

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE

614

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 64. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 13. marta 2014. godine, i na 37. sjednici Doma naroda, održanoj 29. aprila 2014. godine, donijela je

**ZAKON
O JAVNIM NABAVKAMA**

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuje se sistem javnih nabavki u Bosni i Hercegovini, utvrđuju pravila za postupke javnih nabavki, i to na način da se definišu prava, dužnosti, odgovornosti i pravna zaštita učesnika u postupku javne nabavke, te nadležnosti Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) i Ureda za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: URŽ).
- (2) Postupak javne nabavke odnosi se na postupke nabavke robe, usluga ili radova koje provodi ugovorni organ ili sektorski ugovorni organ iz čl. 4. i 5. ovog zakona, u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskih akata.

Član 2.

(Definicije pojmova)

- (1) Pojedini pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:
 - a) **ugovor o javnoj nabavci** je ugovor s finansijskim interesom koji se zaključuje u pisanoj formi između jednog ili više dobavljača i jednog ili više ugovornih organa i ima za cilj nabavku robe, usluga ili izvođenja radova u okviru značenja ovog zakona, i to:

- 1) **ugovor o javnoj nabavci robe** je ugovor o javnoj nabavci čiji je predmet kupovina, najam i zakup robe ili lizing sa ili bez opcije kupovine robe, kao i ugovor koji kao usputnu stvar uključuje i ugradnju i/ili postavljanje i/ili montažu uz robu;
- 2) **ugovor o javnoj nabavci usluga** je ugovor o javnoj nabavci čiji je predmet nabavka usluga iz Aneksa II. dio A i B, koji su sastavni dio ovog zakona. Usluge koje su izuzete od ovog zakona navedene su u Aneksu II. Dio C, koji je sastavni dio ovog zakona. Ugovorom o javnoj nabavci usluga smatra se:
 - ugovor o javnoj nabavci, čiji su predmet i roba i usluge, ugovor je o javnoj nabavci usluga, ako vrijednost predmetnih usluga prelazi vrijednost robe obuhvaćene tim ugovorom ili
 - ugovor o javnoj nabavci, čiji su predmet usluge i radovi, ugovor je o javnoj nabavci usluga, ako on uključuje i radove u smislu Aneksa I. koji je sastavni dio ovog zakona, a koji su sporedni u odnosu na glavni predmet ugovora;
- 3) **ugovor o javnoj nabavci radova** je ugovor čiji je predmet projektovanje i izvođenje radova ili izvođenje radova koji se odnose na jednu ili više djelatnosti utvrđenih u Aneksu I., koji je sastavni dio ovog zakona, ili radova ili izvođenje radova, bilo kojim sredstvima, koji odgovaraju zahtjevima koje je naveo ugovorni organ ili sektorski ugovorni organ. Pojam "radovi" podrazumijeva rezultat gradnje ili građevinskih radova uzet u cjelini, a koji je sam po sebi dovoljan za ispunjenje neke ekonomske ili tehničke funkcije.

- b) **ugovorni organ** u smislu ovog zakona je:
- 1) ugovorni organ iz člana 4. ovog zakona koji provodi postupak javne nabavke robe, usluga i/ili radova;
 - 2) sektorski ugovorni organ iz člana 5. ovog zakona koji obavlja djelatnost u oblasti vodopsnabdijevanja ili energetike ili prometa ili poštanskih usluga i koji provodi postupak javne nabavke robe, usluga i/ili radova;
- c) **privredni subjekat** je pravno ili fizičko lice, ili grupa takvih lica, koji na tržištu nude robe, usluge i/ili radove, a registrirani su za obavljanje predmetne djelatnosti, te mogu učestvovati u postupku javne nabavke, kao:
- 1) **ponudač** koji je dostavio ponudu;
 - 2) **kandidat** koji je dostavio zahtjev za učešće u ograničenom, pregovaračkom postupku ili takmičarskom dijalogu;
 - 3) **grupa kandidata/ponudača** (dva ili više kandidata/ponudača) koji su dostavili zajednički zahtjev za učešće ili zajedničku ponudu;
 - 4) **dobavljač** kojem je nakon postupka javne nabavke dodijeljen ugovor o javnoj nabavci.
- d) **tenderska dokumentacija** je dokumentacija koja sadrži minimum jasnih i odgovarajućih informacija u odnosu na izabrani postupak dodjele ugovora, a objavljuje je ili kandidatima/ponudačima predstavlja ugovorni organ; ova dokumentacija uključuje obavještenje o nabavci, poziv za dostavu zahtjeva za učešće/ponuda (početnih i konačnih), tehničke specifikacije, kriterije za kvalifikaciju i izbor najpovoljnije ponude, nacrt ili osnovne elemente ugovora i druge relevantne dokumente i objašnjenja;
- e) **otvoreni postupak** je postupak u kojem svaki zainteresirani ponudač može dostaviti ponudu;
- f) **zahtjev za učešće** je pisani dokument koji privredni subjekat podnosi u prvoj fazi u ograničenom postupku, pregovaračkom postupku ili takmičarskom dijalogu;
- g) **pretkvalifikacija** je faza postupka u kojoj ugovorni organ, na osnovu kvalifikacionih kriterija definiranih u tenderskoj dokumentaciji, vrši izbor kvalificiranih kandidata koji će se pozvati da dostave ponude u ograničenom postupku, pregovaračkom postupku ili takmičarskom dijalogu;
- h) **ograničeni postupak** je postupak u kojem privredni subjekat može zahtijevati učešće i u kojem ugovorni organ nakon obavljene kvalifikacije poziva sve kvalificirane kandidate da podnesu ponude;
- i) **pregovarački postupak** je postupak u kojem ugovorni organ pregovara o uslovima ugovora s jednim ili više pozvanih ponudača. Ovaj postupak može se provoditi sa ili bez prethodnog objavljivanja obavještenja o nabavci, isključivo prema uslovima utvrđenim u ovom zakonu;
- j) **takmičarski dijalog** je postupak u kojem svaki zainteresirani privredni subjekat može zatražiti da učestvuje u postupku, pri čemu ugovorni organ s učesnicima pozvanim u taj postupak vodi dijalog s ciljem razvijanja jednog ili više odgovarajućih rješenja koja mogu ispuniti njegove zahtjeve, i na osnovu kojih su izabrani ponudači pozvani da podnesu ponude;
- k) **konkurs za izradu idejnog rješenja** je postupak koji ugovornom organu omogućava da osigura, u oblastima prostornog uređenja, urbanizma, arhitekture i građenja ili obrade podataka, plan ili rješenje koje bira konkursna komisija u postupku javnog nadmetanja sa ili bez dodjele nagrada;
- l) **ponuda** je dokument koji podnosi ponudač, pri čemu nudi isporuku robe, pružanje usluge ili izvođenje radova, pod uslovima koje određuje ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji. Ponuda može biti:
- 1) prihvatljiva - ako ispunjava sve uslove koji se traže tenderskom dokumentacijom;
 - 2) neprihvatljiva - ako ne ispunjava uslove koji se traže tenderskom dokumentacijom.
- m) **alternativna ponuda** je ponuda u kojoj se nude drugačije karakteristike predmeta ugovora u odnosu na one koje su navedene u tenderskoj dokumentaciji, pri čemu ta ponuda mora zadovoljiti minimalne uslove koje je postavio ugovorni organ;
- n) **okvirni sporazum** je sporazum između jednog ili više ugovornih organa i više dobavljača, zaključen u pisanom obliku, kojim se definiraju uslovi pod kojim se mogu dodijeliti ugovori tokom određenog perioda, u skladu s predviđenom cijenom i, gdje je moguće, predviđenim količinama;
- o) **ekskluzivno ili isključivo pravo** je pravo na obavljanje djelatnosti iz člana 5. ovog zakona, koje nadležni organ u Bosni i Hercegovini posebnim zakonom, drugim propisom, ili odgovarajućim ugovorom dodijeli jednom ili više pravnih subjekata, što značajno utiče na mogućnost drugih subjekata da obavljaju te djelatnosti. Nosilac tog ekskluzivnog ili isključivog prava dužan je prilikom nabavke robe, usluga ili radova neophodnih za obavljanje tih djelatnosti, koje su dodijeljene kao ekskluzivno ili isključivo pravo, primjenjivati odredbe ovog zakona;
- p) **Jedinstveni rječnik javne nabavke (Common Procurement Vocabulary)** referentna je nomenklatura koja se primjenjuje u postupku javne nabavke, a istovremeno osigurava usklađenost sa ostalim postojećim nomenklaturama;
- r) **elektronsko sredstvo** odnosi se na korištenje elektronske opreme za obradu i arhiviranje podataka koji se šalju, prenose i primaju žičanom ili radiovezom, optičkim ili drugim elektromagnetnim sredstvima;
- s) **pisani ili u pisanoj formi** podrazumijeva svaki izraz koji se sastoji od riječi ili brojeva koji se mogu pročitati, umnožiti i naknadno saopćiti, a također i informacije koje se prenose i arhiviraju uz pomoć elektronskih sredstava, pod uslovom da je sadržaj osiguran i da se potpis može identificirati;
- t) **lot (grupa)** je dio predmeta nabavke nastao kao rezultat dijeljenja predmeta nabavke u posebne, srodne cjeline, koje se kao takve označavaju u tenderskoj dokumentaciji.

Član 3.

(Opći principi)

- (1) Ugovorni organ dužan je da postupa transparentno, da se u postupku javne nabavke prema kandidatima/ponudačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom.
- (2) Opći principi obavezno se primjenjuju i poštuju i u postupku pravne zaštite.

Član 4.

(Ugovorni organ)

- (1) Ugovorni organ, u smislu ovog zakona, je:
- Svaka institucija vlasti u Bosni i Hercegovini, entitetima, Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, na nivou kantona, grada ili općine (u daljnjem tekstu: institucija vlasti na državnom, entitetskom ili lokalnom nivou);
 - Pravno lice koje je osnovano za određenu svrhu s ciljem zadovoljavanja potreba od općeg interesa, a koje nema industrijski ili komercijalni karakter i ispunjava najmanje jedan od sljedećih uslova:
 - finansirano je, najvećim dijelom, iz javnih sredstava, ili
 - nadzor nad upravljanjem vrši ugovorni organ definiran u tač. a) i b) ovog stava, ili
 - više od polovine članova skupštine, upravnog ili nadzornog odbora su imenovani ili izabrani predstavnici ugovornih organa iz tač. a) i b) ovog stava;
 - Asocijacija koju su formirali jedna ili više institucija vlasti ili pravna lica definirani u tač. a) i b) ovog stava.
- (2) Ugovorni organi mogu donijeti odluku da zajednički provode postupak javne nabavke ili osnovati centralni nabavni organ. Pravila provođenja zajedničke nabavke i osnivanja centralnog nabavnog organa propisuje podzakonskim aktom Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara BiH).
- (3) Agencija donosi pravilnik koji sadrži listu ugovornih organa po kategorijama koji su obavezni primjenjivati ovaj zakon. Svi ugovorni organi, koji su uvršteni u definiciju iz ovog člana, dužni su primjenjivati ovaj zakon i u slučaju kada nisu navedeni na listi ugovornih organa.

Član 5.

(Sektorski ugovorni organ)

- (1) Sektorski ugovorni organ je obveznik primjene ovog zakona ako obavlja djelatnosti u oblasti vodosnabdijevanja, energetike, prometa i poštanskih usluga, i to:
- ugovorni organ iz člana 4. ovog zakona kada nabavlja robu, usluge ili radove za potrebe obavljanja djelatnosti navedenih u čl. 78. do 83. ovog zakona;
 - privredno društvo u kojem ugovorni organ ili više ugovornih organa ima ili može imati neposredan ili posredan prevladavajući uticaj na osnovu vlasništva, finansijskog udjela ili na osnovu propisa koji vrijede za društvo i koje obavlja jednu ili više djelatnosti navedenih u čl. 78. do 83. ovog zakona, kada nabavlja robu, usluge ili radove za potrebe obavljanja tih djelatnosti. Preovladavajući uticaj u smislu ove tačke postoji u slučaju kada ugovorni organ direktno ili indirektno:
 - ima natpolovičnu većinu osnovnog kapitala tog privrednog društva; ili
 - ima natpolovičnu većinu glasova koji su povezani s ulozima u tom privrednom društvu; ili
 - može imenovati više od polovine članova uprave, upravnog ili nadzornog odbora tog privrednog društva.
- (2) Privredno društvo koje na osnovu posebnog ili isključivog prava obavlja jednu ili više djelatnosti navedenih u čl. 78. do 83. ovog zakona i kada nabavlja robu, usluge ili radove za potrebe obavljanja tih djelatnosti, a nije ugovorni organ u smislu ovog zakona ili privredno društvo u smislu stava (1) tačka b) ovog člana, obveznik je primjene ovog zakona.

- (3) U slučaju da neku od djelatnosti definiranih u ovom članu obavlja više privrednih društava koja nisu obuhvaćena st. (1) i (2) ovog člana, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na zahtjev Agencije, a po zahtjevu odnosnog ugovornog organa, ocijenit će da li je relevantno tržište za datu djelatnost otvoreno za konkurenciju. U slučaju da je odlukom Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine to relevantno tržište proglašeno otvorenim za konkurenciju, privredno društvo koje obavlja konkretnu djelatnost nije obavezno primjenjivati ovaj zakon za obavljanje te djelatnosti.

Član 6.

(Ugovori koji su predmet ovog zakona)

Ugovorni organ dužan je dodjeljivati ugovore o javnoj nabavci robe, usluga i radova primjenjujući postupke definirane ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Član 7.

(Subvencionirani ugovori)

- (1) Odredbe ovog zakona primjenjuju se i za ugovore koje ugovorni organ direktno subvencionira s više od 50% ako:
- ti ugovori uključuju radove u smislu Aneksa I. ovog zakona;
 - ti ugovori uključuju radove na bolnicama, objektima namijenjenim za sport, rekreaciju i odmor, školskim i univerzitetskim zgradama i zgradama koje se koriste u administrativne svrhe.
- (2) Odredbe ovog zakona primjenjuju se i za ugovore koje ugovorni organ direktno subvencionira s više od 50% za ugovore za pružanje usluga koje su u vezi s radovima u smislu stava (1) ovog člana.
- (3) Ugovorni organ koji daje takve subvencije dužan je osigurati poštovanje odredbi ovog zakona u slučajevima kada subvencionirani ugovor dodjeljuje neko drugo fizičko ili pravno lice, odnosno dužan je i sam poštivati odredbe ovog zakona u slučajevima kada dodjeljuje subvencionirani ugovor za ili u ime tih fizičkih ili pravnih lica.

Član 8.

(Ugovori na čiju dodjelu se primjenjuje poseban režim)

- (1) Na dodjelu ugovora koji za predmet javne nabavke ima usluge iz Aneksa II. Dio B, koji je sastavni dio ovog zakona, primjenjuju se odredbe ovog zakona, i to: odredbe koje se odnose na opće principe, pripremu tehničke specifikacije, period na koji se zaključuje ugovor, pravnu zaštitu, objavu obavještenja o dodjeli ugovora i dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti.
- (2) Postupak dodjele ugovora iz stava (1) ovog člana bit će uređen pravilnikom koji donosi Vijeće ministara BiH.
- (3) Postupci, uslovi, zahtjevi, definicije pojmova, izuzeća i ostala bitna pitanja u vezi s dodjelom ugovora u oblasti odbrane i sigurnosti bit će uređena pravilnikom koji donosi Vijeće ministara BiH na prijedlog Agencije.
- (4) Ugovori u oblasti odbrane i sigurnosti iz stava (3) ovog člana odnose se na nabavku:
 - vojne opreme, uključujući bilo koji njen dio, sastav i/ili sklop;
 - sigurnosno osjetljive opreme, uključujući bilo koji njen dio, sastav i/ili sklop;
 - radova, robe i usluga direktno povezanih s opremom iz tač. a) i b) ovog stava za bilo koji i za sve elemente njenog trajanja;
 - radova i usluga za izričito vojne namjene;
 - sigurnosno osjetljivih radova i sigurnosno osjetljivih usluga.
- (5) Ugovori koje dodjeljuju diplomatsko-konzularna predstavništva i misije Bosne i Hercegovine, a čija je

vrijednost manja od vrijednosnih razreda iz člana 14. st. (2) i (3) ovog zakona, bit će uređeni posebnim pravilnikom koji će donijeti Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine i uz prethodnu saglasnost Agencije.

Član 9.

(Rezervirani ugovori)

- (1) Ugovorni organ može u planu nabavki definirati postupke javne nabavke rezervirane samo za kandidate, odnosno ponuđače koji zapošljavaju, u odnosu na ukupan broj zaposlenih, više od 50% lica s invaliditetom, a koji ne mogu obavljati poslove u normalnim uslovima.
- (2) U obavještenju o javnoj nabavci ugovorni organ mora naznačiti da je postupak javne nabavke rezerviran isključivo za privredne subjekte iz stava (1) ovog člana.

Član 10.

(Izuzeca od primjene odredbi ovog zakona)

- (1) Od primjene ovog zakona izuzimaju se:
 - a) ugovor o javnoj nabavci koji je zakonima u Bosni i Hercegovini proglašen državnom tajnom;
 - b) ugovor o javnoj nabavci čije izvršenje zahtijeva posebne mjere sigurnosti, u skladu sa zakonima u Bosni i Hercegovini;
 - c) ugovor koji se dodjeljuje u skladu s međunarodnim sporazumom prema kojem se primjenjuje posebna procedura međunarodnih, kreditnih ili donatorskih aranžmana ili ugovor o javnoj nabavci koji je zaključen u skladu s posebnim pravilima definiranim međunarodnim ugovorom između Bosne i Hercegovine i jedne ili više država za projekte koje će ugovorne strane zajednički izvoditi ili koristiti, ili na osnovu međunarodnih sporazuma o stacioniranju trupa koje zaključuju Bosna i Hercegovina;
 - d) ugovor o javnoj nabavci prirodnih i zakonskih monopola, a koji mogu uključiti nabavku vode, električne energije, plina, toplotne energije i drugih usluga, do otvaranja relevantnog tržišta za konkurenciju;
 - e) ugovor o kupovini ili zakupu postojećih zgrada, druge nepokretne imovine, zemljišta ili prava koja iz njih proističu, bilo kojim finansijskim sredstvima, uz obavezu ugovornog organa da osigura transparentnost te procedure, s tim što nabavka finansijskih usluga za kupovinu ili zakup postojećih zgrada, druge nepokretne imovine, zemljišta ili prava koja iz njih proističu, istovremeno, prije ili nakon ugovora o kupovini ili zakupu, u bilo kojem obliku, podliježe provođenju jednog od postupaka definiranih ovim zakonom;
 - f) ugovor koji za predmet ima usluge iz Aneksa II. Dio C ovog zakona.
- (2) Koncesioni ugovori dodjeljuju se u skladu sa zakonima o koncesijama u Bosni i Hercegovini.
- (3) Ugovori o javno-privatnom partnerstvu dodjeljuju se u skladu sa zakonskim propisima o javno-privatnom partnerstvu.

Član 11.

(Povjerljivost)

- (1) Povjerljivim podacima ne mogu se smatrati:
 - a) ukupne i pojedinačne cijene iskazane u ponudi;
 - b) predmet nabavke, odnosno ponuđena roba, usluga ili rad, od koje zavisi poređenje s tehničkom specifikacijom i ocjena da li je određeni ponuđač ponudio robu, usluge ili rad u skladu s tehničkom specifikacijom;

- c) potvrde, uvjerenja od kojih zavisi kvalifikacija vezana za ličnu situaciju kandidata/ ponuđača.
- (2) Ako kandidat/ponuđač kao povjerljive označi podatke koji, prema odredbama stava (1) ovog člana, ne mogu biti proglašeni povjerljivim podacima, oni se neće smatrati povjerljivim.
- (3) Nakon javnog otvaranja ponuda nijedna informacija u vezi sa ispitivanjem, pojašnjenjem ili ocjenom ponuda ne smije se otkrivati nijednom učesniku u postupku ili trećem licu prije nego što se odluka o rezultatu postupka ne saopći učesnicima u postupku.
- (4) Učesnici u postupku javne nabavke ni na koji način ne smiju neovlašteno prisvajati, koristiti za vlastite potrebe niti prosljediti trećim licima podatke, rješenja ili dokumentaciju (informacije, planove, crteže, nacрте, modele, uzorke, kompjuterske programe i dr.) koji su im stavljeni na raspolaganje ili do kojih su došli na bilo koji način u toku postupka javne nabavke.
- (5) Nakon prijema odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača ili odluke o poništenju postupka nabavke, a najkasnije do isteka roka za žalbu, ugovorni organ će po prijemu zahtjeva ponuđača, a najkasnije u roku od dva dana od dana prijema zahtjeva, omogućiti uvid u svaku ponudu, uključujući dokumente podnesene u skladu s članom 45. stav (2) ovog zakona, kao i pojašnjenja originalnih dokumenata u skladu s članom 68. stav (3) ovog zakona, sa izuzetkom informacija ponuđača označenih kao povjerljive u skladu s ovim članom.

Član 12.

(Upotreba jezika)

- (1) Ugovorni organ dužan je pripremiti tendersku dokumentaciju u vezi s postupcima javne nabavke na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ugovorni organ može dodatno pripremiti tendersku dokumentaciju i na engleskom ili drugom stranom jeziku, s tim da je dužan sačuvati cjelovitost sadržaja informacija iz tenderske dokumentacije pripremljene na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (3) Ponuđač podnosi ponudu na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini. Štampana literatura, brošure, katalozi ili slično prilažu se bez prijevoda, izuzev ako ugovorni organ tenderskom dokumentacijom ne zahtijeva da se i ti dijelovi prevedu.

Član 13.

(Komisija za nabavke)

- (1) Za provođenje otvorenog postupka, ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom obavještenja i bez objave obavještenja, konkursa za izradu idejnog rješenja, takmičarskog dijaloga i konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda ugovorni organ obavezan je imenovati komisiju za nabavke.
- (2) Uspostavljanje i rad komisije za nabavke regulira se podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara BiH.

DIO DRUGI - TOK POSTUPKA JAVNE NABAVKE POGLAVLJE I. POČETAK, VRSTE I IZBOR POSTUPKA JAVNE NABAVKE

Odjeljak A. Početak postupka javne nabavke

Član 14.

(Vrijednosni razredi)

- (1) Za nabavke vrijednosti manje od 50.000,00 KM, u slučaju robe i usluga, ili 80.000,00 KM, u slučaju radova, ugovorni organ može primijeniti jedan od postupaka utvrđenih ovim zakonom, izuzev direktnog sporazuma, uz obavezu ispunjenja propisanih uslova za svaki postupak.

- (2) Primjena otvorenog ili ograničenog postupka, ili pregovaračkog postupka s objavom obavještenja ili bez objave obavještenja, ili konkursa za izradu idejnog rješenja, ili takmičarskog dijaloga obavezna je u slučaju kada je vrijednost nabavke za robe i usluge jednaka ili veća od:
- 250.000,00 KM, za ugovorne organe iz člana 4. stav (1) tač. a) i c) ovog zakona;
 - 400.000,00 KM, za ugovorne organe iz člana 4. stav (1) tačka b) ovog zakona;
 - 800.000,00 KM, za sektorske ugovorne organe iz člana 5. ovog zakona.
- (3) Kada je vrijednost nabavke, u slučaju radova, jednaka ili veća od 9.000.000,00 KM, ugovorni organ dužan je provesti otvoreni ili ograničeni postupak, ili pregovarački postupak s objavom obavještenja ili bez objave obavještenja, ili konkurs za izradu idejnog rješenja, ili takmičarski dijalog.
- (4) Kada je vrijednost nabavke robe, usluga i radova jednaka ili veća od vrijednosti iz stava (1) ovog člana, a manja od vrijednosti iz st. (2) i (3) ovog člana, ugovorni organ obavezan je primijeniti otvoreni ili ograničeni postupak, ili pregovarački postupak s objavom obavještenja ili bez objave obavještenja, ili konkurs za izradu idejnog rješenja, ili takmičarski dijalog.
- (5) Kada je vrijednost javne nabavke jednaka ili veća od vrijednosnih razreda iz st. (2) i (3) ovog člana, ugovorni organ dužan je dodatno oglasiti i sažetak obavještenja na engleskom jeziku na portalu Agencije i URŽ-a (u daljnjem tekstu: portal javnih nabavki).
- (6) Inicijativu za izmjenu i dopunu ovog zakona po hitnom postupku, u pogledu promjene iznosa vrijednosnih razreda, pokreće Agencija, uz prethodnu saglasnost Odbora Agencije, u slučajevima značajnih promjena, i to:
- stope inflacije; i/ili
 - ekonomskih uslova u BiH; i/ili
 - zakonodavstva u EU o javnim nabavkama.

Član 15.

(Procijenjena vrijednost javne nabavke)

- Ugovorni organ zasniva računanje procijenjene vrijednosti ugovora o javnoj nabavci na ukupnom iznosu koji će platiti, bez poreza na dodatu vrijednost (PDV).
- Određivanje procijenjene vrijednosti javne nabavke vrši se na sljedeći način:
 - Procijenjena vrijednost nabavke robe, usluga ili radova jednaka je novčanom iznosu koji ugovorni organ plaća, bez obračunatog poreza na dodatu vrijednost. Ova vrijednost, u slučaju ugovora o radovima, uključuje i objekte potrebne za izvršenje takvog ugovora, a koje je ugovorni organ dužan osigurati ili ustupiti izvođaču radova;
 - Procijenjenu vrijednost robe, usluga ili radova čini njihova procijenjena tržišna vrijednost u vrijeme objavljivanja obavještenja o javnoj nabavci ili, u slučajevima kada takvo obavještenje nije potrebno, u trenutku kada ugovorni organ započinje postupak javne nabavke;
 - U određivanju procijenjene vrijednosti javne nabavke robe, usluga ili radova ugovorni organ dužan je uključiti sve elemente cijene koju plaća za nabavku te robe, usluge ili radova;
 - Ako je javna nabavka robe, usluga ili radova podijeljena u nekoliko lotova, procijenjena vrijednost predstavlja zbir svih takvih lotova i ona se koristi za određivanje vrijednosnog razreda te nabavke;
 - U određivanju procijenjene vrijednosti okvirnog sporazuma, ugovorni organ uzet će u obzir maksimalnu procijenjenu vrijednost, bez obračunatog poreza na dodatu vrijednost, svih predviđenih ugovora za cijeli period trajanja okvirnog sporazuma.
- U slučaju ugovora o lizingu, najmu, zakupu ili unajmljivanju na otplatu razne robe, vrijednost koja treba da se uzme kao osnova za izračunavanje procijenjene vrijednosti nabavke je:
 - u slučaju ugovora o javnoj nabavci na određeni rok, ako je rok kraći od 12 mjeseci, ili je 12 mjeseci, ukupna procijenjena vrijednost za ugovor ili, ako je rok ugovora duži od 12 mjeseci, ukupna vrijednost uključujući procijenjenu preostalu vrijednost;
 - u slučaju ugovora o javnoj nabavci bez određenih rokova ili za koje se rokovi ne mogu definirati, mjesečna vrijednost pomnožena s 48.
- U slučaju ugovora o javnoj nabavci robe ili usluga koji su po prirodi redovni ili koji se namjeravaju obnoviti u okviru datog vremena, kalkulacija procijenjene vrijednosti ugovora bit će izračunata na osnovu sljedećeg:
 - ili ukupna stvarna vrijednost uzastopnih ugovora iste vrste koji su dodijeljeni tokom prethodnih 12 mjeseci ili, ako je moguće, tokom finansijske godine kako bi se uzelo u obzir izmjene u iznosu ili vrijednosti koje bi se mogle pojaviti tokom 12 mjeseci nakon zaključivanja osnovnog ugovora;
 - ili ukupna procijenjena vrijednost uzastopnih ugovora dodijeljenih tokom 12 mjeseci koji su uslijedili nakon prve isporuke, ili tokom finansijske godine, ako je to duže od 12 mjeseci.
- U slučaju ugovora o javnoj nabavci usluga, vrijednost koja treba da se uzme kao osnova za izračunavanje procijenjene vrijednosti ugovora će, ako je potrebno, biti procijenjena kako slijedi:
 - za sljedeće vrste usluga:
 - usluge osiguranja: plaćanje premija i druge forme plaćanja,
 - bankarstvo i druge finansijske usluge: naknade, provizije, kamate i druge forme plaćanja,
 - ugovori za izradu idejnog rješenja: isplata naknada, provizija i druge forme plaćanja;
 - za ugovore o uslugama pri čemu nije naznačena ukupna cijena:
 - u slučaju ugovora s određenim rokom, ako je rok jednak ili manji od 48 mjeseci: ukupna vrijednost za njihov puni rok,
 - u slučaju ugovora bez određenog roka ili s rokom dužim od 48 mjeseci, mjesečna vrijednost pomnožena s 48.
- Ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definiranog ovim zakonom.
- Ako predloženi ugovor sadrži alternativnu ponudu, osnov za utvrđivanje procijenjene vrijednosti ugovora je maksimalni mogući ukupni iznos javne nabavke.

Član 16.

(Podjela predmeta nabavke na lotove)

- Ako ugovorni organ podijeli predmet nabavke na lotove, svi lotovi moraju biti naznačeni u tenderskoj dokumentaciji na način da se ponuđačima može omogućiti da dostave ponude za jedan lot ili više lotova ili sve lotove.
- Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji jasno i precizno definiše uslove i način dostavljanja ponuda za lotove.
- Ugovor o javnoj nabavci zaključuje se posebno za svaki lot. Ako je jedan ponuđač najuspješniji za dva ili više lotova, može se zaključiti jedan ugovor.

Član 17.

(Uslovi za početak postupka javne nabavke)

- (1) Ugovorni organ može započeti postupak javne nabavke ako je nabavka predviđena u planu nabavki ili kada ugovorni organ donese posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke.
- (2) Ugovorni organ mora objaviti plan nabavki čija je vrijednost veća od vrijednosti utvrđenih u članu 14. stav (1) ovog zakona na svojoj internetskoj stranici, i to najkasnije u roku od 60 dana od dana usvajanja budžeta, odnosno finansijskog plana.
- (3) Ako se ugovor dodjeljuje na period duži od jedne godine, obaveze koje dospijevaju u narednim godinama moraju biti ugovorene u iznosima predviđenim propisima kojima se uređuje izvršenje budžeta ili finansijskog plana za svaku godinu posebno.

Član 18.

(Odluka o pokretanju postupka javne nabavke)

- (1) Ugovorni organ pokreće postupak javne nabavke donošenjem odluke ili rješenja u pisanom obliku koje obavezno sadrži:
 - a) zakonski osnov za provođenje postupka javne nabavke;
 - b) predmet javne nabavke;
 - c) procijenjenu vrijednost javne nabavke;
 - d) podatke o izvoru – načinu finansiranja;
 - e) vrstu postupka javne nabavke.
- (2) U slučaju izuzeća od primjene iz člana 10. ovog zakona ili za dodjelu ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II. Dio B, ugovorni organ dužan je donijeti odluku koja, osim zakonske osnove za izuzeće od primjene ovog zakona, sadrži osnovne elemente iz stava (1) tač. b), c) i d) ovog člana.

Odjeljak B. Postupci nabavke

Član 19.

(Postupci javne nabavke)

- (1) Ugovorni organ iz člana 4. ovog zakona za dodjelu ugovora o javnoj nabavci primjenjuje otvoreni ili ograničeni postupak, kao osnovne i redovne postupke. Pregovarački postupak s objavom obavještenja ili bez objave obavještenja, kao i takmičarski dijalog mogu se primijeniti kao izuzetak samo ako su za to ispunjeni uslovi utvrđeni ovim zakonom.
- (2) Sektorski ugovorni organ iz člana 5. ovog zakona primjenjuje otvoreni ili ograničeni ili pregovarački postupak s objavom obavještenja na ravnopravnom osnovu. Pregovarački postupak bez objave obavještenja, kao i takmičarski dijalog mogu se primijeniti kao izuzetak samo ako su za to ispunjeni uslovi utvrđeni ovim zakonom.
- (3) Ugovorni organ može dodijeliti ugovor nakon provedenog konkursa za izradu idejnog rješenja, za poslove prostornog planiranja, arhitekture, građenja, obrade podataka, izrade plana ili dizajna.

Član 20.

(Uslovi za primjenu pregovaračkog postupka s objavom obavještenja)

- (1) Ugovor o javnoj nabavci robe, usluga ili radova može se dodijeliti u pregovaračkom postupku s objavom obavještenja:
 - a) ako u otvorenom ili ograničenom postupku ili u postupku takmičarskog dijaloga dobije sve ponude koje ne ispunjavaju uslove kvalifikacije, a osnovni uslovi za dodjelu ugovora se nisu bitno promijenili, ugovorni organ nije obavezan ponovo objaviti obavještenje o nabavci, pod uslovom da pozove sve

ponuđače, odnosno kandidate da otklone nedostatke u svojim ponudama, te svoje ponude učine prihvatljivim;

- b) u izuzetnim slučajevima, kada zbog prirode robe, usluga ili radova ili zbog rizika povezanih sa izvršavanjem predmeta nabavke nije moguće prethodno određivanje ukupne cijene.
- (2) Ugovor o javnoj nabavci usluga može se zaključiti u pregovaračkom postupku s objavom obavještenja ako su predmet nabavke intelektualne usluge, kao što je usluga projektovanja, i usluge iz Aneksa II. Dio A kategorije 6 ovog zakona čiji se opis predmeta nabavke ne može odrediti s dovoljnom preciznošću pa ugovor nije moguće zaključiti izborom najpovoljnije ponude u otvorenom ili ograničenom postupku nabavke.
- (3) Ugovor o javnoj nabavci radova može se zaključiti u pregovaračkom postupku s objavom obavještenja ako su predmet nabavke radovi koji se izvode isključivo u istraživačke, testne ili razvojne svrhe, a ne s ciljem sticanja dobiti ili povrata troškova istraživanja i razvoja.

Član 21.

(Uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja)

Ugovorni organ izuzetno može ugovor o nabavci dodjeljivati putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci u sljedećim slučajevima:

- a) kada nijedna ponuda ili nijedna prihvatljiva ponuda nije dostavljena u otvorenom ili ograničenom postupku i kada uslovi za ugovor nisu bitno promijenjeni u odnosu na uslove iz prethodnog postupka;
- b) kada nijedan zahtjev za učešće u ograničenom postupku nije dostavljen ili nijedan kvalificirani kandidat nije zatražio učešće u ograničenom postupku i kada uslovi za ugovor nisu bitno promijenjeni u odnosu na uslove iz prethodnog postupka;
- c) kada se iz suštinskih, dokazivih tehničkih ili umjetničkih razloga, ili iz razloga koji se odnose na zaštitu ekskluzivnih prava, ugovor može dodijeliti samo određenom dobavljaču;
- d) kada izuzetno, zbog dokazivih razloga krajnje hitnosti, prouzrokovane događajima nepredvidivim za ugovorni organ, ne mogu ispoštovati ovim zakonom utvrđeni minimalni rokovi za otvoreni, ograničeni ili pregovarački postupak s objavom obavještenja. Okolnosti kojima se opravdava izuzetna hitnost postupka ni u kom slučaju ne smiju se dovesti u vezu s ugovornim organom.

Član 22.

(Posebni uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku robe)

Ugovor o javnoj nabavci robe može se zaključiti u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja u sljedećim slučajevima:

- a) kada je roba koja se nabavlja proizvedena isključivo u svrhe: istraživanja, eksperimentiranja, proučavanja ili razvoja; ova odredba ne odnosi se na serijsku proizvodnju, s ciljem ostvarenja zarade ili nadoknade troškova istraživanja i razvoja;
- b) za dodatne isporuke od dobavljača iz osnovnog ugovora, koje su namijenjene ili kao djelimična zamjena redovnih isporuka ili ugradnje, ili kao proširenje postojećih isporuka ili ugradnje, ako bi promjena dobavljača obavezala ugovorni organ da nabavi robu koja ima drugačije tehničke

karakteristike, što bi rezultiralo neskladom i nesrazmjerom, i dovelo do značajnih tehničkih poteškoća u funkcioniranju i održavanju, pod uslovom da vrijeme trajanja osnovnog ugovora kao i ugovora koji se ponavljaju ne smije biti duže od jedne godine i ne može preći 10% od vrijednosti osnovnog ugovora;

c) za robe koje se prodaju i kupuju na berzovnom tržištu;

d) za robe pod izuzetno povoljnim uslovima kada se nabavljaju ili od privrednog subjekta koji je u postupku likvidacije svojih poslovnih aktivnosti ili od stečajnog povjerioca ili stečajnog upravnika u postupku stečaja ili od povjerioca po osnovu poslovnog aranžmana ili u sličnim postupcima.

Član 23.

(Posebni uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku usluga)

Ugovor o javnoj nabavci usluga može se zaključiti u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja u sljedećim slučajevima:

- a) u slučaju ugovora o javnoj nabavci usluga, kada postupak dodjele ugovora slijedi nakon postupka konkursa za izradu idejnog rješenja, provedenog u skladu s odredbama čl. 33. i 34. ovog zakona, a ugovor se dodjeljuje pobjedniku, odnosno jednom od pobjednika konkursa; u slučaju više pobjednika, svi pobjednici konkursa pozivaju se na učešće u pregovorima;
- b) u slučaju ugovora o javnoj nabavci usluga za dodatne usluge koje nisu uključene u prvobitno razmatrani projekat ili u prvobitno zaključeni ugovor, ali koje usljed nepredviđenih okolnosti postanu neophodne za izvršenje ili izvođenje u njima opisanih usluga, i kada se takve dodatne usluge ne mogu, tehnički ili ekonomski, odvojiti od osnovnog ugovora bez većih nepogodnosti za ugovorni organ. Takav ugovor može se zaključiti s dobavljačem kojem je dodijeljen osnovni ugovor, a ukupna vrijednost ugovora dodijeljenih za dodatne usluge ne može preći 30% od vrijednosti osnovnog ugovora;
- c) za nove usluge koje predstavljaju ponavljanje sličnih usluga povjerenih dobavljaču kojem je ugovorni organ dodijelio raniji ugovor, uz uslov da su takve usluge u skladu s osnovnim projektom za koji je bio dodijeljen osnovni ugovor, nakon provedenog otvorenog ili ograničenog postupka. Na mogućnost provođenja ovog postupka ugovorni organ dužan je ukazati pri provođenju otvorenog ili ograničenog postupka za osnovni projekat, a ukupne procijenjene troškove kasnijih usluga ugovorni organ uzima u razmatranje prilikom procjenjivanja vrijednosti javne nabavke. Ovaj postupak može se primijeniti samo u periodu od tri godine od dana zaključivanja osnovnog ugovora.

Član 24.

(Posebni uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku radova)

Ugovor o javnoj nabavci radova može se zaključiti u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja u sljedećim slučajevima:

- a) u slučaju ugovora o javnoj nabavci radova za dodatne radove koji nisu uključeni u prvobitno razmatrani projekat ili u prvobitno zaključeni ugovor, ali koji usljed nepredviđenih okolnosti, postanu neophodni za izvršenje ili izvođenje u njima opisanih radova, i kada se takvi dodatni radovi ne mogu, tehnički ili

ekonomski, odvojiti od osnovnog ugovora bez većih nepogodnosti za ugovorni organ. Takav ugovor može se zaključiti s dobavljačem kojem je dodijeljen osnovni ugovor, a ukupna vrijednost ugovora dodijeljenih za dodatne radove ne može preći 20% od vrijednosti osnovnog ugovora;

- b) za nove radove koji predstavljaju ponavljanje sličnih radova povjerenih dobavljaču kojem je ugovorni organ dodijelio raniji ugovor, uz uslov da su takvi radovi u skladu sa osnovnim projektom za koji je bio dodijeljen osnovni ugovor, nakon provedenog otvorenog ili ograničenog postupka. Na mogućnost provođenja ovog postupka ugovorni organ dužan je ukazati pri provođenju otvorenog ili ograničenog postupka za osnovni ugovor, a ukupne procijenjene troškove novih radova ugovorni organ uzima u razmatranje prilikom procjenjivanja vrijednosti javne nabavke. Ovaj postupak može se primijeniti samo u periodu od tri godine od dana zaključivanja osnovnog ugovora.

Odjeljak C. Vrste postupaka

Član 25.

(Otvoreni postupak)

U provođenju otvorenog postupka ugovorni organ dužan je:

- pripremiti tendersku dokumentaciju;
- objaviti obavještenje o javnoj nabavci;
- privrednim subjektima staviti na raspolaganje tendersku dokumentaciju;
- provesti javno otvaranje blagovremeno primljenih ponuda;
- izvršiti provjeru kvalifikacija ponuđača prema uslovima učešća u tenderskoj dokumentaciji i ocijeniti ponude prema kriterijima za dodjelu ugovora;
- obavijestiti ponuđače o ishodu postupka javne nabavke;
- ponuditi ugovor najuspješnijem ponuđaču;
- objaviti obavještenje i dostaviti izvještaj Agenciji u skladu s članom 75. ovog zakona.

Član 26.

(Ograničeni postupak)

- U provođenju ograničenog postupka ugovorni organ dužan je pripremiti tendersku dokumentaciju. Tenderska dokumentacija priprema se i dostavlja u dva dijela, i to:
 - u fazi pretkvalifikacije i
 - u fazi poziva za dostavljanje ponuda koji obavezno sadrži i kriterije za dodjelu ugovora.
- Ograničeni postupak provodi se na sljedeći način:
 - objavljuje se obavještenje o nabavci, kojim ugovorni organ poziva sve zainteresirane kandidate da zatraže dokumentaciju za fazu pretkvalifikacije;
 - kandidatima se ustupi ili učini dostupnom dokumentacija za fazu pretkvalifikacije;
 - izvrši se provjera kvalifikacija kandidata;
 - obavijeste se kandidati koji se nisu kvalificirali;
 - dostavi se tenderska dokumentacija s pozivom za dostavljanje ponuda svim kvalificiranim kandidatima istovremeno;
 - provede se javno otvaranje blagovremeno primljenih ponuda;
 - ocijene se ponude prema kriterijima za dodjelu ugovora utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji;
 - obavijeste se ponuđači o ishodu postupka javne nabavke;
 - ponudi se ugovor najuspješnijem ponuđaču;

- j) objavi se obavještenje i dostavi izvještaj Agenciji u skladu s članom 75. ovog zakona.

Član 27.

(Pregovarački postupak s objavom obavještenja o nabavci)

U provođenju pregovaračkog postupka s objavom obavještenja o nabavci ugovorni organ dužan je:

- a) objaviti obavještenje o nabavci;
- b) kandidatima ustupiti pretkvalifikacionu dokumentaciju;
- c) izvršiti provjeru kvalifikacija kandidata i o rezultatima kvalifikacija obavijestiti učesnike u postupku;
- d) istovremeno uputiti poziv izabranim kandidatima da učestvuju u pregovorima o tehničkim, ekonomskim, pravnim i drugim aspektima ugovora;
- e) pregovarati sa svakim kandidatom/ponuđačem posebno.
Svim kandidatima/ponuđačima postaviti iste zahtjeve i dati im iste informacije. Ugovorni organ dužan je voditi zapisnike o postupku pregovora sa svakim ponuđačem koji će potpisati obje strane nakon okončanih pregovora. Nijedna informacija koja se dobije od kandidata/ponuđača niti informacije o rješenjima koja su predložili kandidati/ponuđači ne mogu se otkriti trećim licima bez prethodne saglasnosti tog kandidata/ponuđača;
- f) na osnovu rezultata objavljenih pregovora, dostaviti tendersku dokumentaciju za konačnu ponudu i pozivati ponuđače da podnesu svoje konačne ponude;
- g) provesti javno otvaranje blagovremeno primljenih ponuda;
- h) izabrati najuspješnijeg ponuđača, u skladu s kriterijima za dodjelu ugovora utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji;
- i) objaviti obavještenje i dostaviti izvještaj Agenciji u skladu s članom 75. ovog zakona.

Član 28.

(Pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci)

- (1) Ako je na osnovu uslova za izbor pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci propisanih u čl. 21. do 24. ovog zakona moguće, postupak se vodi s jednim ponuđačem uz poštovanje principa ovog zakona, izuzev u slučajevima iz člana 21. stav (1) tač. a) i b) ovog zakona kada se postupak može voditi s više ponuđača.
- (2) U pregovaračkom postupku bez objave obavještenja o nabavci, uslovi za kvalifikaciju moraju se unaprijed utvrditi. Nakon provjere kvalificiranosti kandidata, u daljnjem toku postupka mogu učestvovati samo kvalificirani kandidati. O ishodu kvalificiranosti kandidata sastavlja se zapisnik u koji se unose sve bitne činjenice i dostavlja se onim kandidatima koji se nisu kvalificirali.
- (3) Za slučajeve iz člana 21. stav (1) tačka d) i člana 22. stav (1) tačka d) ovog zakona ugovorni organ nije obavezan tražiti dokumentaciju koja se odnosi na provjeru lične sposobnosti kandidata iz člana 45. stav (1) tač. b), c) i d) ovog zakona.
- (4) Ugovorni organ objavljuje na svojoj internetskoj stranici informacije o pregovaračkom postupku bez objave obavještenja o nabavci koji namjerava provoditi na način da će tendersku dokumentaciju učiniti dostupnom za sve zainteresirane kandidate/ponuđače.
- (5) Kvalificirani kandidati pozivaju se da dostave početne ponude. Dostavljanje početnih ponuda je osnov za pregovaranje. Ugovorni organ dužan je voditi zapisnike o postupku pregovora sa svakim ponuđačem koji će potpisati obje strane nakon okončanih pregovora. Konačnu ponudu

moгу dostaviti samo jedan ili više pozvanih ponuđača. Ugovorni organ bira ponudu prema kriterijima za dodjelu ugovora utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji.

- (6) U slučaju da su pozvana dva ili više ponuđača da dostave konačne ponude, ugovorni organ dužan je izvršiti javno otvaranje konačnih ponuda.
- (7) Ugovorni organ može nakon izbora ponude objaviti dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti u kojem obrazlaže ispunjenje uslova utvrđenih ovim zakonom koji opravdavaju primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja i izražava svoju namjeru o zaključenju ugovora s najuspješnijim ponuđačem. Ako objavi dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti, ugovorni organ ne može potpisati ugovor o javnoj nabavci u roku 15 dana od dana objavljivanja obavještenja.
- (8) Nakon okončanog postupka, ugovorni organ dužan je:
 - a) zaključiti ugovor s najuspješnijim ponuđačem ili poništiti postupak javne nabavke;
 - b) objaviti obavještenje o ishodu postupka;
 - c) dostaviti izvještaj Agenciji, u skladu s članom 75. ovog zakona, a po zahtjevu Agencije i detaljno obrazloženje.

Član 29.

(Takmičarski dijalog)

- (1) Ugovorni organ obavezan je u pozivu za dostavljanje ponuda putem takmičarskog dijaloga i/ili u opisnoj dokumentaciji navesti svoje potrebe i zahtjeve u vezi s predmetnom nabavkom.
- (2) Kandidatima koji su na osnovu objave blagovremeno dostavili zahtjeve za učešće i koji su, u skladu s ovim zakonom, dokazali svoju sposobnost dostavlja se poziv za učešće kao ponuđaču u postupku takmičarskog dijaloga.
- (3) O ocjeni sposobnosti kandidata sastavlja se zapisnik u koji se unose sve okolnosti bitne za ocjenu zahtjeva za učešće. Zapisnik mora biti sastavljen tako da kandidatu omogućava uvid u onaj dio zapisnika koji se odnosi na njegov zahtjev za učešće.
- (4) Kandidatima koji neće biti pozvani na učešće u takmičarskom dijalogu ugovorni organ obavezan je dostaviti odluku o nedopustivosti učešća najkasnije sedam dana od dana donošenja. Odluka o nedopustivosti učešća mora sadržavati razloge nedopustivosti učešća.
- (5) Ugovorni organ obavezan je izabranim kandidatima istovremeno poslati pisani poziv za učešće u takmičarskom dijalogu. Pozivu se mora priložiti opisna dokumentacija i moguća dodatna dokumentacija ili poziv treba da sadrži obavještenje da se opisna dokumentacija stavlja na raspolaganje elektronskim putem.
- (6) Poziv za učešće u takmičarskom dijalogu mora sadržavati podatke o:
 - a) objavi na osnovu koje se upućuje poziv za učešće u dostavi ponuda, odnosno u takmičarskom dijalogu;
 - b) dodatnim dokumentima koje treba predati;
 - c) rangiranju ili redoslijedu značaja kriterija za dodjelu ugovora – od najvažnijeg prema manje važnom, ako nisu sadržani u objavi;
 - d) datumu i mjestu početka faze dijaloga, te o jeziku ili jezicima koji se koriste.
- (7) Ugovorni organ vodi dijalog s kandidatima s ciljem pronalazjenja jednog ili više rješenja koja udovoljavaju potrebama i zahtjevima ugovornog organa. U dijalogu s kandidatima ugovorni organ može raspraviti sve aspekte ugovora o javnoj nabavci.
- (8) Ugovorni organ ne smije dostavljati podatke na diskriminirajući način kojim bi se u postupku dijaloga moglo pogodovati određenim kandidatima.

- (9) Tokom dijaloga ugovorni organ raspravlja sa svakim kandidatom samo o njegovom rješenju ili rješenjima koja je dostavio. O rješenju ili rješenjima drugih kandidata smije se raspravljati samo ako je ispunjen uslov iz stava (10) ovog člana.
- (10) Ugovorni organ smije, samo uz saglasnost kandidata, njegova rješenja ili dijelove rješenja ili povjerljive informacije prosljediti drugim kandidatima.
- (11) Ako ugovorni organ koristi mogućnost odvijanja postupka takmičarskog dijaloga u više faza koje slijede jedna za drugom, tada se broj rješenja o kojima se raspravlja u pojedinoj fazi može smanjiti na osnovu kriterija za dodjelu ugovora, a koji su navedeni u objavi ili u opisnoj dokumentaciji. Ugovorni organ će u objavi ili u opisnoj dokumentaciji predvidjeti tu mogućnost. Ugovorni organ obavezan je odluku kojom se ne uvažava neko rješenje u fazi dijaloga, uz navođenje razloga, dostaviti kandidatu preporučenom poštom ili elektronskim putem uz obavezu da je takav način dostave dokaziv, najkasnije u roku od sedam dana od dana završetka navedene faze.
- (12) Ugovorni organ može nastaviti dijalog sve dok ne pronade rješenje ili rješenja najprikladnija za ispunjavanje njegovih potreba i zahtjeva. Na kraju faze dijaloga mora postojati još toliko rješenja da je osigurano tržišno takmičenje.
- (13) Odluku o zaključenju faze dijaloga, s navodom osnovnih odrednica odabranog rješenja ili odabranih rješenja ugovorni organ obavezan je bez odgađanja dostaviti svim kandidatima u dijalogu, preporučenom poštom ili elektronskim putem, uz obavezu da je takav način dostave dokaziv.
- (14) Nakon završetka dijaloga pozivom na predaju konačne ponude, ugovorni organ obavezan je pozvati preostalog kandidata ili kandidate da na osnovu osnovnih odrednica odabranog rješenja ili odabranih rješenja u fazi dijaloga dostave svoju konačnu ponudu. U tom pozivu ugovorni organ obavezan je navesti krajnji rok za prijem ponuda, adresu na koju se ponude moraju poslati i jezik ili jezike na kojima ponude moraju biti sastavljene.
- (15) Ponuda mora sadržavati sve potrebne elemente u skladu s potrebama i zahtjevima predmeta nabavke ugovornog organa.
- (16) Na zahtjev ugovornog organa ponuđač može svoju ponudu objasniti, precizirati i nadopuniti ako se time ne mijenjaju osnovni elementi ponude, ali ne na način koji bi mogao biti suprotan principima tržišnog takmičenja ili koji bi mogao imati diskriminirajući efekat.
- (17) Ugovorni organ obavezan je prema kriterijima za dodjelu ugovora, koji su određeni u pozivu za učešće ili opisnoj dokumentaciji i koji su tokom poziva za učešće u takmičarskom dijalogu nadopunjeni ili prilagođeni, odabrati ekonomski najpovoljniju ponudu.
- (3) Pri zaključivanju ugovora na osnovu takmičarskog dijaloga odluka o izboru donosi se isključivo prema kriteriju ekonomski najpovoljnije ponude.

Član 31.

(Učesnici u takmičarskom dijalogu)

- (1) Broj kandidata kojima će se dostaviti poziv za učešće u takmičarskom dijalogu ugovorni organ mora navesti u objavi, a određuje se u skladu s predmetom nabavke i ne smije biti manji od tri. Pravila moraju biti objektivna i nediskriminirajuća i moraju se objaviti.
- (2) Ako ugovorni organ utvrdi da je broj sposobnih kandidata veći od objavljenog broja kandidata kojima će biti upućen poziv za učešće u takmičarskom dijalogu, može ih pozvati sve ili između sposobnih kandidata odabrati najbolje kandidate, u skladu s brojem i pravilima navedenim u objavi. Razlozi za izbor navode se u zapisniku.
- (3) Ugovorni organ može nastaviti postupak pozivanjem jednog ili više sposobnih kandidata ako utvrdi da je broj sposobnih kandidata manji od objavljenog broja kandidata kojima će biti upućen poziv za učešće u takmičarskom dijalogu, a ako nema nijednog sposobnog kandidata, ugovorni organ mora poništiti postupak.

Član 32.

(Okrvni sporazum)

- (1) Okrvni sporazum može se zaključiti nakon provedenog otvorenog, ograničenog, pregovaračkog postupka s objavom obavještenja i konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda. Izuzetno, okrvni sporazum može se zaključiti i nakon pregovaračkog postupka bez objave obavještenja nakon poništenog otvorenog ili ograničenog postupka zbog toga što nije zaprimljena nijedna ili nijedna prihvatljiva ponuda. Jedan ili više ponuđača s kojima će biti zaključen okrvni sporazum biraju se u skladu s kriterijima za dodjelu utvrđenim u članu 64. ovog zakona.
- (2) Nakon zaključenja okrvnog sporazuma, njegove odredbe ne mogu se mijenjati.
- (3) Trajanje okrvnog sporazuma ne može biti duže od četiri godine, osim ako postoje opravdani razlozi, posebno u vezi s predmetom nabavke okrvnog sporazuma.
- (4) Okrvni sporazum zaključuje se s više ponuđača za isti predmet nabavke, te broj ponuđača s kojima se zaključuje okrvni sporazum ne može biti manji od tri, pod uslovom da postoji dovoljan broj ponuđača. Okrvni sporazum može se zaključiti i s dva ponuđača u slučaju ponavljanja postupka zbog nedovoljnog broja primljenih ponuda.
- (5) Ugovori koji se zaključuju s ponuđačima s kojima je zaključen okrvni sporazum mogu se dodijeliti:
- primjenom uslova utvrđenih u okrvnom sporazumu bez ponovnog zahtjeva za dostavu ponude, gdje se ugovor dodjeljuje najpovoljnijem ponuđaču, izuzev u slučaju da najpovoljniji ponuđač nije u mogućnosti isporučiti robu ili uslugu ili izvesti radove, ugovor se može dodijeliti narednom najpovoljnijem ponuđaču s kojim je zaključen okrvni sporazum ili
 - ako svi uslovi nisu utvrđeni u okrvnom sporazumu i kada se ponuđači pozivaju da ponovo dostave ponude na osnovu istih ili preciznije definiranih uslova u okviru uslova iz okrvnog sporazuma, postupak se provodi u skladu sa sljedećim:
 - za svaki ugovor ugovorni organ pismeno se obraća svim ponuđačima s kojima ima zaključen okrvni sporazum;
 - ugovorni organ određuje rok za podnošenje ponuda, uzimajući u obzir složenost predmeta nabavke i vrijeme potrebno za dostavu ponuda;

Član 30.

(Uslovi za primjenu takmičarskog dijaloga)

- (1) Izbor takmičarskog dijaloga dopušten je ako je riječ o naročito složenom predmetu nabavke i ako zaključivanje ugovora nije moguće putem otvorenog ili ograničenog postupka javne nabavke.
- (2) Predmet nabavke se, u smislu odredbe stava (1) ovog člana, smatra naročito složenim ako ugovorni organ objektivno nije u mogućnosti navesti:
- tehničke specifikacije (tehničke opise predmeta nabavke) kojima može zadovoljiti svoje potrebe i zahtjeve i/ili
 - pravne i/ili finansijske uslove ugovora.

- 3) ponude se podnose u pismenom obliku, a njihov sadržaj ostaje tajan sve do isteka roka predviđenog za dostavu ponuda;
 - 4) ugovorni organ javno otvara ponude i dostavlja zapisnik s otvaranja ponuda svim ponuđačima koji su dostavili ponude;
 - 5) ugovorni organ dodjeljuje ugovor ponuđaču koji je dostavio najpovoljniju ponudu, u skladu sa uslovima iz okvirnog sporazuma, odnosno u skladu s precizno definiranim uslovima, u okviru uslova iz okvirnog sporazuma.
- (6) Ugovorni organ može predvidjeti zaključivanje okvirnog sporazuma u postupku konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda.

Odjeljak D. Konkurs za izradu idejnog rješenja

Član 33.

(Provođenje konkursa za izradu idejnog rješenja)

- (1) Konkurs za izradu idejnog rješenja (u daljnjem tekstu: konkurs) provodi se kako bi ugovorni organ izabrao učesnika ili učesnike koji su ponudili najbolje rješenje, odnosno idejno rješenje s ciljem da se:
 - a) dodijeli ugovor o javnoj nabavci usluga pobjedniku konkursa ili jednom od pobjednika konkursa za izradu idejnog rješenja ili
 - b) dodijeli nagrada pobjedniku ili pobjednicima konkursa za izradu idejnog rješenja.
- (2) U slučaju iz stava (1) tačka a) ovog člana, ugovorni organ nakon uspješno provedenog konkursa provodi pregovarački postupak bez objave obavještenja, u skladu s članom 23. stav (1) tačka a) ovog zakona, tako što poziva pobjednika ili sve pobjednike konkursa na pregovore o uslovima ugovora.
- (3) Ugovorni organ u odluci o pokretanju postupka i u obavještenju o nabavci utvrđuje cilj konkursa za izradu idejnog rješenja.
- (4) Konkurs se provodi na osnovu konkursne dokumentacije koja obavezno sadrži podatke o:
 - a) predmetu konkursa/opisu projekta;
 - b) kriterijima za ocjenjivanje prema redosljedu njihovog značaja;
 - c) rokovima;
 - d) broju pobjednika konkursa (jedan ili više);
 - e) pravu primjene i korištenja konkursnih radova;
 - f) novčanim nagradama, ako se dodjeljuju;
 - g) vraćanju dokumentacije;
 - h) načinu rada konkursne komisije.
- (5) Na konkurs za izradu idejnog rješenja mogu se prijaviti sva zainteresirana i pravna i fizička lica, u smislu člana 2. stav (3) ovog zakona, kao i fizička lica koja nisu registrirana kao privredni subjekti.
- (6) Ugovorni organ može se odlučiti na provođenje pretkvalifikacionog izbora kandidata koje će pozvati da dostave svoja idejna rješenja. U tom slučaju, ugovorni organ određuje nediskriminatorne kvalifikacione uslove kojima se osigurava stvarna konkurencija, te ih navodi u tenderskoj dokumentaciji.

Član 34.

(Konkursna komisija)

- (1) Konkursna komisija provodi postupak i donosi odluku o izboru jednog ili više najpovoljnijih rješenja u skladu s odgovarajućim ovlaštenjem koje je ugovorni organ dužan blagovremeno osigurati.
- (2) Konkursnu komisiju imenuje ugovorni organ. U njen sastav ulaze isključivo fizička lica priznate stručne reputacije. U sastav konkursne komisije ne mogu se birati članovi čiji privatni interes utiče ili može uticati na nepristrasnost

- njihovog rada u komisiji. Ako se od učesnika konkursa zahtijeva određena profesionalna kvalifikacija, onda većina članova konkursne komisije mora imati istu ili jednako vrijednu kvalifikaciju.
- (3) Sadržaj prispjelih konkursnih radova ne smije se otvarati prije isteka roka za njihovu dostavu, uz obavezno osiguranje anonimnosti, i to sve do donošenja odluke.
 - (4) Konkursna komisija je potpuno nezavisna pri izboru jednog ili više pobjednika između konkursnih radova, koji se predaju anonimno. Imena učesnika u konkursu konkursna komisija može saznati isključivo nakon donošenja odluke o izboru.
 - (5) Blagovremeno prispjeli radovi ocjenjuju se i rangiraju u skladu s kriterijima za ocjenjivanje utvrđenim u konkursnoj dokumentaciji. Ovi kriteriji ne moraju obavezno podrazumijevati najnižu cijenu ili ekonomski najpovoljnije ponuđeno rješenje.
 - (6) Konkursna komisija obavezna je o radu na svojim sastancima voditi zapisnike, koje potpisuju svi prisutni članovi i koji su sastavni dio njenog konačnog izvještaja o postupku.
 - (7) Odluku o izboru jednog ili više najpovoljnijih rješenja konkursna komisija donosi u izvještaju o postupku koji, također, potpisuju svi njeni članovi i koju komisija po okončanju postupka dostavlja ugovornom organu na daljnje postupanje.

Odjeljak E. Obavještenje o nabavci i rokovi u postupku javne nabavke

Član 35.

(Obavještenje o nabavci)

- (1) Ugovorni organ objavljuje obavještenje o nabavci za otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak s objavom obavještenja, konkurs za izradu idejnog rješenja, takmičarski dijalog i konkurentski zahtjev za dostavu ponuda.
- (2) Obavještenje o nabavci svim zainteresiranim privrednim subjektima treba pružiti dovoljno informacija koje će im omogućiti da ocijene da li imaju interes da učestvuju u postupku javne nabavke i dostave zahtjev za učešće, odnosno ponudu.
- (3) Obavještenje o nabavci sadrži kratke informacije, u skladu s bitnim elementima iz tenderske dokumentacije.
- (4) Sažetak koji se objavljuje na engleskom jeziku sadrži samo minimum podataka iz obavještenja o nabavci iz stava (3) ovog člana.

Član 36.

(Objavljivanje obavještenja)

- (1) Sva obavještenja o nabavci, dodjeli ugovora, poništenju postupka javne nabavke, dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti i prethodno informacijsko obavještenje kao i sažetak obavještenja o nabavci na engleskom jeziku, ugovorni organ objavljuje na portalu javnih nabavki. Sažetak svih obavještenja objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".
- (2) Obavještenja iz stava (1) ovog člana pripremaju se i šalju na objavljivanje elektronski, u formi, na način i u rokovima koji se definiraju podzakonskim aktom koji donosi Agencija.
- (3) Obavještenja iz stava (1) ovog člana ugovorni organ može dodatno objaviti i u drugim publikacijama ili na drugoj internetskoj stranici, pod uslovom da se ta obavještenja ne smiju objaviti prije dana njihovog objavljivanja na portalu javnih nabavki. Takva dodatno objavljena obavještenja ne smiju sadržavati druge informacije, osim onih objavljenih na portalu javnih nabavki.

- (4) U slučaju postupka javne nabavke čija je vrijednost definirana u članu 14. stav (5) ovog zakona, sažetak obavještenja o nabavci na engleskom jeziku obavezno se objavljuje na portalu javnih nabavki.
- (5) Dodatno objavljivanje iz stava (4) ovog člana ugovorni organ može koristiti i u slučaju kada je vrijednost javne nabavke manja od iznosa iz člana 14. stav (5) ovog zakona.

Član 37.

(Prethodno informacijsko obavještenje)

- (1) Ugovorni organ može u prethodnom informacijskom obavještenju objaviti:
- prilikom nabavke robe - ukupnu procijenjenu vrijednost ugovora ili okvirnih sporazuma po grupama proizvoda koje ugovorni organ namjerava dodijeliti u sljedećih 12 mjeseci. Grupe proizvoda ugovorni organ utvrđuje u skladu sa oznakama iz Jedinstvenog rječnika javne nabavke;
 - prilikom nabavke usluga - ukupnu procijenjenu vrijednost ugovora ili okvirnih sporazuma u svakoj od kategorija iz Aneksa II. Dio A koje ugovorni organ namjerava dodijeliti u sljedećih 12 mjeseci;
 - kod nabavke radova - bitna obilježja ugovora ili okvirnih sporazuma koje ugovorni organ namjerava dodijeliti.
- (2) Obavještenje iz stava (1) tač. a) i b) ovog člana objavljuje se na početku kalendarske godine.
- (3) Obavještenje navedeno u stavu (1) tačka c) ovog člana objavljuje se odmah nakon donošenja odluke kojom se odobravaju planirani ugovori o radovima ili okvirni sporazumi koje ugovorni organ namjerava dodijeliti.

Član 38.

(Korištenje Jedinstvenog rječnika javne nabavke – JRJN-a)

- (1) Ugovorni organ obavezan je u obavještenju o nabavci i tenderskoj dokumentaciji, prilikom opisa predmeta nabavke, pozvati se na oznake i nazive iz Jedinstvenog rječnika javne nabavke (u daljnjem tekstu: JRJN).
- (2) JRJN i uslove njegove primjene, na prijedlog Agencije, propisuje Vijeće ministara BiH posebnom odlukom.

Odjeljak F. Rokovi

Član 39.

(Način određivanja rokova)

- (1) Ugovorni organ dužan je odrediti rokove za prijem zahtjeva za učešće i ponuda, uzimajući u obzir složenost predmeta nabavke i vrijeme potrebno za pripremu zahtjeva za učešće i ponuda koji ne mogu biti kraći od rokova utvrđenih ovim zakonom.
- (2) Rok za prijem ponuda u otvorenom postupku, odnosno zahtjeva za učešće u ograničenom postupku, pregovaračkom postupku s objavom obavještenja i takmičarskom dijalogu računa se od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na portal javnih nabavki. Rok za prijem ponuda u ograničenom i pregovaračkom postupku sa i bez objave obavještenja računa se od dana upućivanja poziva za dostavu ponuda kvalificiranim kandidatima.
- (3) U slučaju ispravke ili izmjene obavještenja o nabavci, odnosno tenderske dokumentacije, rok za prijem ponuda, odnosno zahtjeva za učešće računa se od dana slanja na objavu ispravke na portal javnih nabavki, odnosno upućivanja ispravke tenderske dokumentacije svim ponuđačima koji su do tog datuma preuzeli tendersku dokumentaciju.

Član 40.

(Redovni rokovi za podnošenje zahtjeva za učešće i ponuda)

- (1) Ugovorni organ dužan je u otvorenom postupku za vrijednosni razred iz člana 14. st. (2) i (3) ovog zakona utvrditi minimalni rok za prijem ponuda od 45 dana od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na portal javnih nabavki.
- (2) U slučaju ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom obavještenja o nabavci i takmičarskog dijaloga za vrijednosne razrede iz člana 14. st. (2) i (3) ovog zakona ugovorni organ dužan je utvrditi:
- minimalni rok za prijem zahtjeva za učešće ne kraći od 30 dana od dana slanja na objavu obavještenja na portal javnih nabavki i
 - u slučaju ograničenog postupka, minimalni rok za prijem ponuda ne kraći od 35 dana od dana upućivanja poziva kvalificiranim kandidatima za dostavu ponuda.
- (3) U otvorenom postupku nabavke za vrijednosni razred iz člana 14. stav (4) ovog zakona, rok za prijem ponuda ne može biti kraći od 20 dana od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na portal javnih nabavki.
- (4) U ograničenom postupku, pregovaračkom postupku s objavom obavještenja i takmičarskom dijalogu, za vrijednosni razred iz člana 14. stav (4) ovog zakona, rok za prijem zahtjeva za učešće ne može biti kraći od 15 dana od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na portal javnih nabavki, a rok za prijem ponuda u ograničenom postupku ne može biti kraći od 15 dana od dana upućivanja zahtjeva za dostavu ponuda.

Član 41.

(Skrraćeni rokovi za podnošenje ponuda)

- (1) Ako je ugovorni organ objavio prethodno informacijsko obavještenje, može utvrditi:
- rok za prijem ponuda iz člana 40. stav (1) i stav (2) tačka b) ovog zakona koji nije kraći od 25 dana od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na portal javnih nabavki u otvorenom postupku, odnosno upućivanja poziva kvalificiranim kandidatima za dostavu ponuda u ograničenom postupku i
 - rok za prijem ponuda iz člana 40. st. (3) i (4) ovog zakona koji nije kraći od 13 dana od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na portal javnih nabavki u otvorenom postupku, odnosno upućivanja poziva kvalificiranim kandidatima za dostavu ponuda u ograničenom postupku.
- (2) Ugovorni organ smije koristiti skraćene rokove iz stava (1) ovog člana pod uslovom:
- da su u prethodnom informacijskom obavještenju bile sadržane sve informacije koje treba da budu sadržane u obavještenju o nabavci, ako su te informacije bile poznate u trenutku objavljivanja prethodnog informacijskog obavještenja i
 - da je prethodno informacijsko obavještenje poslano na objavljivanje najmanje 52 dana, ali najviše 12 mjeseci prije dana slanja obavještenja o nabavci na portal javnih nabavki.
- (3) Rokovi za prijem ponuda iz člana 40. stav (1), stav (2) tačka b) i st. (3) i (4) ovog zakona mogu se skratiti za pet dana ako ugovorni organ omogući neograničen i direktan pristup tenderskoj dokumentaciji i drugim dodatnim dokumentima putem elektronskog sredstva, ne zahtijevajući naknadu, i to od dana objave obavještenja na portalu javnih nabavki. U obavještenju o nabavci ugovorni organ mora navesti internetsku adresu na kojoj je dostupna ova dokumentacija.

Član 42.
(Ostali rokovi)

Ostale rokove u pregovaračkom postupku sa i bez objave obavještenja, takmičarskom dijalogu i u konkursu za izradu idejnog rješenja definiira ugovorni organ na način da kandidati/ponuđači na koje se ti rokovi odnose imaju dovoljno vremena za preduzimanje odgovarajućih radnji i pripremu ponuda, u zavisnosti od složenosti predmeta nabavke.

Član 43.
(Računanje rokova)

Na rokove koji nisu posebno definirani ovim zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku.

POGLAVLJE II. PROVOĐENJE POSTUPKA JAVNE NABAVKE

Odjeljak A. Kvalifikacija kandidata i ponuđača

Član 44.

(Provjera kvalifikacija kandidata ili ponuđača)

- (1) Ugovorni organ provjerava i ocjenjuje da li je kandidat/ponuđač pouzdan i sposoban da izvrši ugovor, u skladu sa uslovima utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji.
- (2) Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji definiira uslove za kvalifikaciju na način da utvrdi minimum zahtjeva za kvalifikaciju kandidata/ponuđača u pogledu njihove lične sposobnosti, ekonomskog i finansijskog stanja, te njihove tehničke i/ili profesionalne sposobnosti.
- (3) Minimum kvalifikacionih uslova koje ugovorni organ odredi za kandidate/ponuđače, kao i dokumenti koji su potrebni za njihovo dokazivanje obavezno treba da budu srazmjerni predmetu javne nabavke i u skladu s njim. Postavljeni uslovi ne smiju imati ograničavajući karakter na konkurenciju i moraju biti jasni i precizni.
- (4) Ugovorni organ od kandidata/ponuđača zahtijeva samo one dokaze koji su neophodni da bi se utvrdilo da li kandidat/ponuđač zadovoljava kvalifikacione uslove koje je postavio ugovorni organ.
- (5) Ugovornom organu nije dopušteno da odbije zahtjev za učešće ili ponudu isključivo na osnovu toga što su ih podnijeli ili pravno ili fizičko lice iz člana 2. stav (1) tačka c) ovog zakona ili grupa kandidata/ponuđača.
- (6) Samo onim kandidatima/ponuđačima čije kvalifikacije zadovoljavaju uslove utvrđene u tenderskoj dokumentaciji dopušteno je da nastave postupak javne nabavke.

Član 45.

(Lična sposobnost)

- (1) Ugovorni organ, izuzev u slučajevima iz člana 21. stav (1) tačka d) i člana 22. stav (1) tačka d) ovog zakona, dužan je odbaciti zahtjev za učešće ili ponudu ako:
 - a) je kandidat/ponuđač u krivičnom postupku osuđen pravosnažnom presudom za krivična djela organiziranog kriminala, korupciju, prevaru ili pranje novca, u skladu s važećim propisima u Bosni i Hercegovini ili zemlji u kojoj je registriran;
 - b) je kandidat/ponuđač pod stečajem ili je predmet stečajnog postupka, osim u slučaju postojanja važeće odluke o potvrdi stečajnog plana ili je predmet postupka likvidacije, odnosno u postupku je obustavljanja poslovne djelatnosti, u skladu s važećim propisima u Bosni i Hercegovini ili zemlji u kojoj je registriran;
 - c) kandidat/ponuđač nije ispunio obaveze u vezi s plaćanjem penzionog i invalidskog osiguranja i zdravstvenog osiguranja, u skladu s važećim propisima u Bosni i Hercegovini ili propisima zemlje u kojoj je registriran;

- d) kandidat/ponuđač nije ispunio obaveze u vezi s plaćanjem direktnih i indirektnih poreza, u skladu s važećim propisima u Bosni i Hercegovini ili zemlji u kojoj je registriran.
- (2) Kandidat/ponuđač kojem bude dodijeljen ugovor obavezan je dostaviti sljedeće dokumente kojima će potvrditi da se slučajevi navedeni u stavu (1) ovog člana ne odnose na njega:
 - a) uvjerenje nadležnog suda kojim dokazuje da u krivičnom postupku nije izrečena pravosnažna presuda kojom je osuđen za krivično djelo učešća u kriminalnoj organizaciji, za korupciju, prevaru ili pranje novca;
 - b) uvjerenje nadležnog suda ili organa uprave kod kojeg je registriran kandidat/ponuđač kojim se potvrđuje da nije pod stečajem niti je predmet stečajnog postupka, da nije predmet postupka likvidacije, odnosno da nije u postupku obustavljanja poslovne djelatnosti;
 - c) uvjerenja nadležnih institucija kojim se potvrđuje da je kandidat/ponuđač izmirio dospelje obaveze, a koje se odnose na doprinose za penziono i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje;
 - d) uvjerenja nadležnih institucija da je kandidat/ponuđač izmirio dospelje obaveze u vezi s plaćanjem direktnih i indirektnih poreza.
- (3) Kao dokaz za ispunjavanje uslova iz stava (2) tač. c) i d) ovog člana, prihvata se i sporazum ponuđača s nadležnim poreskim institucijama o reprogramiranom, odnosno odgođenom plaćanju obaveza ponuđača po osnovu poreza i doprinosa i indirektnih poreza, uz potvrdu poreskih organa da ponuđač u predviđenoj dinamici izmiruje svoje reprogramirane obaveze.
- (4) Kandidat/ponuđač u svrhu dokaza o ispunjavanju uslova iz stava (1) ovog člana dužan je dostaviti izjavu ovjerenu kod nadležnog organa, u formi i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom.
- (5) Zahtjev za učešće ili ponuda odbija se ako je kandidat/ponuđač bio kriv za težak profesionalni propust počinjen tokom perioda od tri godine prije početka postupka koji ugovorni organ može dokazati na bilo koji način, posebno, značajni i/ili nedostaci koji se ponavljaju u izvršenju bitnih zahtjeva ugovora koji su doveli do njegovog prijevremenog raskida, nastanka štete ili drugih sličnih posljedica zbog namjere ili nemara privrednog subjekta određene težine.
- (6) Ako ugovorni organ ima sumnje o postojanju okolnosti navedenih u st. (1) i (4) ovog člana, može se obratiti nadležnim organima s ciljem pribavljanja potrebnih informacija u predmetnom postupku.
- (7) Ugovorni organ dužan je u tenderskoj dokumentaciji definirati dokumente koje zahtijeva od kandidata/ponuđača koji ih, kao fizičko lice registrirano za obavljanje predmetne djelatnosti, dostavlja uz ponudu, a koji su dokazi o ispunjavanju uslova iz ovog člana.
- (8) Za kandidate/ponuđače čije je sjedište izvan Bosne i Hercegovine ne traži se posebna nadovjera dokumenata koji se zahtijevaju u stavu (2) ovog člana.
- (9) U postupku konkursa za izradu idejnog rješenja od fizičkih lica traži se samo uvjerenje nadležnog suda kojim dokazuje da u krivičnom postupku nije izrečena pravosnažna presuda kojom je osuđen za krivično djelo učešća u kriminalnoj organizaciji, za korupciju, prevaru ili pranje novca.

Član 46.

(Sposobnost obavljanja profesionalne djelatnosti)

- (1) Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji može od kandidata/ponuđača zahtijevati da dokažu svoju registraciju

u odgovarajućim profesionalnim ili drugim registrima zemlje u kojoj su registrirani ili da osiguraju posebnu izjavu ili potvrdu nadležnog organa kojom se dokazuje njihovo pravo da obavljaju profesionalnu djelatnost, koja je u vezi s predmetom nabavke.

- (2) Dokumenti iz stava (1) ovog člana priznaju se na teritoriji Bosne i Hercegovine, bez obzira na kojem nivou vlasti su izdati.

Član 47.

(Ekonomska i finansijska sposobnost)

- (1) Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji može utvrditi minimalne uslove u pogledu ekonomske i finansijske sposobnosti kandidata/ponuđača, kao i dokaze koji se zahtijevaju, a koji mogu biti:

- a) odgovarajući dokument koji izdaje banka ili druga finansijska institucija, a kojim se dokazuje ekonomsko-finansijska sposobnost u pogledu činjenica koje se mogu dokazati iz dokumenata koje izdaje banka ili druga finansijska institucija u skladu s pozitivnim propisima;
- b) garancija za pokriće osiguranja od odgovornosti za realizaciju predmetnog ugovora iz oblasti njegove registrovane djelatnosti;
- c) poslovni bilansi ili izvodi iz poslovnih bilansa, za period ne duži od tri posljednje finansijske godine ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja u predmetnom segmentu, ako je ponuđač odnosno kandidat registriran, odnosno počeo s radom prije manje od tri godine, ako je objavljivanje poslovnog bilansa zakonska obaveza u zemlji u kojoj je kandidat/ponuđač registriran; u slučaju kada ne postoji zakonska obaveza u zemlji u kojoj je kandidat/ponuđač registriran, dužan je dostaviti izjavu ovjerenu od nadležnog organa;
- d) izjavu o ukupnom prometu kandidata/ponuđača i, kada je to primjereno, o prometu u segmentu poslovanja koji je predmet ugovora, za period ne duži od tri posljednje finansijske godine ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je kandidat/ponuđač registriran, odnosno počeo s radom prije manje od tri godine; izjava koja se prilaže ovjerava se kod nadležnog organa.

- (2) Ako zahtijeva jedan ili više dokumenata iz stava (1) ovog člana, ugovorni organ dužan je u tenderskoj dokumentaciji jasno i precizno definirati dokaze koje je kandidat/ponuđač dužan dostaviti u svrhu dokazivanja ekonomske i finansijske sposobnosti.

- (3) Kandidat/ponuđač može, gdje je to odgovarajuće i za određeni ugovor, u ponudi naznačiti da raspolaže kapacitetima drugih subjekata, bez obzira na pravnu prirodu odnosa koji s njima ima. U tom slučaju, mora dokazati ugovornom organu da će na raspolaganju imati potrebne resurse. Pod istim uslovima grupa kandidata/ponuđača može se osloniti na kapacitete učesnika grupe ili drugih privrednih subjekata.

- (4) Dokumenti navedeni u stavu (1) ovog člana dostavljaju se kao obične kopije zajedno sa izjavom koju ovjerava kandidat/ponuđač, u formi i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom.

Član 48.

(Opći uslovi za tehničku i profesionalnu sposobnost)

- (1) Ugovorni organ može, zavisno od vrste, količine ili obima, ili namjene predmeta nabavke, zahtijevati dokaze koji se odnose na tehničku i profesionalnu sposobnost.

- (2) Ako ugovorni organ zahtijeva dokaz o uredno izvršenim ugovorima, taj dokaz podnosi se u formi spiska izvršenih ugovora uz potvrdu koju daje druga ugovorna strana o njihovoj realizaciji. U slučaju da se takva potvrda iz objektivnih razloga ne može dobiti od ugovorne strane koja nije ugovorni organ, vrijedi izjava privrednog subjekta o uredno izvršenim ugovorima, uz predočavanje dokaza o učinjenim pokušajima da se takve potvrde osiguraju.

- (3) Potvrda o uredno izvršenim ugovorima mora sadržavati sljedeće podatke:

- a) naziv i sjedište ugovornih strana ili privrednih subjekata;
- b) predmet ugovora;
- c) vrijednost ugovora;
- d) vrijeme i mjesto izvršenja ugovora;
- e) navode o uredno izvršenim ugovorima.

- (4) Kandidat/ponuđač može, gdje je to odgovarajuće i za određeni ugovor, u ponudi naznačiti da raspolaže kapacitetima drugih subjekata, bez obzira na pravnu prirodu odnosa koji s njima ima. U tom slučaju, mora dokazati ugovornom organu da će na raspolaganju imati potrebne resurse. Pod istim uslovima grupa ponuđača može se osloniti na kapacitete učesnika grupe ili drugih privrednih subjekata.

- (5) Ugovorni organ može tražiti od kandidata/ponuđača da pismeno pojasne dostavljene reference.

- (6) Ako se u tenderskoj dokumentaciji zahtijeva osiguranje certifikata koje izdaju nezavisna tijela, a kojima se potvrđuje da kandidat/ponuđač zadovoljava određene standarde osiguranja kvaliteta, ugovorni organ dužan je pozvati se na sisteme osiguranja kvaliteta koji se zasnivaju na odgovarajućim evropskim serijama standarda koje su potvrdila tijela koja su u skladu s evropskim serijama standarda koje se tiču izdavanja certifikata. Ugovorni organ dužan je prihvatiti i druge dokaze o ekvivalentnim mjerama osiguranja kvaliteta od kandidata/ponuđača koji nemaju pristupa takvim certifikatima.

- (7) Ako zahtijeva jedan ili više dokumenata kojim kandidat/ponuđač dokazuje tehničku i profesionalnu sposobnost, ugovorni organ dužan je u tenderskoj dokumentaciji jasno i precizno definirati te zahtjeve.

Član 49.

(Tehnička i profesionalna sposobnost u postupku nabavke robe)

U postupku javne nabavke robe ugovorni organ može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuđača, i to:

- a) spisak izvršenih ugovora u skladu s članom 48. stav (2) ovog zakona, a koji su u vezi s predmetnom nabavkom, za period ne duži od tri godine ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je kandidat/ponuđač registriran, odnosno počeo s radom prije manje od tri godine;
- b) opis tehničke opremljenosti i osposobljenosti kandidata/ponuđača, mjere za osiguranje kvaliteta i njegovu opremljenost i osposobljenost za ispitivanja i istraživanja;
- c) navode o angažiranom tehničkom osoblju i tehničkim organima, za poslove postavljanja i instalacije robe koja se nabavlja, a za koje se ne može zahtijevati da su zaposleni kod kandidata/ponuđača;
- d) uzorke, opise i/ili fotografije robe koja je predmet isporuke, a čiju je vjerodostojnost kandidat/ponuđač obavezan potvrditi ako to ugovorni organ zahtijeva;
- e) uvjerenje koje izdaje nadležna institucija ili agencija za kontrolu kvaliteta, a kojim se potvrđuje da na

- odgovarajući način tačno označena roba odgovara određenim specifikacijama ili normama;
- f) potvrdu kandidata/ponuđača o prihvatanju postupka kontrole robe složenije vrste ili robe koja izuzetno treba služiti nekoj posebnoj svrsi, koju provodi ugovorni organ ili u njegovo ime nadležni organ zemlje sjedišta privrednog subjekta, a koja se odnosi na proizvodne kapacitete privrednog subjekta i, ako je potrebno, na način izrade studija i istraživanja, te mjere za kontrolu kvaliteta koje koristi privredni subjekat.

Član 50.

(Tehnička i profesionalna sposobnost u postupku nabavke usluga)

U postupku javne nabavke usluga ugovorni organ može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuđača, i to:

- a) spisak izvršenih ugovora u skladu s članom 48. stav (2) ovog zakona, a koji su u vezi s predmetnom nabavkom, za period ne duži od tri godine ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je kandidat/ponuđač registriran, odnosno počeo s radom prije manje od tri godine;
- b) obrazovne i profesionalne kvalifikacije pružaoca usluga i/ili kvalifikacije njegovog rukovodećeg osoblja, i naročito kvalifikacije licâ koja su odgovorna za pružanje konkretnih usluga;
- c) izjavu o angažiranom tehničkom osoblju ili tehničkim organima, a za koje se ne može zahtijevati da su zaposleni kod kandidata/ponuđača;
- d) izjavu pružaoca usluga o prosječnom godišnjem broju zaposlenih i o broju rukovodećeg osoblja u posljednje tri godine;
- e) izjavu o tehničkoj opremljenosti i osposobljenosti i mjerama kojima raspolaže pružalac usluga za izvršenje konkretnih usluga i osiguranje kvaliteta;
- f) potvrdu kandidata/ponuđača o prihvatanju postupka kontrole usluga složenije vrste ili usluge koja izuzetno treba služiti nekoj posebnoj svrsi, koju provodi ugovorni organ ili u njegovo ime nadležni organ zemlje sjedišta privrednog subjekta, a koja se odnosi na proizvodne kapacitete privrednog subjekta i, ako je potrebno, na način izrade studija i istraživanja, te mjere za kontrolu kvaliteta koje koristi privredni subjekat;
- g) izjavu kandidata/ponuđača da prihvata preduzimanje mjera za upravljanje zaštitom okoline i mjera energetske efikasnosti koje će privredni subjekat primjenjivati prilikom pružanja usluga.

Član 51.

(Tehnička i profesionalna sposobnost u postupku nabavke radova)

U postupku javne nabavke radova ugovorni organ može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuđača, i to:

- a) spisak izvršenih ugovora u skladu s članom 48. stav (2) ovog zakona, a koji su u vezi s predmetnom nabavkom, za period ne duži od pet godina ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je kandidat/ponuđač registriran, odnosno počeo s radom prije manje od pet godina;
- b) obrazovne i profesionalne kvalifikacije izvođača radova i/ili kvalifikacije njegovog rukovodećeg osoblja, i naročito kvalifikacije licâ koja su odgovorna za izvođenje konkretnih radova;

- c) izjavu o angažiranom tehničkom osoblju ili tehničkim organima, naročito onom osoblju koje je angažirano za poslove nadzora i kontrole kvaliteta, a za koje se ne može zahtijevati da su zaposleni kod kandidata/ponuđača;
- d) izjavu izvođača radova o prosječnom godišnjem broju zaposlenih i broju rukovodećeg osoblja u posljednje tri godine;
- e) potvrdu o građevinskim mašinama i tehničkoj opremi kojom izvođač raspolaže u svrhu izvršenja ugovora;
- f) izjavu kandidata/ponuđača da prihvata preduzimanje mjera upravljanja zaštitom okoline i mjera energetske efikasnosti koje će privredni subjekat primjenjivati prilikom izvođenja radova.

Član 52.

(Diskvalifikacija po osnovu sukoba interesa ili korupcije)

- (1) U skladu s važećim propisima u Bosni i Hercegovini, ugovorni organ dužan je odbiti zahtjev za učešće u postupku javne nabavke ili ponudu ako je kandidat/ponuđač sadašnjem ili bivšem zaposleniku ugovornog organa dao ili je spreman dati mito u obliku novčanih sredstava ili u bilo kojem nenovčanom obliku, s ciljem ostvarivanja uticaja na radnju, odluku ili tok postupka javne nabavke. Ugovorni organ informira u pisanoj formi ponuđača i Agenciju o odbijanju takvog zahtjeva ili ponude te o razlozima odbijanja.
- (2) Svaki kandidat/ponuđač dužan je uz ponudu dostaviti i posebnu pismenu izjavu da nije nudio mito niti učestvovao u bilo kakvim radnjama koje za cilj imaju korupciju u predmetnoj javnoj nabavci.
- (3) U slučaju da zahtjev ili ponuda koju ugovorni organ primi u toku postupka javne nabavke prouzrokuje ili može prouzrokovati sukob interesa u skladu s važećim propisima o sukobu interesa u Bosni i Hercegovini, ugovorni organ dužan je postupiti u skladu s propisima u Bosni i Hercegovini.
- (4) Ugovorni organ ne smije zaključivati ugovore o javnoj nabavci s privrednim subjektom, ako rukovodilac ugovornog organa ili član upravnog ili nadzornog odbora tog ugovornog organa istovremeno:
 - a) obavlja upravljačke poslove u tom privrednom subjektu ili
 - b) je vlasnik poslovnog udjela, dionica odnosno drugih prava na osnovu kojih učestvuje u upravljanju, odnosno u kapitalu tog privrednog subjekta s više od 20%.
- (5) Ako je određeni privredni subjekat direktno ili indirektno učestvovao u tehničkim konsultacijama u pripremi postupka javne nabavke, ugovorni organ mora preduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurao da konkurencija ne bude narušena učestvovanjem tog privrednog subjekta kao kandidata/ponuđača u postupku javne nabavke u odnosu na ostale kandidate/ponuđače. Takve mjere uključuju davanje svih informacija ostalim kandidatima/ponuđačima koje su saopćene za vrijeme tehničkih konsultacija ili su nastale kao rezultat tehničkih konsultacija i određivanje adekvatnih vremenskih rokova za prijem zahtjeva za učešće i ponuda. Mjere koje su preduzete ugovorni organ navodi u zapisniku o ocjeni ponuda iz člana 65. ovog zakona.
- (6) Privredni subjekat iz stava (5) ovog člana ne može učestvovati u tom postupku javne nabavke kao kandidat/ponuđač samo ako ne postoji drugi način da se osigura poštivanje principa jednakog tretmana.
- (7) Prije odbacivanja zahtjeva za učešće, odnosno njegove ponude, kandidat/ponuđač mora imati priliku da dokaže da

njegovo učestvovanje u tehničkim konsultacijama ne ograničava konkurenciju.

Odjeljak B. Tenderska dokumentacija

Član 53.

(Neophodne informacije)

- (1) Ugovorni organ dužan je pripremiti tendersku dokumentaciju u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima. U tenderskoj dokumentaciji ugovorni organ daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima/ponuđačima dovoljni za pripremu zahtjeva za učešće, odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi.
- (2) Obavještenje o nabavci pripremljeno u skladu s članom 35. ovog zakona čini sastavni dio tenderske dokumentacije.
- (3) Tenderska dokumentacija sadrži minimalno sljedeće informacije:
 - a) naziv i adresu ugovornog organa, te lice za kontakt od kojeg kandidati/ponuđači mogu tražiti informacije ili pojašnjenje;
 - b) izabrani postupak dodjele ugovora i podatak o tome da li se predviđa zaključivanje okvirnog sporazuma;
 - c) opis robe, usluga ili radova, te navođenje oznake i naziva iz JRJN-a;
 - d) količinske specifikacije za robu ili opis posla ili zadatka za usluge i radove i tehničke specifikacije;
 - e) mjesto isporuke robe ili izvršenja usluge ili izvođenja radova;
 - f) naznaku mogućnosti za podnošenje ponuda po lotovima;
 - g) rokove za isporuke robe; izvršenje usluga; izvođenje radova;
 - h) navođenje mogućnosti za podnošenje alternativnih ponuda i minimalne zahtjeve koji moraju biti ispunjeni u slučaju alternativnih ponuda;
 - i) minimalne uslove za kvalifikaciju kandidata, odnosno ponuđača, kao i dokaze na osnovu kojih se vrši ocjena;
 - j) kriterij za dodjelu ugovora utvrđen kao "ekonomski najpovoljnija ponuda" s potkriterijima ili "najniža cijena";
 - k) period važenja ponuda;
 - l) garanciju za ozbiljnost ponude, garanciju za dobro izvršenje posla i svako drugo traženo osiguranje za privremena plaćanja;
 - m) mjesto, datum i vrijeme za prijem zahtjeva za učešće, odnosno ponuda;
 - n) mjesto, datum i vrijeme otvaranja ponuda;
 - o) informaciju o kalkulaciji cijene, ako je primjenjivo;
 - p) zahtjev u pogledu upotrebe jezika;
 - r) nacrt ugovora ili osnovne elemente ugovora.
- (4) Tenderska dokumentacija priprema se u skladu s modelima standardne tenderske dokumentacije koje propisuje Agencija.
- (5) Prilikom pripreme tenderske dokumentacije, ugovorni organ dužan je poštovati principe jednakog tretmana i nediskriminacije kandidata/ponuđača. Ugovorni organ ne smije koristiti savjete bilo kojeg lica koje može imati bilo kakav direktni ili indirektni interes za ishod postupka dodjele ugovora, ako je vjerovatno da to može uticati na stvarnu konkurenciju za predmetni ugovor.
- (6) Ugovorni organ može napraviti izmjene i dopune tenderske dokumentacije pod uslovom da se one dostave zainteresiranim kandidatima/ponuđačima istog dana, a najkasnije pet dana prije isteka utvrđenog roka za prijem zahtjeva za učešće ili ponuda. U slučaju da takve izmjene

podrazumijevaju suštinsku promjenu predmeta nabavke, ugovorni organ produžiti će rok za prijem zahtjeva za učešće ili ponuda u zavisnosti od složenosti predmeta nabavke. Rok za produženje ne može biti kraći od sedam dana.

Član 54.

(Tehničke specifikacije)

- (1) Tehničke specifikacije moraju svim kandidatima/ponuđačima omogućiti jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju. Tehničke specifikacije uključivat će, kad god je to moguće, kriterij pristupačnosti za ljude s invaliditetom ili kriterij dizajna za sve korisnike.
- (2) Tehničke specifikacije, uz poštovanje obaveznih bosanskohercegovačkih tehničkih pravila, određuju se:
 - a) pozivanjem na tehničke specifikacije i, uz uvažavanje sljedećeg redosljeda, na bosanskohercegovačke standarde kojima se preuzimaju evropski standardi, evropska tehnička odobrenja, zajedničke tehničke specifikacije, međunarodni standardi, druge tehničke referentne sisteme koje su utemeljila evropska tijela za standardizaciju ili, ako oni ne postoje, na bosanskohercegovačke standarde, bosanskohercegovačka tehnička odobrenja ili bosanskohercegovačke tehničke specifikacije koje se odnose na projektovanje, izračun i izvođenje radova te upotrebu proizvoda, pri čemu se svaka uputa mora označiti riječima "ili ekvivalent"; ili
 - b) u formi izvedbenih ili funkcionalnih zahtjeva koji mogu uključivati ekološke elemente i elemente energetske efikasnosti; ili
 - c) u formi izvedbenih ili funkcionalnih zahtjeva iz stava (2) tačka b) ovog člana, uz poziv na tehničke specifikacije iz stava (2) tačka a) ovog člana kao sredstvo za pretpostavku usklađenosti sa izvedbenim ili funkcionalnim zahtjevima; ili
 - d) pozivanjem na tehničke specifikacije iz stava (2) tačka a) ovog člana u pogledu određenih obilježja i pozivanjem na izvedbene ili funkcionalne zahtjeve iz stava (2) tačka b) ovog člana u pogledu drugih obilježja.
- (3) Ako se tehničke specifikacije odrede u skladu sa stavom (2) tačka a) ovog člana, ugovorni organ ne smije ponudu odbiti s obrazloženjem da ponudena roba i usluge ne odgovaraju specifikacijama koje je on naveo, ako ponuđač odgovarajućim sredstvima (tehnički dosje, izvještaj o izvršenom testiranju od ovlaštenog organa i drugi slični dokumenti izdati od nadležnih institucija) u svojoj ponudi dokaže da rješenja koja je on u ponudi predložio u jednakoj mjeri odgovaraju tehničkim specifikacijama na koje se poziva.
- (4) Ako se tehničke specifikacije odrede u obliku izvedbenih ili funkcionalnih zahtjeva, u skladu sa stavom (2) tačka b) ovog člana, ugovorni organ ne smije odbiti ponudu koja odgovara bosanskohercegovačkom standardu kojim se preuzima evropski standard ili evropskom tehničkom odobrenju, zajedničkoj tehničkoj specifikaciji, međunarodnom standardu ili tehničkom sistemu standarda koji je izradilo evropsko tijelo za standardizaciju, ako se te specifikacije odnose na izvedbene ili funkcionalne zahtjeve koje ugovorni organ zahtijeva. Ponuđač mora u svojoj ponudi odgovarajućim sredstvima dokazati da ponudena roba, usluge ili radovi koji odgovaraju standardu odgovaraju izvedbenim ili funkcionalnim zahtjevima ugovornog organa.
- (5) Ovlašteni organ za ocjenjivanje usklađenosti u smislu ovog člana je nezavisni laboratorij, tijelo koje će potvrditi usklađenosti, nadzorni ili drugo tijelo koje učestvuje u postupku ocjenjivanja usklađenosti, koje je od organa

- državne uprave ovlašteno da provodi postupke ocjenjivanja usklađenosti prema odgovarajućim standardima kojima se preuzimaju evropski standardi. Ugovorni organ prihvatit će certifikate koje su izdali ovlašteni organi u drugim državama, ako su izdati u skladu s međunarodnim ugovorima koje je zaključila Bosna i Hercegovina.
- (6) Odgovarajućim sredstvom, u smislu ovog člana, smatraju se tehnički dosjei koje izrađuje proizvođač ili izvještaj o ispitivanju koje sastavlja ovlašteno tijelo za ocjenjivanje usklađenosti.
- (7) Ako su ekološki zahtjevi za predmet nabavke određeni u formi izvedbenih zahtjeva ili funkcionalnih zahtjeva u skladu sa stavom (2) tačka b) ovog člana, ugovorni organ može se u svrhu opisa predmeta nabavke pozivati na tehničke specifikacije ili njihove dijelove određene evropskim, bosanskohercegovačkim, multinacionalnim ili drugim ekološkim oznakama kvaliteta:
- ako su specifikacije prikladne za definiciju obilježja robe ili usluga koje su predmet ugovora o javnoj nabavci;
 - ako se zahtjevi postavljeni za ekološku oznaku kvaliteta zasnivaju na informacijama s naučnom podlogom;
 - ako su ekološke oznake kvaliteta izrađene i donesene u okviru postupka u kojem mogu učestvovati svi zainteresirani kao što su: potrošači, proizvođači, trgovci i organizacije za zaštitu okoline te
 - ako je ekološka oznaka kvaliteta dostupna i stoji na raspolaganju svim zainteresiranim.
- (8) Ugovorni organ može u tenderskoj dokumentaciji navesti pretpostavku da roba i usluge označene određenom ekološkom oznakom kvaliteta odgovaraju tehničkim specifikacijama utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji.
- (9) Osim ako nije opravdano predmetom nabavke, u tehničkoj specifikaciji ne smije se uputiti na određenog proizvođača, na porijeklo ili na poseban postupak, na marke, patente, tipove ili određeno porijeklo, ako bi se time pogodovalo ili bi se isključili određeni privredni subjekti ili određeni proizvodi. Takve napomene dopuštene su samo ako se predmet nabavke ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati, ali se bez izuzetka moraju označiti s dodatkom "ili ekvivalent". Nepoznavanje predmeta nabavke ne oslobađa ugovorni organ obaveze za definiranje predmeta nabavke na stvarno konkurentskoj osnovi.
- (10) Ako se izuzetno objavi poziv za određeni proizvod s dodatkom "ili ekvivalent", ponuđač mora na za to predviđenim praznim mjestima, prema odgovarajućim stavkama, navesti podatke o proizvodu i tipu odgovarajućeg proizvoda koji nudi te, ako se to traži, i ostale podatke koji se odnose na taj proizvod. Kriteriji mjerodavni za ocjenjivanje ekvivalentnosti navode se u opisu predmeta nabavke. Dokaz ekvivalentnosti u smislu ispunjavanja zahtjeva u vezi s predmetom nabavke dužan je osigurati ponuđač, u skladu sa zahtjevima definiranim u tenderskoj dokumentaciji. Proizvodi koji su u tenderskoj dokumentaciji navedeni kao primjeri smatraju se ponudnima ako ponuđač ne navede nikakve druge proizvode na predviđenom mjestu.
- (11) Ugovorni organ može utvrditi posebne uslove u vezi sa izvršenjem ugovora, pod uslovom da su oni u skladu s relevantnim propisima u Bosni i Hercegovini i da su navedeni u objavi ili u tehničkim specifikacijama. Uslovi kojima se uređuje izvršenje ugovora mogu se posebno ticati socijalnih i ekoloških pitanja.

Član 55.

(Preuzimanje tenderske dokumentacije)

- (1) Ugovorni organ, izuzev u slučaju iz tačke d) ovog stava, kandidatima/ponuđačima mora tendersku dokumentaciju učiniti dostupnom, na način za koji se opredijeli kandidat/ponuđač, i to:
- lično preuzimanje u prostorijama ugovornog organa;
 - na pismeni zahtjev kandidata/ponuđača;
 - zajedno s pozivom za dostavu ponuda;
 - objavlivanjem tenderske dokumentacije na portalu javnih nabavki na što će ukazati u obavještenju o nabavci, u skladu s podzakonskim aktom koji donosi Agencija.
- (2) Kada kandidat/ponuđač uputi zahtjev za dostavu tenderske dokumentacije, ugovorni organ otprema tendersku dokumentaciju odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva. Ako je ugovorni organ odredio skraćene rokove za dostavu ponuda, odnosno zahtjeva za učešće, u skladu s ovim zakonom, krajnji rok za otpremu tenderske dokumentacije je dva dana.
- (3) Ugovorni organ ne može učiniti dostupnom tendersku dokumentaciju nijednom kandidatu/ponuđaču prije objave obavještenja o nabavci.
- (4) Ugovorni organ za sve kandidate/ponuđače može odrediti jednaku novčanu naknadu koja se plaća za tendersku dokumentaciju. U tom slučaju, novčana naknada uključuje samo stvarne troškove za papir, ispis, umnožavanje, za nosač podataka, kao i naknadu mogućih poštanskih troškova. Ako je određena novčana naknada za tendersku dokumentaciju, tada je kandidat/ponuđač dužan, uz zahtjev za učešće, odnosno ponudu dostaviti i dokaz o uplati tenderske dokumentacije, izuzev u slučajevima iz stava (1) tač. c) i d) ovog člana.
- (5) Svi zainteresirani kandidati/ponuđači imaju pravo uvida u tendersku dokumentaciju prije otkupa, izuzev u slučaju iz stava (1) tačka d) ovog člana. Ugovorni organ dužan je, na pismeni zahtjev privrednog subjekta, omogućiti uvid u tendersku dokumentaciju na način za koji se opredijeli kandidat/ponuđač, i to:
- u prostorijama ugovornog organa; ili
 - dostavljanjem poštom preporučeno s povratnicom zainteresiranom kandidatu/ponuđaču; ili
 - dostavljanjem elektronskom poštom u zaštićenom nepromjenjivom obliku zainteresiranom kandidatu/ponuđaču.

Član 56.

(Pojašnjenja tenderske dokumentacije)

- (1) Zainteresirani kandidati/ponuđači mogu, u pisanoj formi, tražiti od ugovornog organa pojašnjenja tenderske dokumentacije blagovremeno, ali najkasnije deset dana prije isteka roka za podnošenje zahtjeva za učešće ili ponuda.
- (2) Ugovorni organ dužan je odgovoriti u pisanoj formi, a odgovor s pojašnjenjem dostavlja svim kandidatima/ponuđačima koji su otkupili tendersku dokumentaciju ili za koje ima saznanja da su je preuzeli na jedan od načina iz člana 55. ovog zakona, u roku od tri dana, a najkasnije pet dana prije isteka roka za podnošenje zahtjeva za učešće ili ponuda.
- (3) Ako odgovor ugovornog organa dovodi do izmjena tenderske dokumentacije i te izmjene od kandidata/ponuđača zahtijevaju da izvrše znatne izmjene i/ili da prilagode njihove ponude, ugovorni organ dužan je produžiti rok za podnošenje zahtjeva za učešće ili ponuda najmanje za sedam dana.

- (4) Ako se nakon osiguranja tenderske dokumentacije pokaže da se ponude mogu pripremiti samo nakon posjete mjestu izvođenja usluga ili radova, ili nakon pregleda dokumenata na osnovu kojih je pripremljena tenderska dokumentacija, rokovi za prijem ponuda produžavaju se za najmanje sedam dana, kako bi se omogućilo da se svi ponuđači upoznaju sa svim informacijama koje su neophodne za pripremu ponuda.
- (5) U slučaju da je tenderska dokumentacija objavljena na portalu javnih nabavki, pojašnjenja tenderske dokumentacije iz ovog člana definirat će se podzakonskim aktom iz člana 55. stav (1) tačka d) ovog zakona.

Odjeljak C. Ponuda

Član 57.

(Priprema ponude)

- (1) U postupku javne nabavke kandidat/ponuđač pridržava se zahtjeva i uslova iz tenderske dokumentacije.
- (2) Ponuđač može prije isteka roka za dostavu ponuda svoju ponudu izmijeniti, dopuniti ili od nje odustati. Ako zbog izmjene ili dopune dođe do promjene ukupne cijene ponude, nova cijena mora se obavezno navesti. Izmjena ili dopuna ponude dostavlja se na isti način kao i ponuda, i to u roku koji je naznačen u obavještenju o nabavci i tenderskoj dokumentaciji. U slučaju povlačenja ponude, prije isteka roka za dostavu ponuda, ponuđač može pismeno zahtijevati povrat svoje neotvorene ponude.
- (3) Svaki ponuđač može podnijeti samo jednu ponudu.

Član 58.

(Sadržaj ponude)

- (1) Svaka ponuda obavezno sadrži sljedeće elemente:
- ime i sjedište ponuđača, a za grupu ponuđača podatke o svakom članu grupe ponuđača, kao i jasno određenje člana grupe koji je ovlašten predstavnik grupe ponuđača za učešće u postupku javne nabavke, za komunikaciju i za zaključivanje ugovora;
 - dokaz o garanciji, ako se traži;
 - cijenu sa svim elementima koji je čine, kao i potrebnim objašnjenjima, na način kako je definirano u tenderskoj dokumentaciji;
 - dokaz o ličnoj, poslovnoj, finansijskoj, tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti, osim u fazi dostavljanja ponuda u ograničenom, pregovaračkom postupku sa ili bez objave obavještenja i takmičarskom dijalogu, prema zahtjevima iz tenderske dokumentacije;
 - navode da je riječ o alternativnoj ponudi, ako je ona dozvoljena;
 - datum ponude;
 - potpis podnosioca ponude ili ovlaštenog lica na osnovu punomoći koja u tom slučaju mora biti priložena u originalu ili ovjerenoj kopiji;
 - ponuda mora biti ovjerena pečatom podnosioca ponude, ako po zakonu države u kojoj je sjedište podnosioca ponude podnosilac ponude ima pečat ili dokaz da po zakonu države u kojoj je sjedište podnosioca ponude podnosilac ponude nema pečat;
 - popis dokumentacije priložene uz ponudu.
- (2) Ponuda mora biti čvrsto uvezana i sve strane ponude numerirane (izuzev dokaza o garanciji iz stava (1) tačka b) ovog člana, te štampane literature, brošura, kataloga i sl.).

Član 59.

(Alternativna ponuda)

- (1) Alternativna ponuda je ponuda kojom ponuđač daje alternativni prijedlog za predmet javne nabavke. Ugovorni organ obavezan je u tenderskoj dokumentaciji naznačiti da li odobrava alternativnu ponudu. Alternativna ponuda

dopuštena je samo onda kada je kriterij za dodjelu ugovora ekonomski najpovoljnija ponuda. Ako tenderska dokumentacija ne sadrži odredbu kojom se dopušta dostava alternativnih ponuda, onda one nisu dopuštene i kao takve se odbacuju.

- (2) Ugovorni organ dužan je u tenderskoj dokumentaciji navesti minimum zahtjeva koje alternativna ponuda obavezno treba ispunjavati, kao i ostale zahtjeve za njeno podnošenje. Ugovorni organ razmatra samo one alternativne ponude koje ispunjavaju minimum postavljenih zahtjeva i osiguravaju realizaciju odgovarajućeg predmeta nabavke.
- (3) Ponuđač je dužan dostaviti dokaz da alternativna ponuda u svim elementima zadovoljava minimum postavljenih zahtjeva iz tenderske dokumentacije.
- (4) Ugovorni organ koji daje mogućnost podnošenja alternativnih ponuda ne može odbiti alternativnu ponudu samo na osnovu činjenice da bi ona vodila ka promjeni vrste i karaktera ugovora.

Član 60.

(Period važenja ponude)

- (1) Period važenja ponude određuje ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji. Period važenja ne može biti kraći od roka navedenog u tenderskoj dokumentaciji, ali ugovorni organ ne može utvrdi rok kraći od 30 dana. Ako ponuđač u ponudi ne navede period njenog važenja, smatra se da ponuda važi za period naznačen u tenderskoj dokumentaciji.
- (2) U periodu važenja ponude, ugovorni organ može zahtijevati od ponuđača, u pisanoj formi, da produži period važenja do određenog roka. Svaki ponuđač ima pravo odbiti takav zahtjev i u tom slučaju ne gubi pravo na povrat garancije za ozbiljnost ponude.
- (3) Ako ponuđač ne odgovori na pismeni zahtjev ugovornog organa u pogledu produženja perioda važenja ponude ili ne pristane produžiti rok važenja ponude ili ne osigura produženje garancije za ozbiljnost ponude, smatra se da je ponuđač odbio zahtjev ugovornog organa, te se njegova ponuda ne razmatra u daljnjem toku postupka.
- (4) Ponuđač koji pristane produžiti period važenja ponude, i o tome u pisanoj formi obavijesti ugovorni organ, produžava period važenja ponude i dužan je osigurati produženje garancije za ozbiljnost ponude. U periodu produženja važenja ponude ponuda se ne može mijenjati.

Član 61.

(Garancije uz ponudu)

- (1) Vrste garancija su:
- garancija za ozbiljnost ponude je garancija u slučaju da ponuđač odustane od svoje ponude u roku važenja ponude;
 - garancija za uredno izvršenje ugovora je garancija u slučaju da ponuđač kojom je dodijeljen ugovor ne izvršava svoje obaveze iz ugovora ili ih neuredno izvršava.
- (2) Ugovorni organ može zahtijevati da se ponuda garantira odgovarajućom garancijom za ozbiljnost ponude. Garancija za ozbiljnost ponude ne može se zahtijevati ako je vrijednost nabavke manja od 100.000,00 KM.
- (3) U slučaju kada je vrijednost nabavke jednaka ili veća od vrijednosti iz stava (2) ovog člana, garancija za ozbiljnost ponude neće preći 1,5% procijenjene vrijednosti ugovora. Grupa ponuđača dostavlja garanciju koja odgovara traženom iznosu bez obzira da li je dostavlja jedan član, više ili svi članovi grupe ponuđača.

- (4) Ugovorni organ može zahtijevati da se izvršenje ugovora garantira odgovarajućom garancijom za izvršenje ugovora. Garancija za izvršenje ne može se zahtijevati u iznosu većem od 10% od vrijednosti ugovora. Grupa ponuđača dostavlja garanciju koja odgovara traženom iznosu bez obzira da li je dostavlja jedan član, više ili svi članovi grupe ponuđača.
- (5) Ugovorni organ ne može odbaciti garanciju za ozbiljnost ponude ili garanciju za uredno izvršenje ugovora na osnovu činjenice da garancija nije izdata u Bosni i Hercegovini, pod uslovom da garancija za ozbiljnost ponude i garancija za uredno izvršenje ugovora ispunjavaju uslove postavljene u tenderskoj dokumentaciji.
- (6) Forme garancije za ozbiljnost ponude i izvršenje ugovora definirat će se podzakonskim aktom koji donosi Agencija.

Član 62.

(Grupa kandidata/ponuđača)

- (1) Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji precizira dokumente koje dostavlja grupa kandidata/ponuđača, odnosno svaki član grupe.
- (2) Ugovorni organ ne može zahtijevati da grupa kandidata/ponuđača osnuje novo pravno lice kako bi dostavila zahtjev ili ponudu, ali može nakon izbora od grupe ponuđača zahtijevati određeni pravni oblik u mjeri u kojoj je to potrebno za zadovoljavajuće izvršenje ugovora. Grupa kandidata/ponuđača dužna je dostaviti podatke koje ugovorni organ zahtijeva u tenderskoj dokumentaciji.
- (3) Kandidat/ponuđač koji je samostalno podnio zahtjev za učešće, odnosno ponudu, ne može biti član grupe kandidata/ponuđača u istom postupku javne nabavke. Član grupe kandidata/ponuđača ne može biti član druge grupe kandidata/ponuđača u istom postupku javne nabavke.
- (4) Grupa kandidata/ponuđača solidarno odgovara za sve obaveze.

POGLAVLJE III. POSTUPANJE UGOVORNOG ORGANA

Odjeljak A. Evaluacija ponuda

Član 63.

(Otvaranje ponuda)

- (1) Ponude se otvaraju na javnom otvaranju ponuda, neposredno nakon isteka roka za prijem ponuda. Ponude primljene nakon isteka roka određenog za prijem ponuda neotvorene se vraćaju ponuđačima.
- (2) Ponude se otvaraju na sjednici komisije za nabavke na dan i vrijeme koji su navedeni u tenderskoj dokumentaciji. Svi ponuđači koji su na vrijeme dostavili ponude ili njihovi ovlašteni predstavnici, kao i sva druga zainteresirana lica imaju pravo prisustvovati postupku otvaranja ponuda. Izmjena krajnjeg roka za prijem ponuda uticat će na promjenu datuma otvaranja ponuda.
- (3) Koverta otvara predsjedavajući komisije za nabavke na otvorenoj sjednici ili drugi član komisije, bez obzira na to da li sastanku prisustvuju ponuđači ili njihovi ovlašteni predstavnici.
- (4) Prilikom otvaranja ponuda prisutnim ponuđačima saopćava se:
- naziv ponuđača;
 - ukupna cijena navedena u ponudi;
 - popust naveden u ponudi koji mora biti posebno iskazan; ako popust nije posebno iskazan, smatra se da nije ni ponuđen;
 - potkriteriji koji se vrednuju u okviru kriterija ekonomski najpovoljnije ponude.
- (5) Rezultati postupka javnog otvaranja ponuda unose se u zapisnik koji obavezno sadrži sve elemente iz stava (4)

ovog člana. Formu zapisnika propisuje Agencija podzakonskim aktom.

- (6) Kopija zapisnika o otvaranju ponuda dostavlja se svim ponuđačima odmah ili najkasnije u roku od tri dana od dana otvaranja ponuda.
- (7) Postupak provjere kvalifikacije kandidata, odnosno ponuđača i ocjena ponuda provode se na zatvorenim sjednicama komisije za nabavke.

Član 64.

(Kriteriji za dodjelu ugovora)

- (1) Ugovorni organ dodjeljuje ugovor na osnovu jednog od sljedećih kriterija:
- ekonomski najpovoljnija ponuda ili
 - najniža cijena.
- (2) Ugovorni organ dužan je u tenderskoj dokumentaciji razraditi kriterij ekonomski najpovoljnije ponude na način da definiira i detaljno razradi potkriterije za ocjenu, u skladu s prirodom i svrhom konkretnog predmeta nabavke. Potkriteriji mogu biti: kvalitet predmeta nabavke, cijena, tehnička sposobnost predmeta nabavke, funkcionalne i ekološke karakteristike, operativni troškovi, ekonomičnost, postprodajni servis i tehnička pomoć, rok isporuke ili rok za izvršenje i sl., uz obavezu da se u tenderskoj dokumentaciji utvrdi precizna metodologija vrednovanja svakog potkriterija.
- (3) Uslovi za kvalifikaciju kandidata, odnosno ponuđača iz čl. 45. do 51. ovog zakona ne mogu biti potkriteriji za ocjenu ponuda.

Član 65.

(Ocjena ponuda)

- (1) Ugovorni organ ocjenjuje ponude koje su podnijeli kvalificirani ponuđači, primjenjujući kriterij za dodjelu ugovora utvrđen u tenderskoj dokumentaciji.
- (2) Nakon ocjene ponuda, ugovorni organ dužan je sačiniti zapisnik o ocjeni ponuda koji sadrži najmanje sljedeće podatke:
- naziv ugovornog organa;
 - predmet javne nabavke;
 - naziv ponuđača čije su ponude odbijene i razloge za njihovo odbijanje;
 - dodjelu bodova po potkriterijima za ocjenu ponuda, ako je kriterij ekonomski najpovoljnija ponuda, prema metodologiji utvrđenoj u tenderskoj dokumentaciji;
 - rang-listu ocijenjenih ponuda, počev od najuspješnije ka najmanje uspješnoj;
 - naziv ponuđača čija je ponuda ocijenjena najpovoljnijom;
 - vrijednost ugovora ili okvirnog sporazuma.
- (3) U otvorenom i ograničenom postupku, pregovori između ugovornog organa i ponuđača nisu dopušteni.

Član 66.

(Neprirodno niska ponuđena cijena)

- (1) Ako ugovorni organ ocijeni da je ponuđena cijena neprirodno niska, pismeno će od ponuđača zahtijevati da obrazloži ponuđenu cijenu. Ako ponuđač ugovornom organu ne ponudi osnovano obrazloženje, koje može, između ostalog, sadržavati i poređenje s cijenama na tržištu, ugovorni organ odbacit će ponudu.
- (2) Ponuđač je dužan pismeno dostaviti detaljne informacije o relevantnim sastavnim elementima ponude, uključujući elemente cijene, odnosno razloge ponuđene cijene. Ugovorni organ razmatra objašnjenja koja se na primjeren način mogu odnositi na:
- ekonomičnost proizvodnog procesa, pruženih usluga ili građevinske metode;

- b) izabrana tehnička rješenja i/ili izuzetno pogodne uslove koje ponuđač ima za dostavu robe ili usluga ili za izvođenje radova;
 - c) originalnost robe, usluga ili radova koje je ponuđač ponudio;
 - d) usklađenost s važećim odredbama koje se odnose na radnu zaštitu i uslove rada na mjestu gdje se isporučuje roba, pruža usluga ili izvodi rad;
 - e) mogućnost da ponuđač prima državnu pomoć.
- (3) Ako ugovorni organ utvrdi da je ponuda neprirodno niska zato što ponuđač prima državnu pomoć, ponuda može biti odbačena samo ako ponuđač nije u mogućnosti dokazati, u razumnom roku koji je odredio ugovorni organ, da je državna pomoć dodijeljena u skladu s važećim zakonom.

Član 67.

(Preferencijalni tretman domaćeg)

Primjena preferencijalnog tretmana domaćeg definira se posebnim podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara BiH u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 68.

(Razlozi za odbacivanje zahtjeva za učešće ili ponude)

- (1) Ugovorni organ odbacuje zahtjev za učešće ili ponudu ako kandidat/ponuđač nije dostavio tražene dokaze ili je dostavio nepotpune dokaze ili je lažno predstavio informacije koje su dokaz ispunjavanja uslova iz čl. 45. do 51. ovog zakona;
- (2) Zahtjev za učešće, odnosno ponuda kandidata/ponuđača ili grupe kandidata/ponuđača koji su direktno ili indirektno učestvovali u pripremi postupka javne nabavke bit će odbačena u slučaju iz člana 52. stav (7) ovog zakona.
- (3) Ugovorni organ može pozvati kandidate/ponuđače da u roku od tri dana pojasne dokumente koje su dostavili u skladu s čl. 45. do 51. ovog zakona ili da dostave originalne dokumente radi poređenja s kopijom koja je dostavljena uz ponudu, a s ciljem otklanjanja formalnog nedostatka dokumenata.
- (4) Ugovorni organ dužan je odbaciti zahtjev za učešće ili ponudu i u sljedećim slučajevima kad:
 - a) ponuđač u svojoj ponudi ne navede cijenu, nego samo navede da će ponuditi cijenu koja je za određeni postotak ili vrijednost niža od ponude s najnižom cijenom, ili ponudu u kojoj cijena nije iskazana u ukupnom iznosu, u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije;
 - b) se uz ponudu zahtijeva garancija za ozbiljnost ponude, a ona nije dostavljena uz ponudu;
 - c) nije otklonjen nedostatak iz stava (3) ovog člana;
 - d) se ponuda odnosi na više lotova nego što je ugovorni organ dopustio tenderskom dokumentacijom i obavještenjem o nabavci;
 - e) je u ponudi data alternativna ponuda, a ona nije dopuštena;
 - f) u ponudi pisanim objašnjenjem ponuđača nije otklonjen nedostatak ili nejasnoća;
 - g) za ponudu ponuđač nije pisanim putem prihvatio ispravku računске greške;
 - i) ponuda nije potpuna i ne ispunjava zahtjeve iz tenderske dokumentacije;
 - j) i u drugim opravdanim slučajevima.

Odjeljak B. Ishod postupka javne nabavke

Član 69.

(Prestanak postupka javne nabavke)

- (1) Postupak javne nabavke može se okončati:
 - a) zaključenjem ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma ili

- b) poništenjem postupka javne nabavke.
- (2) Ugovorni organ obavezan je poništiti postupak javne nabavke u slučaju da:
- a) nije dostavljena nijedna ponuda u određenom krajnjem roku;
 - b) nije dostavljen nijedan zahtjev za učešće u ograničenom postupku, u pregovaračkom postupku sa ili bez objave obavještenja ili u takmičarskom dijalogu;
 - c) nije dostavljen broj ponuda određen u članu 32. stav (4) ovog zakona, ako je bilo predviđeno zaključenje okvirnog sporazuma;
 - d) nijedna od primljenih ponuda nije prihvatljiva;
 - e) cijene svih prihvatljivih ponuda znatno su veće od osiguranih sredstava za predmetnu nabavku.
- (3) Ugovorni organ može otkazati postupak javne nabavke samo zbog dokazanih razloga koji su izvan kontrole ugovornog organa i koji se nisu mogli predvidjeti u vrijeme pokretanja postupka javne nabavke.

Član 70.

(Odluka o izboru i odluka o poništenju)

- (1) Ugovorni organ donosi odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača ili odluku o poništenju postupka nabavke u roku koji je određen u tenderskoj dokumentaciji kao rok važenja ponude, a najkasnije u roku od sedam dana od dana isteka važenja ponude, odnosno u produženom periodu roka važenja ponuda, u skladu s članom 60. stav (2) ovog zakona.
- (2) Odluke iz ovog člana dostavljaju se kandidatima/ponuđačima u roku od tri dana, a najkasnije u roku od sedam dana od dana donošenja odluke, i to: elektronskim sredstvom ili putem pošte ili neposredno.
- (3) Odluka o izboru sadrži: podatke o ugovornom organu, broj i datum donošenja odluke, podatke o javnom oglašavanju, vrstu postupka nabavke, broj zaprimljenih ponuda, naziv i podatke o izabranom ponuđaču, detaljno obrazloženje razloga za izbor, pouka o pravnom lijeku, potpis ovlaštenog lica i pečat ugovornog organa.
- (4) Odluka o poništenju postupka nabavke sadrži: podatke o ugovornom organu, broj i datum donošenja odluke, podatke o javnom oglašavanju, vrstu postupka nabavke, zakonski osnov za poništenje postupka nabavke, detaljno obrazloženje poništenja, pouka o pravnom lijeku, potpis ovlaštenog lica i pečat ugovornog organa.
- (5) Odluku o rezultatu pretkvalifikacije kandidata u postupku koji se sastoji od dvije ili više faza ugovorni organ donosi nakon okončanja faze pretkvalifikacije. Ova odluka sadrži: podatke o ugovornom organu, broj i datum donošenja odluke, podatke o javnom oglašavanju, vrstu postupka nabavke, broj zaprimljenih zahtjeva za učešće, naziv i podatke o kvalificiranim kandidatima, podatke i obrazloženje o nekvalificiranim kandidatima, pouku o pravnom lijeku, potpis ovlaštenog lica i pečat ugovornog organa.
- (6) Odluka iz st. (3) i (4) ovog člana ugovorni organ objavljuje na svojoj internetskoj strani, ako je ima, i to istovremeno s upućivanjem odluka ponuđačima koji su učestvovali u postupku javne nabavke.

Član 71.

(Obavještanje kandidata i ponuđača o rezultatima)

- (1) Ugovorni organ dužan je istovremeno, a najkasnije u roku od sedam dana od dana donošenja odluke, pismeno obavijestiti kandidate/ponuđače koji su blagovremeno podnijeli zahtjeve ili ponude o odlukama koje su donesene u pogledu pretkvalifikacije, ocjene ponuda ili poništenja postupka.

- (2) Ugovorni organ dužan je uz obavještenje o rezultatima postupka dostaviti i odgovarajuću odluku iz člana 70. ovog zakona i zapisnik o ocjeni ponuda iz člana 65. stav (2) ovog zakona.

Član 72.
(Ugovori)

- (1) Ugovorni organ dostavlja na potpis izabranom ponuđaču prijedlog ugovora, i to nakon isteka roka od 15 dana, računajući od dana kada su svi ponuđači obaviješteni o izboru najpovoljnije ponude. Izabrani ponuđač prihvata prijedlog ugovora i zaključuje ugovor.
- (2) Ugovor o javnoj nabavci zaključuje se u skladu sa zakonima o obligacionim odnosima u Bosni i Hercegovini. Ugovori koji se dodjeljuju u otvorenom postupku, ograničenom postupku, pregovaračkom postupku sa objavom ili bez objave obavještenja, konkursu za izradu idejnog rješenja ili takmičarskom dijalogu, izuzev ugovora iz člana 21. stav (1) tačka d) ovog zakona, ne mogu se zaključiti u periodu od 15 dana od dana kada su ponuđači obaviješteni o ishodu postupka nabavke.
- (3) Ugovorni organ dostavlja prijedlog ugovora onom ponuđaču čija je ponuda po rang- listi odmah nakon ponude najuspješnijeg ponuđača, u slučaju da najuspješniji ponuđač:
- propusti dostaviti originale ili ovjerene kopije dokumentacije iz čl. 45. i 47. ovog zakona, ne starije od tri mjeseca od dana dostavljanja ponude ili zahtjeva za učešće, u roku koji odredi ugovorni organ; ili
 - propusti dostaviti dokumentaciju koja je bila uslov za potpisivanje ugovora, a koju je bio dužan pribaviti u skladu s propisima u Bosni i Hercegovini; ili
 - u pisanoj formi odbije dodjelu ugovora; ili
 - propusti dostaviti garanciju za izvršenje ugovora u skladu sa uslovima iz tenderske dokumentacije i u roku koji mu je odredio ugovorni organ; ili
 - propusti potpisati ugovor o nabavci u roku koji mu je odredio ugovorni organ; ili
 - odbije zaključiti ugovor pod uslovima navedenim u tenderskoj dokumentaciji i ponudi koju je dostavio.
- (4) Ako izabrani ponuđač ne dostavi garanciju za izvršenje ugovora u ostavljenom roku, nakon zaključivanja ugovora, zaključeni ugovor smatra se apsolutno ništavim.
- (5) Prilikom dodjele ugovora o nabavci, cijena navedena u najpovoljnijoj ponudi kao i uslovi utvrđeni u tenderskoj dokumentaciji ne mogu se mijenjati. Izuzetno, ako se u tenderskoj dokumentaciji predviđa odredba o promjenjivosti cijena s objektivno utvrđenim pravilima o promjenjivosti cijene, takva odredba unosi se u ugovor o javnoj nabavci.
- (6) Ugovorni organ u ugovoru obavezno postavlja uslov da ponuđač kojem je dodijeljen ugovor o javnoj nabavci nema pravo zapošljavati, u svrhu izvršenja ugovora o javnoj nabavci, fizička ili pravna lica koja su učestvovala u pripremi tenderske dokumentacije ili su bila u svojstvu člana ili stručnog lica koje je angažirala Komisija za nabavke, najmanje šest mjeseci po zaključenju ugovora, odnosno od početka realizacije ugovora.

Član 73.
(Podugovaranje)

- (1) Ugovorni organ ne može zabraniti podugovaranje, ali može tražiti od kandidata/ponuđača da se izjasni da li namjerava dio ugovora podugovaranjem prenijeti na treće strane.
- (2) Ako se kandidat/ponuđač izjasni da namjerava dio ugovora podugovaranjem prenijeti na treće strane, ugovorni organ

dužan je u ugovor o javnoj nabavci unijeti tu odredbu kao osnov za zaključivanje podugovora između izabranog ponuđača i podugovarača.

- (3) Ponuđač kojem je dodijeljen ugovor neće sklapati podugovor ni o jednom bitnom dijelu ugovora bez prethodnog pismenog odobrenja ugovornog organa. Elementi ugovora koji se podugovaraju i identitet podugovarača obavezno se saopćavaju ugovornom organu blagovremeno, prije sklapanja podugovora. Ugovorni organ može izvršiti provjeru kvalifikacija podugovarača u skladu s članom 44. ovog zakona i obavijestiti dobavljača o svojoj odluci najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja o podugovaraču. U slučaju odbijanja podugovarača, ugovorni organ dužan je navesti objektivne razloge odbijanja.
- (4) Nakon što ugovorni organ odobri podugovaranje, u skladu sa stavom (3) ovog člana, dobavljač kojem je dodijeljen ugovor dužan je prije početka realizacije podugovora dostaviti ugovornom organu podugovor zaključen s podugovaračem, kao osnov za neposredno plaćanje podugovaraču, i koji kao obavezne elemente mora sadržavati sljedeće:
- robu, usluge ili radove koje će isporučiti, pružiti ili izvesti podugovarač;
 - predmet, količinu, vrijednost, mjesto i rok isporuke robe, pružanja usluga ili izvođenja radova;
 - podatke o podugovaraču, i to: naziv podugovarača, sjedište, JIB/IDB, broj transakcijskog računa i naziv banke kod koje se vodi.
- (5) Dobavljač kojem je dodijeljen ugovor snosi punu odgovornost za realizaciju ugovora.

Odjeljak C. Obaveze ugovornog organa po završenom postupku

Član 74.

(Obavještenje o dodjeli ugovora)

- (1) Ugovorni organ dužan je za otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak s objavom ili bez objave obavještenja, konkurs za izradu idejnog rješenja ili takmičarski dijalog objaviti obavještenje o dodjeli ugovora na osnovu rezultata postupka dodjele ugovora, najkasnije u roku od 30 dana od dana zaključivanja ugovora ili okvirnog sporazuma.
- (2) U slučaju dodjele ugovora iz člana 8. ovog zakona i zaključenih okvirnih sporazuma, ugovorni organ objavljuje obavještenje o dodjeli svih ugovora u toku jedne godine, i to najkasnije 30 dana od isteka kalendarske godine.
- (3) Obavještenje o dodjeli ugovora iz st. (1) i (2) ovog člana sadrži informacije koje utvrđuje Agencija podzakonskim aktom.

Član 75.

(Izvještaj o postupku javne nabavke)

- (1) Ugovorni organ obavezan je Agenciji dostavljati izvještaje o otvorenom postupku, ograničenom postupku, pregovaračkom postupku s objavom ili bez objave obavještenja, konkursu za izradu idejnog rješenja, takmičarskom dijalogu, konkurentskom zahtjevu za dostavu ponuda i direktnom sporazumu, kao i u slučaju dodjele ugovora iz čl. 8. i 10. ovog zakona, u formi, na način i u rokovima koje utvrđuje Agencija podzakonskim aktom.
- (2) Nakon što ugovorni organ dostavi izvještaj Agenciji, dužan je na svojoj internetskoj stranici, ako je ima, objaviti osnovne elemente ugovora za sve postupke javne nabavke, kao i sve izmjene ugovora do kojih dođe u toku realizacije ugovora, na način i u formi koji će podzakonskim aktom propisati Vijeće ministara BiH.

Član 76.
(Arhiviranje)

Zaključeni ugovori o nabavci, zahtjevi, ponude, tenderska dokumentacija i dokumenti koji se odnose na ispitivanje i ocjenjivanje zahtjeva i ponuda, kao i drugi dokumenti u vezi s nabavkom čuvaju se u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine koji se odnose na arhiviranje.

**POGLAVLJE IV. POSEBNE ODREDBE ZA SEKTORSKE
UGOVORNE ORGANE KOJI OBAVLJAJU
DJELATNOST U OBLASTI VODOSNABDIJEVANJA,
ENERGETIKE, PROMETA I POŠTANSKIH USLUGA**
Odjeljak A. Opće odredbe

Član 77.

(Oblast primjene)

- (1) Ovo poglavlje Zakona sadrži posebne odredbe koje primjenjuje sektorski ugovorni organ koji obavlja djelatnosti u oblasti vodosnabdijevanja, energetike, transporta i poštanskih usluga, te sektorski ugovorni organ kada zaključuje ugovore za potrebe djelatnosti u navedenim oblastima.
- (2) Ovo poglavlje Zakona ne primjenjuje se na ugovore koje sektorski ugovorni organ zaključi u svrhe koje ne uključuju obavljanje njihovih djelatnosti opisanih u čl. 78. do 84. ovog zakona ili radi obavljanja takvih djelatnosti u drugoj zemlji u uslovima koji ne uključuju fizičku upotrebu mreže ili geografskog područja unutar Bosne i Hercegovine.

Član 78.

(Vodosnabdijevanje)

- (1) Djelatnosti u oblasti vodosnabdijevanja, u smislu ovog zakona, su:
 - a) stavljanje na raspolaganje (pružanje) ili upravljanje nepokretnim (fiksni) mrežama za javno snabdijevanje u vezi s proizvodnjom, prijevozom (transportom) ili distribucijom pitke vode;
 - b) snabdijevanje (napajanje) tih mreža pitkom vodom.
- (2) Sektorski ugovorni organ primjenjuje odredbe ovog zakona za javne nabavke ili konkurse za projekte koje provodi, odnosno organizira za obavljanje djelatnosti iz stava (1) ovog člana i koji je:
 - a) povezan s projektima vodogradnje, te s projektima navodnjavanja ili odvodnjavanja (isušivanja) pod uslovom da količina vode koja će se koristiti za snabdijevanje pitkom vodom iznosi više od 20% od ukupne količine vode stavljen na raspolaganje takvim projektima, ili instalacijama za navodnjavanje ili odvodnjavanje (isušivanje); ili
 - b) povezan s odvodnjom ili pročišćavanjem otpadnih voda.
- (3) Sektorski ugovorni organ obavezan je primijeniti odredbe ovog zakona, kada obavlja djelatnosti koje se odnose na snabdijevanje (napajanje) mreža pitkom vodom u svrhu javnog snabdijevanja od subjekta koji nije ugovorni organ i ne smatra se djelatnošću u smislu stava (1) ovog člana ako:
 - a) taj subjekat proizvodi pitku vodu, jer mu je ona potrebna za obavljanje neke djelatnosti koja nije djelatnost iz čl. 78. do 84. ovog zakona te
 - b) napajanje (snabdijevanje) javne mreže zavisi samo od vlastite potrošnje tog subjekta i ne iznosi više od 30% ukupne proizvodnje pitke vode, u odnosu na prosjek prethodne tri godine, uključujući i tekuću godinu.

Član 79.

(Plin, toplotna i električna energija)

- (1) Djelatnosti u oblasti plina i toplotne energije na koje se primjenjuju odredbe ovog zakona su:

- a) stavljanje na raspolaganje (pružanje) ili upravljanje nepokretnim (fiksni) mrežama za javnu uslugu u vezi s proizvodnjom, prijenosom i distribucijom plina i toplotne energije;
 - b) snabdijevanje (napajanje) te mreže plinom ili toplotnom energijom.
- (2) Ako snabdijevanje (napajanje) mreža plinom ili toplotnom energijom u svrhu javne usluge obavlja subjekat koji nije ugovorni organ, to se ne smatra djelatnošću u smislu stava (1) ovog člana ako:
 - a) proizvodnja plina ili toplotne energije od strane tog subjekta nastaje kao neizbježna posljedica obavljanja djelatnosti koja ne spada u djelatnosti iz st. (1) ili (3) ovog člana ili iz čl. 78. do 84. ovog zakona;
 - b) je snabdijevanje javne mreže posljedica privrednog iskorištavanja napajanja i ako u odnosu na prosjek posljednje tri godine, uključujući i tekuću godinu, ne čini više od 20% prihoda subjekta.
 - (3) Sektorski ugovorni organ obavezan je primijeniti odredbe ovog zakona, kada obavlja djelatnosti iz oblasti električne energije, i to ako:
 - a) stavlja na raspolaganje (pružanje) ili upravljanje nepokretnim (fiksni) mrežama za javnu uslugu u vezi s proizvodnjom, prijenosom i distribucijom električne energije;
 - b) snabdijeva (napaja) tu mrežu električnom energijom.
 - (4) Ako snabdijevanje (napajanje) mreža električnom energijom u svrhu javne usluge obavlja subjekat koji nije ugovorni organ, to se ne smatra djelatnošću u smislu odredbe stava (3) ovog člana ako:
 - a) subjekat proizvodi električnu energiju zbog toga što je njena potrošnja potrebna u svrhu obavljanja neke djelatnosti koja nije djelatnost iz st. (1) ili (3) ovog člana ili iz čl. 78. do 84. ovog zakona; i
 - b) napajanje (snabdijevanje) javne mreže zavisi samo od vlastite potrošnje tog subjekta i ne iznosi više od 30% ukupne proizvodnje energije, u odnosu na prosjek prethodne tri godine, uključujući i tekuću godinu.

Član 80.

(Istraživanje i vadenje nafte, plina, uglja i ostalih čvrstih goriva)

Sektorski ugovorni organ obavezan je primjenjivati odredbe ovog zakona kada obavlja djelatnosti istraživanja i vadenja nafte, plina, uglja i ostalih čvrstih goriva, i to kada se obavljanje te djelatnosti odnosi na iskorištavanje geografskog područja u svrhu istraživanja ili vadenja nafte, plina, uglja ili drugih čvrstih goriva.

Član 81.

(Transportne usluge)

- (1) Djelatnosti u oblasti transporta, u smislu ovog zakona, su:
 - a) kada se stavlja na raspolaganje (pružanje) ili upravljanje mrežom za usluge javnog prometa željeznicom, automatiziranim sistemima, tramvajem, autobusom, trolejbusom ili žičarama;
 - b) mreža na području transporta postoji ako se usluge u prometu obavljaju u skladu s uslovima, npr. za linije, transportne kapacitete, redove vožnje i slično, a koje je utvrdio nadležni organ.
- (2) Pružanje javnih usluga autobuskog prijevoza nije djelatnost, u smislu odredbi ovog člana, ako i drugi subjekti mogu pružati te usluge općenito ili na određenom geografskom području pod istim uslovom kao i sektorski ugovorni organ.

Član 82.

(Zračne, pomorske i riječne luke)

Sektorski ugovorni organ koji obavlja djelatnosti zračnih, pomorskih i riječnih luka i koje se odnose na iskorištavanje geografskog područja u svrhu stavljanja na raspolaganje zračnih

luka, pomorskih luka, riječnih luka ili drugih prometnih terminala, prijevoznicima u zračnom, pomorskom ili riječnom prijevozu, obavezan je primjenjivati ovaj zakon.

Član 83.

(Poštanske usluge)

- (1) Poštanske usluge ili druge usluge koje ne uključuju poštanske usluge su djelatnosti koje se obavljaju pod uslovima određenim ovim članom.
- (2) Poštanske usluge, u smislu stava (1) ovog člana, jesu usluge prijema, prijenosa i uručenja poštanskih pošiljki. Te usluge obuhvataju:
 - a) rezervirane poštanske usluge, a to su poštanske usluge koje u skladu sa zakonima o pošti obavlja jedino javni operater;
 - b) poštanske usluge koje se obavljaju na slobodnom tržištu, u skladu s odredbama zakona o pošti.
- (3) Poštanska pošiljka je pismovna pošiljka, poštanska i telegrafska uputnica i paket koji sadrži robu sa ili bez komercijalne vrijednosti, bez obzira na težinu, adresirana na određenog primaoca kojem pošiljku treba uručiti. Poštanska pošiljka, u smislu stava (2) ovog člana, odnosi se i na knjige, kataloge i štampu.
- (4) Druge usluge koje ne uključuju poštanske usluge jesu usluge koje se obavljaju u sljedećim oblastima, pod uslovom da te usluge obavlja subjekat koji obavlja poštanske usluge u smislu stava (2) ovog člana i pod uslovom da te usluge nisu direktno izložene tržišnoj konkurenciji, a to su:
 - a) usluge upravljanja poštanskom službom (usluge i prije i poslije otpreme, kao što su usluge upravljanja urudžbenim uredom);
 - b) usluge dodate vrijednosti u vezi s elektronskim sredstvima i koje se u cijelosti pružaju putem elektronskih sredstava (uključujući sigurno slanje šifriranih dokumenata elektronskim sredstvima, usluge vođenja adresa i slanje preporučene elektronske pošte);
 - c) usluge koje se odnose na pošiljke drugačije od onih pošiljki naznačenih u stavu (3) ovog člana (npr. neadresirane pošiljke, reklamne pošiljke, promotivne pošiljke i sl.);
 - d) finansijske usluge prema definiciji iz Aneksa II. Dio A kategorije 6 ovog zakona;
 - e) filatelističke usluge;
 - f) logističke usluge koje su kombinacija fizičke dostave i/ili skladištenja i drugih nepoštanskih djelatnosti.

Član 84.

(Nabavka koja se odnosi na više djelatnosti)

- (1) Na predmet nabavke koji se odnosi na obavljanje više djelatnosti iz ovog poglavlja primjenjuju se odredbe ovog dijela zakona za onu djelatnost koja je glavni dio predmeta nabavke.
- (2) Ako se na dio predmeta nabavke planiranog za obavljanje jedne od djelatnosti primjenjuju odredbe ovog poglavlja zakona, a na drugi dio predmeta nabavke se ne primjenjuju odredbe ni ovog poglavlja ni poglavlja II. i III. ovog zakona, te ako nije moguće objektivno utvrditi za koju je djelatnost namijenjen pretežni dio predmeta nabavke, onda se postupak javne nabavke provodi u skladu s odredbama ovog dijela zakona.
- (3) Ako dio predmeta nabavke planiran za obavljanje jedne od djelatnosti podliježe odredbama ovog poglavlja zakona, a drugi dio predmeta nabavke podliježe odredbama poglavlja II. i III. ovog zakona, te ako nije moguće objektivno utvrditi za koju je djelatnost namijenjen pretežni dio predmeta

nabavke, onda se postupak javne nabavke provodi u skladu s odredbama poglavlja II. i III. ovog zakona.

Odjeljak B. Posebne odredbe

Član 85.

(Sistem kvalifikacije)

- (1) Sektorski ugovorni organ može uspostaviti i voditi sistem kvalifikacije kandidata/ponuđača. Sektorski ugovorni organ koji uspostavi ili vodi sistem kvalifikacije obavezan je u objavi navesti svrhu sistema kvalifikacije i način kako se mogu zatražiti pravila kvalifikacije, te osigurati da privredni subjekat u svakom trenutku može zahtijevati kvalifikaciju. Ako sistem kvalifikacije traje duže od tri godine, uspostavljanje sistema kvalifikacije objavljuje se svake godine. Pri kraćem trajanju sistema kvalifikacije dovoljna je objava na početku postupka.
- (2) Sistem kvalifikacije, u skladu sa stavom (1) ovog člana, može obuhvatiti različite stepene, a vodi se na osnovu objektivnih kvalifikacijskih kriterija i kvalifikacijskih pravila koje postavlja sektorski ugovorni organ. Kvalifikacijski kriteriji i pravila mogu se po potrebi ažurirati.
- (3) Kvalifikacijski kriteriji i pravila, u skladu sa stavom (2) ovog člana, mogu obuhvatiti uslove o finansijskoj i ekonomskoj i/ili tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti. Sektorski ugovorni organ obavezan je predvidjeti kriterije i pravila kvalifikacije, kao i razloge isključenja.
- (4) Ako kvalifikacijski kriteriji i pravila sadrže uslove finansijske i ekonomske i/ili tehničke i profesionalne sposobnosti, privredni subjekt se u svrhu dokaza zahtijevane sposobnosti može u datom slučaju osloniti na resurse drugih privrednih subjekata, nezavisno od pravnog odnosa između njega i tog privrednog subjekta. U tom slučaju on mora dokazati da tim resursima zaista i raspolaže sve vrijeme trajanja sistema kvalifikacije.
- (5) Pod istim pretpostavkama kao i u stavu (4) ovog člana, i grupe ponuđača mogu se osloniti na resurse svojih članova ili drugih privrednih subjekata.
- (6) Kvalifikacijski kriteriji i pravila, u skladu s odredbom stava (2) ovog člana, stavljaju se na raspolaganje zainteresiranim privrednim subjektima na njihov zahtjev. Sektorski ugovorni organ obavještava svaki zainteresirani privredni subjekat o izmjeni i dopuni kvalifikacijskih kriterija i pravila. Ako sektorski ugovorni organ smatra da sistem kvalifikacije drugih sektorskih ugovornih organa odgovara zahtjevima i uslovima ponuđača, odnosno kandidata koji su kvalificirani, učinit će dostupnim nazive tih drugih sektorskih ugovornih organa kvalificiranim kandidatima.
- (7) Sektorski ugovorni organ dužan je podnosiocu zahtjeva u primjerenom roku obavijestiti o odluci koju je donio o kvalifikaciji podnosioca zahtjeva. Ako se odluka ne može donijeti u roku od četiri mjeseca nakon zaprimanja zahtjeva za kvalifikaciju, sektorski ugovorni organ dužan je podnosioca zahtjeva najkasnije dva mjeseca nakon zaprimanja zahtjeva za kvalifikaciju obavijestiti o razlozima produženja obrade i navesti kada će biti donesena odluka o prihvatanju ili odbijanju njegovog zahtjeva. Podnosilac zahtjeva obavještava se o odluci o zahtjevu za kvalifikaciju najkasnije u roku šest mjeseci nakon prijema zahtjeva za kvalifikaciju.
- (8) O negativnim odlukama o kvalifikaciji, uz navođenje razloga, podnosilac zahtjeva obavještava se bez odgađanja, a najkasnije 15 dana nakon donošenja odluke. Razlozi se moraju zasnivati na kvalifikacijskim kriterijima koje je uspostavio sektorski ugovorni organ u skladu sa stavom (3) ovog člana.

- (9) Uspješni podnosioci zahtjeva uvrštavaju se u spisak, pri čemu je moguća daljnja podjela prema predmetu nabavke, za koji su pojedini podnosioci zahtjeva kvalificirani.
- (10) Sektorski ugovorni organ može privrednom subjektu osporiti priznanje kvalifikacije samo iz razloga koji se zasnivaju na kriterijima koje je utvrdio sektorski ugovorni organ u skladu sa stavom (3) ovog člana. Sektorski ugovorni organ osporava priznatu kvalifikaciju privrednom subjektu, o čemu ga obavještava u pismenoj formi, uz navođenje razloga, i to u roku ne kraćem od 15 dana od dana kada osporava kvalifikaciju.
- (11) Ako se poziv na nadmetanje objavljuje uspostavljanjem sistema kvalifikacije, ponuđači, odnosno kandidati biraju se u ograničenom postupku javne nabavke ili u pregovaračkom postupku javne nabavke između privrednih subjekata koji su se kvalificirali u okviru sistema kvalifikacije.
- (12) Uspostavljanje sistema kvalifikacije objavljuje se u skladu s članom 36. ovog zakona, u formi koja će biti definirana podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara BiH.

Član 86.

(Izuzeća za sektorske ugovorne organe)

- (1) Sektorski ugovorni organ, osim izuzeća iz člana 10. ovog zakona, izuzet je od primjene ovog zakona, i kada dodjeljuje:
- ugovor za nabavku robe ili usluga za daljnju prodaju ili davanje u zakup trećim licima, pod uslovom da sektorskom ugovornom organu ne pripada posebno ili isključivo pravo na prodaju ili davanje u zakup predmeta takvih ugovora, te da i drugi subjekti mogu slobodno prodavati ili davati pod zakup pod istim uslovima kao i sektorski ugovorni organ ili sektorski ugovorni organi;
 - ugovor koji zaključuje sektorski ugovorni organ u svrhe koje ne uključuju obavljanje djelatnosti definiranih čl. 78.-84. ovog zakona.
- (2) Sektorski ugovorni organ koji obavlja djelatnosti definirane zakonom izuzet je od primjene odredbi ovog zakona za ugovore koje dodjeljuje povezanom preduzeću, poslovnom partnerstvu ili sektorskom ugovornom organu koji je sastavni dio poslovnog partnerstva. Uslovi i način na koji se dodjeljuju ovi ugovori bit će definirani uputstvom koje donosi Vijeće ministara BiH, u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.

POGLAVLJE V. OSTALI POSTUPCI JAVNE NABAVKE Odjeljak A. Dodjela ugovora male vrijednosti

Član 87.

(Vrste postupka za dodjelu ugovora male vrijednosti)

- (1) Postupci javne nabavke za dodjelu ugovora male vrijednosti su:
- konkurentski zahtjev za dostavu ponuda; i
 - direktni sporazum.
- (2) Ugovorni organ provodi postupak konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda u slučaju da je procijenjena vrijednost nabavke robe ili usluge manja od iznosa od 50.000,00 KM, odnosno kada je za nabavku radova procijenjena vrijednost manja od iznosa od 80.000,00 KM.
- (3) Ugovorni organ provodi postupak direktnog sporazuma za nabavku robe, usluga ili radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od iznosa od 6.000,00 KM.
- (4) Ugovorni organ može za vrijednosti nabavke iz st. (2) i (3) ovog člana provesti jedan od postupaka iz čl. 25.-35. ovog zakona.

Član 88.

(Konkurentski zahtjev za dostavu ponuda)

- (1) Konkurentski zahtjev za dostavu ponuda je postupak u kojem ugovorni organ upućuje zahtjev za dostavu ponuda za nabavku robe, usluga ili radova određenom broju ponuđača, pri čemu taj broj ne može biti manji od tri i obavezno objavljuje dodatno obavještenje o nabavci na portalu javnih nabavki.
- (2) Prilikom pripreme ove vrste postupka, ugovorni organ dužan je donijeti odluku o pokretanju postupka i koristiti model konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda koji propisuje Agencija.
- (3) Zahtjev za dostavu ponuda obuhvata adekvatne i dovoljne informacije na osnovu kojih ponuđači mogu pripremiti svoje ponude na stvarno konkurentnoj osnovi. Ugovorni organ dužan je u zahtjevu navesti: precizan rok i mjesto prijema ponuda, minimum dokumenata kojima se dokazuje kvalificiranost ponuđača (ako ih zahtijeva) i sl.
- (4) Ugovorni organ dužan je predvidjeti javno otvaranje ponuda.

Član 89.

(Dodjela ugovora u postupku konkurentskog zahtjeva)

- (1) Dodjela ugovora u postupku konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda zasniva se na kriteriju najniže cijene ili kriteriju ekonomski najpovoljnije ponude, u skladu s odredbama člana 64. ovog zakona.
- (2) Svaki ponuđač može ponuditi samo jednu cijenu, i to ukupnu cijenu, koju ne može mijenjati nakon isteka roka za dostavu ponuda. Ugovorni organ ne može pregovarati o ponudi, kao ni o cijeni.
- (3) Kada ugovorni organ primi jednu prihvatljivu ponudu, dodjeljuje ugovor tom ponuđaču i to najkasnije u roku od deset dana od dana okončanja postupka javne nabavke.

Član 90.

(Direktni sporazum)

Direktni sporazum je postupak u kojem ugovorni organ nakon ispitivanja tržišta traži pismeno prijedlog cijene ili ponudu od jednog ili više ponuđača i pregovara ili prihvata tu cijenu, kao uslov za konačni sporazum. Ugovorni organ dužan je donijeti interni pravilnik o postupku direktnog sporazuma, koji treba biti usaglašen s modelom pravilnika o postupku direktnog sporazuma koji propisuje Agencija.

POGLAVLJE VI. INSTITUCIJE ZA PRAĆENJE PRIMJENE ZAKONA

Član 91.

(Institucije)

Agencija i URŽ su institucije nadležne za praćenje primjene ovog zakona i podzakonskih akata.

Član 92.

(Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine)

- (1) Agencija je samostalna upravna organizacija sa statusom pravnog lica. Agencija ima sjedište u Sarajevu i pečat u skladu sa Zakonom o pečatu institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o pečatu institucija BiH).
- (2) Agencija ima dvije filijale sa sjedištem u Banjoj Luci i Mostaru. Filijale nemaju status pravnih lica. Filijale imaju pečate identične pečatu Agencije, koji dodatno sadrže naziv i sjedište filijale.
- (3) Uloga Agencije je da osigura pravilno provođenje ovog zakona. Za ostvarivanje uloge Agencije utvrđene su sljedeće nadležnosti:

- a) priprema i izrada nacrtu zakona, nacrtu izmjena i dopuna zakona i pratećih podzakonskih akata, u svrhu osiguranja njihove djelotvornosti i svrsishodnosti;
 - b) unapređenje informiranosti ugovornih organa i ponuđača o propisima o javnim nabavkama i njihovim ciljevima, postupcima i metodama;
 - c) objavljivanje priručnika i uputstava, kao i izrada i ažuriranje standardnih obrazaca i modela u skladu s odredbama ovog zakona;
 - d) pružanje tehničke pomoći i savjetodavnih mišljenja ugovornim organima i ponuđačima u vezi s pravilnom primjenom ovog zakona i podzakonskih akata;
 - e) uspostavljanje sistema praćenja postupaka koje provode ugovorni organi za nabavku robe, usluga i radova, s ciljem edukacije i otklanjanja uočenih nepravilnosti u pojedinačnim postupcima javnih nabavki;
 - f) prikupljanje podataka, izrada analize i objavljivanje informacija u vezi s postupcima javnih nabavki i dodijeljenim ugovorima o javnim nabavkama;
 - g) razvijanje i uspostava elektronskih informacionih sistema u oblasti javnih nabavki u Bosni i Hercegovini;
 - h) pokretanje, održavanje i stvaranje pretpostavki za razvoj prakse elektronskih nabavki i komunikacija u oblasti javnih nabavki;
 - i) organiziranje i održavanje obuka za ovlaštene predavače i službenike za javne nabavke, objavljivanje informacija u vezi s obukama, te priprema priručnika i drugih pratećih materijala za profesionalni razvoj u oblasti javnih nabavki u skladu s podzakonskim aktom koje donosi Vijeće ministara BiH;
 - j) praćenje rada ovlaštenih predavača i vođenje evidencije o akreditiranim predavačima iz oblasti javnih nabavki i službenicima za javne nabavke;
 - k) izrada godišnjih izvještaja za Vijeće ministara BiH.
- (4) Agencija ima direktora i Odbor Agencije.
 - (5) Direktor Agencije ima status sekretara s posebnim zadatkom. Izbor i imenovanje direktora Agencije, s mogućnošću jednog ponovnog imenovanja, kao i razrješenje s dužnosti je u nadležnosti Vijeća ministara BiH, u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH.
 - (6) Direktor Agencije predstavlja i zastupa Agenciju, rukovodi radom Agencije, organizira i osigurava zakonito i efikasno obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije, donosi podzakonske i druge akte kojim se osigurava zakonito i efikasno obavljanje poslova i odgovoran je za rad Agencije.
 - (7) Odbor Agencije nadležan je da razmatra pitanja u vezi s funkcioniranjem i unapređenjem sistema javnih nabavki, te daje prethodnu saglasnost na akte, kojim se uređuje sistem javnih nabavki, koje donosi Vijeće ministara BiH ili direktor Agencije.
 - (8) Odbor Agencije ima pet članova. Članovi Odbora Agencije su predstavnici Ministarstva finansija i trezora BiH, entitetskih ministarstava finansija, Direkcije za evropske integracije, i predstavnik Vlade Brčko Distrikta BiH. Posmatrači u Odboru Agencije su predstavnici: Vanjskotrgovinske komore BiH, Udruženja poslodavaca BiH i entiteta, te nevladinog sektora, direktor Agencije i predsjedavajući URŽ-a. Vijeće ministara BiH imenuje članove Odbora Agencije i to na mandat od pet godina. Odbor Agencije donosi poslovnik o radu u roku od 30 dana od dana objavljivanja odluke o imenovanju u "Službenom glasniku BiH".
 - (9) Članovi Odbora Agencije, većinom glasova, između sebe biraju predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg, na period od dvije godine. Odbor Agencije održava sjednice najmanje dva puta godišnje. Za rad članova Odbora Agencije isplaćuje se naknada u skladu s odlukom Vijeća ministara BiH.
 - (10) Odbor Agencije na sjednicama vodi zapisnike, te priprema informacije i inicijative koje, preko Agencije, upućuje Vijeću ministara BiH na usvajanje.
 - (11) Svi ugovorni organi u Bosni i Hercegovini dužni su saradivati s Agencijom i Odborom Agencije kada oni obavljaju svoje aktivnosti koje proističu iz nadležnosti utvrđenih ovim zakonom i podzakonskim aktima.
- Član 93.
- (Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine)
- (1) URŽ je samostalna, nezavisna institucija sa statusom pravnog lica, sa sjedištem u Sarajevu. URŽ ima pečat u skladu sa Zakonom o pečatu institucija BiH.
 - (2) URŽ ima sedam članova, od čega po dva iz reda naroda u BiH, jedan iz reda ostalih, pri čemu su dva člana iz reda naroda u BiH iz Republike Srpske, četiri iz reda naroda iz Federacije Bosne i Hercegovine, a jedan iz reda ostalih alternativno se bira iz jednog ili drugog entiteta.
 - (3) Tri člana URŽ-a, između kojih se bira predsjedavajući, moraju imati univerzitetsko obrazovanje pravnog smjera i položen pravosudni ispit. Ostala tri člana URŽ-a su stručnjaci s visokom stručnom spremom u oblasti izvođenja radova, javnih nabavki, transporta ili strateškog poslovnog upravljanja.
 - (4) URŽ će imati dvije filijale, sa sjedištima u Banjoj Luci i Mostaru. Filijale neće imati status pravnih lica. Filijale će imati pečate identične pečatu URŽ-a, koji će kao jedinu dopuštenu razliku sadržavati naziv i lokaciju filijale.
 - (5) Filijale u Banjoj Luci i Mostaru imaju po pet članova, od kojih su tri člana priznati stručnjaci upravnog prava i/ili upravnog postupka, a dva člana su stručnjaci u oblasti izvođenja radova, javnih nabavki, transporta i strateškog poslovnog upravljanja i biraju se putem javnog oglasa.
 - (6) URŽ sa sjedištem u Sarajevu nadležan je za donošenje odluka po žalbama za vrijednosti nabavke u iznosu većem od 800.000,00 KM, kao i za sve nabavke institucija Bosne i Hercegovine i institucija Brčko Distrikta BiH, i drugih ugovornih organa Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta BiH.
 - (7) Filijale URŽ-a u Banjoj Luci i Mostaru nadležne su za donošenje odluka po žalbama za vrijednosti nabavke do 800.000,00 KM. Nadležnost filijale određuje se prema entitetskom sjedištu ugovornog organa.
 - (8) URŽ rješava po žalbama u postupcima javne nabavke.
 - (9) Članovi URŽ-a su u izvršavanju svoje funkcije nezavisni, jednaki i vezani isključivo za Ustav BiH i zakone u Bosni i Hercegovini.
 - (10) Članove URŽ-a imenuje Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: PSBiH). PSBiH donosi odluku o pokretanju i provođenju procedure izbora i imenovanja, imenovanju ad hoc komisije za izbor i imenovanje članova URŽ-a. Ad hoc komisija sačinjava listu uspješnijih kandidata i dostavlja je PSBiH koja imenuje na dužnost i razrješava dužnosti članove URŽ-a.
 - (11) Mandat članova URŽ-a je pet godina, s mogućnošću jednog ponovnog imenovanja. U slučaju prijevremenog razrješenja jednog od članova URŽ-a, novi član URŽ-a imenuje se za ostatak mandata.
 - (12) Ako PSBiH ne imenuje blagovremeno članove URŽ-a, članovima URŽ-a produžava se mandat do imenovanja novih članova, ne duže od osam mjeseci.

- (13) Funkcija članova URŽ-a nespojiva je s bilo kojom drugom posrednom ili neposrednom, stalnom ili povremenom dužnosti, sa izuzetkom akademskih, naučnih ili publicističkih aktivnosti.
- (14) PSBiH može člana URŽ-a prijevremeno razriješiti dužnosti samo u slučajevima ako član URŽ-a:
- podnese ostavku PSBiH;
 - je pravosnažno osuđen za krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci;
 - trajno izgubi radnu sposobnost za obavljanje svoje funkcije.
- (15) URŽ ima pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, koji se usvaja na općoj sjednici URŽ-a i za koji glasa natpolovična većina svih članova URŽ-a.
- (16) URŽ ima poslovnik o radu URŽ-a, koji usvaja na općoj sjednici URŽ-a i za koji glasa natpolovična većina svih članova URŽ-a.
- (17) Članovi URŽ-a i svi zaposleni u URŽ-u dužni su u svom radu čuvati tajnost podataka u skladu sa zakonom.
- (18) URŽ podnosi PSBiH godišnji izvještaj o radu, nakon što ga usvoji natpolovična većina svih članova URŽ-a.

DIO TREĆI – PRAVNA ZAŠTITA

POGLAVLJE I. POSTUPAK PRAVNE ZAŠTITE

Odjeljak A. Opće odredbe

Član 94.

(Stranke u postupku)

- Stranke u postupku pravne zaštite su: žalilac, ugovorni organ i odabrani ponuđač, a svojstvo stranke mogu imati i drugi privredni subjekti, koji imaju pravni interes u predmetnom postupku javne nabavke.
- O vođenju postupka po žalbi URŽ obavještava odabranog ponuđača po službenoj dužnosti, dok se ostala lica u svojstvu stranke mogu prijaviti za učešće u postupku po žalbi.
- Svaka stranka ima pravo izjasniti se o zahtjevima i navodima druge strane i predložiti dokaze. URŽ svakoj stranci u postupku dostavlja podneske koje zaprimi u predmetu, o kojima se raspravlja o glavnoj stvari ili predlažu nove činjenice i dokazi.
- Svaka stranka ovlaštena je razgledati spis predmeta, osim onog dijela ponude i dokumentacije, koji je u skladu sa zakonom utvrđen tajnim ili povjerljivim.
- Ugovorni organ dužan je u postupku po žalbi, na zahtjev URŽ-a, dostaviti dokumentaciju u roku koji odredi URŽ.

Član 95.

(Dostavljanje pismena u inozemstvo)

Stranci koja učestvuje u postupku po žalbi pred URŽ-om, a čije je sjedište, prebivalište ili boravište izvan BiH, URŽ može poštom dostaviti pismeno.

Član 96.

(Jezik postupka)

Postupak pravne zaštite vodi se na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i uz upotrebu latiničnog ili ćirilnog pisma.

Član 97.

(Aktivna legitimacija)

Žalbu može podnijeti svaki privredni subjekat koji ima ili je imao interes za dodjelu ugovora o javnoj nabavci i koji učini vjerovatim da je u konkretnom postupku javne nabavke bila ili je mogla biti prouzrokovana šteta zbog postupanja ugovornog organa, a koje se u žalbi navodi kao povreda ovog zakona i podzakonskih akata od strane ugovornog organa u postupku javne nabavke.

Član 98.

(Zabrana zaključenja ugovora)

- Ugovorni organ ne može potpisati ugovor o javnoj nabavci u roku 15 dana od dana kada su ponuđači obaviješteni o izboru najpovoljnijeg ponuđača.
- Zabrana potpisivanja ugovora iz stava (1) ovog člana ne primjenjuje se:
 - ako je samo jedan ponuđač učestvovao u otvorenom postupku, pregovaračkom postupku bez objave obavještenja i u postupku dodjele ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II. Dio B i njegova ponuda je izabrana;
 - ako je samo jedan ponuđač učestvovao u drugoj fazi ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom obavještenja i takmičarskog dijaloga i njegova ponuda je izabrana;
 - u slučaju dodjele ugovora u sklopu okvirnog sporazuma ili dinamičkog sistema kupovine.
- Zabrana potpisivanja ugovora iz stava (2) tačka a) ovog člana ne primjenjuje se u slučaju kada ugovorni organ objavi dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja i u postupku dodjele ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II. Dio B.
- Izjavljena žalba ne sprečava potpisivanje ugovora o javnoj nabavci za lotove na koje nije izjavljena žalba.
- U slučaju da na odluku o dodjeli ugovora u postupku nabavke male vrijednosti nema žalbe, ugovorni organ dužan je zaključiti ugovor u roku od deset dana od dana obavještanja učesnika postupka o izboru najpovoljnijeg ponuđača.

Odjeljak B. Izjavljivanje žalbe

Član 99.

(Način izjavljivanja žalbe)

- Žalba se izjavljuje ugovornom organu u pisanoj formi direktno, elektronskim putem, ako je elektronsko sredstvo definirano kao način komunikacije u tenderskoj dokumentaciji, ili preporučenom poštanskom pošiljkom.
- Žalba se podnosi u dovoljnom broju primjeraka, a koji ne može biti manji od tri, kako bi mogla biti uručena kvalificiranom kandidatu ili izabranom ponuđaču, kao i drugim strankama u postupku.
- Datum zaprimanja žalbe direktno kod ugovornog organa, odnosno datum zaprimanja žalbe elektronskim putem uz osiguranje dokaza o upućivanju, odnosno zaprimanju žalbe, ili datum predaje na poštu preporučene poštanske pošiljke smatra se danom uručivanja žalbe.
- U slučaju direktne predaje žalbe, ugovorni organ dužan je izdati žalioocu potvrdu o vremenu prijema žalbe.
- Ako ugovorni organ odbije izdati potvrdu o vremenu zaprimanja, smatrat će se da je žalba podnesena u roku, osim ako ugovorni organ ne dokaže suprotno.

Član 100.

(Postupak ugovornog organa po žalbi)

- Ugovorni organ dužan je u roku od pet dana od dana zaprimanja žalbe utvrditi blagovremenost, dopuštenost i da li je žalba izjavljena od ovlaštenog lica.
- Ako ugovorni organ utvrdi da je žalba neblagovremena, nedopuštena ili izjavljena od neovlaštenog lica, odbacit će je zaključkom. Protiv ovog zaključka žalilac ima mogućnost podnošenja žalbe URŽ-u i to u roku od 10 dana od dana prijema zaključka.
- Ako je žalba blagovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštenog lica, ugovorni organ, razmatrajući žalbu, može utvrditi da je ona djelimično ili u cijelosti osnovana i svojim

rješenjem ispraviti radnju, preduzeti činjenje ili može postojeću odluku ili rješenje staviti van snage i zamijeniti je drugom odlukom ili rješenjem, ili poništiti postupak javne nabavke, te o tome obavijestiti učesnike u postupku javne nabavke na način određen ovim zakonom, u roku od pet dana od dana prijema žalbe.

- (4) Protiv rješenja ugovornog organa iz stava (3) ovog člana može se izjaviti žalba URŽ-u, putem ugovornog organa, u roku od pet dana od dana prijema rješenja.
- (5) Ako ugovorni organ postupajući po žalbi utvrdi da je žalba blagovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštenog lica, ali je neosnovana, dužan je u roku od pet dana od datuma zaprimanja žalbu proslijediti URŽ-u, sa svojim izjašnjenjem na navode žalbe, kao i kompletnom dokumentacijom u vezi s postupkom protiv kojeg je izjavljena žalba.

Član 101.

(Rokovi izjavljivanja žalbe ugovornom organu)

- (1) Žalba se može izjaviti:
 - a) najkasnije sedam dana prije isteka roka za podnošenje zahtjeva za učešće ili ponuda u odnosu na podatke iz objavlješenja;
 - b) najkasnije 10 dana od dana preuzimanja tenderske dokumentacije;
 - c) najkasnije 10 dana po prijemu zapisnika o otvaranju ponuda, u odnosu na radnje, postupanje, nečinjenja ili propuštanja u postupku otvaranja ponuda;
 - d) najkasnije 10 dana po prijemu odluke kojom se odlučuje o pojedinačnom pravu iz javne nabavke u odnosu na postupak pregleda i ocjene sposobnosti, te postupak pregleda, ocjene i izbora najpovoljnijeg ponuđača;
 - e) najkasnije 10 dana po isteku roka za donošenje odluke o pojedinačnim pravima iz javne nabavke iz tačke d) ovog stava.
- (2) Žalba se izjavljuje najkasnije 30 dana po saznanju da je ugovor zaključen bez provedenog postupka javne nabavke u suprotnosti s ovim zakonom, a najkasnije u roku od jedne godine od dana zaključenja ugovora u tom postupku.
- (3) U slučaju dodjele ugovora u sklopu okvirnog sporazuma iz člana 32. stav (5) ovog zakona ili u okviru dinamičkog sistema kupovine iz člana 123. ovog zakona, žalba se izjavljuje najkasnije 30 dana ako ugovorni organ obavijesti ponuđače da je ugovor na osnovu okvirnog sporazuma ili dinamičkog sistema kupovine zaključen u odnosu na postupak dodjele ugovora u sklopu okvirnog sporazuma ili dinamičkog sistema kupovine.
- (4) U slučaju pregovaračkog postupka bez objave obavještenja i postupka dodjele ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II. Dio B, žalba se izjavljuje najkasnije:
 - a) 10 dana od dana objave dobrovoljnog *ex ante* obavještenja o transparentnosti, ako je ovo obavještenje objavljeno;
 - b) 30 dana od dana objave obavještenja o dodjeli ugovora, ako dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti nije objavljeno.
- (5) U postupcima nabavke male vrijednosti iz člana 88. stav (1) tačka a) ovog zakona žalba se izjavljuje u roku od pet dana od dana prijema odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača.
- (6) Žalilac koji je propustio izjaviti žalbu prema odredbama st. (1) do (5) ovog člana gubi pravo tražiti ispitivanje zakonitosti po istom osnovu, u kasnijoj fazi postupka.

Odjeljak C. Pravna zaštita pred URŽ-om

Član 102.

(Dokazivanje u postupku po žalbi)

- (1) Stranke u postupku dužne su iznijeti sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve ili odluke, postupke, radnje ili nečinjenja, te predložiti dokaze kojima se te činjenice utvrđuju.
- (2) U postupku pravne zaštite ugovorni organ dužan je dokazati postojanje činjenica i okolnosti na osnovu kojih je donio odluku o pravima, preduzeo radnje ili propuštanja te proveo postupke, koji su predmet postupka po žalbi.
- (3) U postupku pravne zaštite žalilac je dužan dokazati ili bar učiniti vjerovatnim postojanje činjenica i razloga koji se tiču pravnog interesa na podnošenje žalbe, povreda postupka ili povreda primjene materijalnog prava, koje su istaknute u žalbi, za koje zna ili bi trebalo da zna.

Član 103.

(Bitne povrede zakona)

- (1) U postupcima javne nabavke apsolutno bitne povrede zakona su one povrede o kojima URŽ vodi računa po službenoj dužnosti, i koje mogu dovesti do poništenja postupka u potpunosti ili djelimično, i to:
 - a) neusklađenost tenderske dokumentacije s ovim zakonom ili podzakonskim aktima, koja je dovela do nemogućnosti utvrđivanja osnovanosti žalbenih navoda ili koja je dovela do narušavanja osnovnih principa ovog zakona, odnosno nezakonite dodjele ugovora;
 - b) provođenje postupka javne nabavke bez donošenja odluke o početku postupka javne nabavke, sa sadržajem određenim članom 18. ovog zakona;
 - c) objave obavještenja o postupku javne nabavke koje nisu u skladu s ovim zakonom ili podzakonskim aktima i tenderskom dokumentacijom;
 - d) povrede postupka prilikom otvaranja ponuda, odnosno propuštanje roka za ocjenu zahtjeva za učešće.
- (2) Relativno bitne povrede zakona su povrede koje mogu dovesti do poništenja postupka javne nabavke, ako se uspostavi direktna veza između povrede i ishoda postupka.

Član 104.

(Ovlaštenja URŽ-a)

- (1) URŽ u postupku pravne zaštite postupa u granicama zahtjeva iz žalbe, a po službenoj dužnosti u odnosu na povrede opisane u članu 103. stav (1) ovog zakona.
- (2) URŽ nije dužan kontrolirati činjenično i pravno stanje koje je bilo predmet prethodne žalbe u istom postupku javne nabavke.

Odjeljak D. Žalba

Član 105.

(Sadržaj žalbe)

Žalba sadrži:

- a) ime ili naziv žalioca, prebivalište ili sjedište žalioca, ime zastupnika ili opunomoćenika žalioca ako ga ima;
- b) naziv ugovornog organa protiv kojeg se podnosi žalba;
- c) broj i datum postupka javne nabavke i podatke o objavljivanju obavještenja o javnoj nabavci, ako je obavještenje objavljeno;
- d) broj i datum odluke o izboru ponude, poništenju postupka ili druge odluke ugovornog organa;
- e) druge podatke o radnji, propuštanju radnje ili postupcima ugovornog organa koji su predmet postupka ili o predmetu nabavke;
- f) opis činjeničnog stanja;

- g) opis povreda ovog zakona i podzakonskih akata i obrazloženje;
- h) prijedlog dokaza;
- i) dokaz o plaćenju administrativnoj taksi na žalbu, u iznosu propisanom članom 108. ovog zakona;
- j) potpis žalioaca ili potpis ovlaštenog lica odnosno opunomoćenika (ako ga žalilac ima) i pečat (ako ga žalilac ima).

Član 106.

(Postupak s neurednom žalbom)

- (1) Ako dostavljena žalba ne sadrži podatke iz člana 105. stav (1) tač. a), b), c), d) e), h) i j) ovog zakona, URŽ poziva žalioaca da upotpuni žalbu i određuje rok koji ne može biti duži od tri dana od dana prijema zahtjeva za dopunu.
- (2) Ako žalilac ne postupi po zahtjevu URŽ-a u skladu sa stavom (1) ovog člana, žalba će biti odbačena kao neuredna, osim ako bi se iz njenog sadržaja moglo postupiti i ako žalba ima postavljen žalbeni zahtjev i dokaz o plaćenju administrativnoj taksi na žalbu.

Član 107.

(Izjavljivanje žalbe URŽ-u)

Žalilac izjavljuje žalbu URŽ-u putem ugovornog organa, u rokovima i na način propisan ovim zakonom.

Član 108.

(Naknada na žalbu)

- (1) Žalilac je obavezan platiti naknadu za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od:
 - a) 500,00 KM za procijenjenu vrijednost nabavke do 50.000,00 KM;
 - b) 800,00 KM za procijenjenu vrijednost nabavke od 50.001,00 KM do 80.000,00 KM;
 - c) 2.000,00 KM za procijenjenu vrijednost nabavke od 80.001,00 KM do 250.000,00 KM;
 - d) 3.500,00 KM za procijenjenu vrijednost nabavke od 250.001,00 KM do 400.000,00 KM;
 - e) 5.000,00 KM za procijenjenu vrijednost nabavke od 400.001,00 KM do 800.000,00 KM;
 - f) 7.500,00 KM za procijenjenu vrijednost nabavke od 800.001,00 KM do 9.000.000,00 KM;
 - g) 10.000,00 KM kada je vrijednost nabavke jednaka ili veća od 9.000.000,00 KM.
- (2) Žalilac uplaćuje odgovarajući iznos naknade iz stava (1) ovog člana na osnovu podataka o procijenjenoj vrijednosti nabavke iz tenderske dokumentacije.
- (3) Prije razmatranja žalbi, URŽ je dužan utvrditi da li je žalilac uplatio naknadu u skladu sa st. (1) i (2) ovog člana.
- (4) Ako procijenjena vrijednost nabavke nije poznata u trenutku izjavljivanja žalbe URŽ-u ili nije objavljena, naknada za pokretanje žalbenog postupka plaća se u iznosu od 2.000,00 KM. URŽ će pozvati žalioaca na plaćanje razlike naknade u određenom roku ako se tokom žalbenog postupka utvrdi da je naknada plaćena u nedovoljnom iznosu.
- (5) Kada se žalba izjavljuje na odluku o izboru ili poništenju, a ne odnosi se na nabavku u cjelini, nego na jedan ili više lotova nabavke, naknada iznosi trećinu iznosa iz stava (1) ovog člana.
- (6) Naknada se uplaćuje u korist budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine i ona je nepovratna u slučaju neosnovane žalbe.
- (7) Ministarstvo finansija i trezora BiH donijet će instrukciju o načinu uplate, kontrole i povrata taksi propisanih ovim članom.

Član 109.

(Postupanje URŽ-a po žalbi)

- (1) URŽ po zaprimanju žalbe utvrđuje blagovremenost, dopuštenost te da li je žalba izjavljena od ovlaštenog lica.
- (2) Kada URŽ utvrdi da je žalba blagovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštenog lica, nastavit će razmatrati žalbene navode.

Član 110.

(Suspenzivno djelovanje žalbe)

Izjavljena žalba odgađa nastavak postupka javne nabavke, zaključenje i/ili izvršenje ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma do donošenja odluke URŽ-a.

Odjeljak E. Odlučivanje po žalbi

Član 111.

(Odluke po žalbi)

- (1) U postupku pravne zaštite URŽ može:
 - a) obustaviti postupak po žalbi zbog odustajanja od žalbe;
 - b) odbaciti žalbu zaključkom zbog nenadležnosti, nedopuštenosti, neurednosti, neblagovremenosti i zbog toga što je izjavljena od lica koje nema aktivnu legitimaciju;
 - c) odbiti žalbu zbog neosnovanosti;
 - d) poništiti odluku, postupak ili radnju u dijelu u kojem je povrijeđen zakon ili podzakonski akti;
 - e) odlučiti o zahtjevu ugovornog organa za nastavak postupka javne nabavke;
 - f) poništiti ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum u okolnostima iz stava (2) ovog člana.
- (2) URŽ će poništiti ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum ako je ugovorni organ:
 - a) primijenio pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja ili je postupak dodjele ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II. Dio B u suprotnosti s odredbama ovog zakona;
 - b) propustio objaviti obavještenje o nabavci na portalu javnih nabavki ako se to zahtijeva ovim zakonom;
 - c) zaključio ugovor ili okvirni sporazum u suprotnosti s članom 98. ovog zakona ako to sprečava URŽ da razmotri žalbu prije zaključenja ugovora ili okvirnog sporazuma;
 - d) zaključio ugovor ili okvirni sporazum bez primjene postupka javne nabavke, osim u slučajevima kada to ovaj zakon dopušta.
- (3) Ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum neće biti predmet poništenja, ako je, u slučajevima iz stava (2) tač. a), b) i d) ovog člana, ugovorni organ imao opravdane razloge da smatra da postupa u skladu s ovim zakonom, ako je objavio dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti i ugovor ili okvirni sporazum nije zaključen prije isteka perioda od 15 dana nakon objave tog obavještenja.
- (4) U opravdanim slučajevima navedenim u stavu (5) ovog člana, URŽ može ostaviti na snazi ugovor ili okvirni sporazum koji je predmet poništenja, u obimu u kojem je ugovor ili okvirni sporazum već izvršen. U tom slučaju URŽ će ugovornom organu odrediti novčanu kaznu u iznosu naznačenom u stavu (8) ovog člana.
- (5) URŽ neće poništiti ugovor ili okvirni sporazum ako, nakon što je razmotrio sve relevantne okolnosti, utvrdi da prevladavajući razlozi u vezi s općim interesom zahtijevaju da ugovor treba ostati na snazi.
- (6) Opći interes u smislu stava (5) ovog člana ne odnosi se na ekonomski interes u direktnoj vezi s ugovorom ili okvirnim sporazumom, što obuhvata posebno troškove koji mogu

nastati zbog zakašnjenja u izvršenju ugovora ili okvirnog sporazuma, troškove koji proizilaze iz provođenja novog postupka javne nabavke, troškove koji mogu nastati zbog promjene privrednog subjekta koji izvršava ugovor ili okvirni sporazum i troškove pravnih obaveza koje su rezultat poništenja ugovora ili okvirnog sporazuma. Ekonomski interes da ugovor ostane na snazi može se smatrati važnim općim interesom samo kada bi poništenje ugovora ili okvirnog sporazuma dovelo do nesrazmjernih posljedica.

- (7) Poništenje ugovora ili okvirnog sporazuma ima učinak od momenta zaključenja ugovora.
- (8) Novčane kazne iz stava (4) ovog člana nameću se ugovornom organu u iznosu do 5% vrijednosti ugovora, uzimajući u obzir vrstu i obim povrede kao i okolnosti pod kojima je povreda počinjena.
- (9) Kazna određena prema odredbama ovog člana uplaćuje se u korist budžeta državnog, entitetskog ili lokalnog nivoa u kojem ugovorni organ ima sjedište.
- (10) URŽ o glavnoj stvari odlučuje rješenjem, a u ostalim slučajevima zaključkom.
- (11) URŽ je dužan donijeti zaključak ili rješenje po žalbi u roku od 15 dana od dana kada ugovorni organ kompletira žalbu, ali ne kasnije od 30 dana od dana kada primi žalbu od ugovornog organa.
- (12) U izuzetno složenim slučajevima predsjedavajući URŽ-a zaključkom može produžiti rok iz stava (3) ovog člana, ali ne duže od 30 dana. Ovaj zaključak dostavlja se svim strankama u postupku.
- (13) Rješenje ili zaključak URŽ-a iz ovog člana je konačno i izvršno.

Član 112.

(Spajanje postupaka)

- (1) Ako postoji više žalbi, koje se odnose na isti postupak javne nabavke, predsjedavajući URŽ-a može donijeti zaključak o spajanju postupaka, bez utvrđivanja postojanja bilo kakvih drugih uslova za spajanje postupaka. U tom slučaju donosi se jedno rješenje po žalbama u tom postupku javne nabavke. Rokovi se računaju od datuma prijema posljednje žalbe.
- (2) Protiv zaključka URŽ-a iz stava (1) ovog člana nije dopušteno izjaviti pravni lijek u skladu s ovim zakonom.

Član 113.

(Odlučivanje URŽ-a)

- (1) URŽ u postupcima po žalbi odlučuje u vijećima sastavljenim od predsjednika vijeća i dva člana vijeća.
- (2) U složenim slučajevima i slučajevima međunarodnih vrijednosnih razreda predsjedavajući vijeća predlaže da se slučaj rješava na plenarnoj sjednici.
- (3) U plenumu se zasijeda u slučajevima kada se donosi novi stav u odnosu na ranije zauzete stavove.
- (4) U slučajevima iz st. (2) i (3) ovog člana predsjedavajući vijeća donosi poseban zaključak.
- (5) Članovi URŽ-a ne mogu se suzdržati od glasanja.
- (6) Rješenje, odnosno zaključak iz člana 112. stav (2) ovog zakona potpisuje predsjednik vijeća i akt se ovjerava pečatom URŽ-a.
- (7) Sastav vijeća za odlučivanje po žalbi utvrđuje predsjedavajući URŽ-a posebnim rješenjem. Predsjedavajući URŽ-a može predsjedavati vijećem za odlučivanje po žalbi.
- (8) Zaključci i rješenja URŽ-a, te presude Suda Bosne i Hercegovine po njima, javno se objavljuju na portalu javnih nabavki.

Član 114.

(Izuzeće zbog sukoba interesa)

- (1) Član URŽ-a ili drugo lice koje je uključeno u postupanje u određenom predmetu ne može donositi odluku o njemu ili biti uključeno u postupak odlučivanja ako je s ponuđačem ili ugovornim organom, pravnim predstavnikom ili licem koje su ovlastili ponuđač, ugovorni organ ili njihovi pravni predstavnici, članovi uprave ili odgovorni predstavnici: u poslovnoj vezi, u direktnoj ili indirektnoj (uključujući rodbinsku vezu zaključno sa četvrtim stepenom) rodbinskoj vezi, u bračnoj (čak i ako je došlo do razvoda braka) ili vanbračnoj zajednici ili u tazbinskoj vezi zaključno s trećim stepenom.
- (2) Član URŽ-a, odnosno drugo lice koje je bilo u radnom odnosu, tj. zaposleno kod ponuđača ili ugovornog organa, a od prestanka radnog odnosa nisu protekle dvije godine u skladu sa stavom (1) ovog člana, ne može donositi odluke o određenom predmetu, niti biti uključen u postupak rješavanja istog predmeta URŽ-a.
- (3) U slučaju postojanja razloga iz st. (1) i (2) ovog člana kao i drugih razloga za izuzeće, član URŽ-a mora bez odgađanja obavijestiti predsjedavajućeg URŽ-a, koji je dužan donijeti odluku o izuzeću člana URŽ-a. Protiv ove odluke nije dopuštena žalba u skladu s ovim zakonom. Odredbe ovog stava primjenjuju se i na drugo lice koje je uključeno u rješavanje određenog predmeta, ako po odredbama ovog člana ne može biti uključeno u postupak njegovog rješavanja.
- (4) U slučaju da kod predsjedavajućeg URŽ-a postoje razlozi iz st. (1) i (2) ovog člana, predsjedavajući URŽ-a dužan je bez odgađanja o tome obavijestiti ostale članove URŽ-a, koji donose odluku o izuzeću.
- (5) Protiv odluke iz st. (3) i (4) ovog člana nije dopušteno posebno izjavljivanje pravnog lijeka u skladu s ovim zakonom.

POGLAVLJE II. PRAVNA ZAŠTITA PROTIV ODLUKA URŽ-a

Odjeljak A. Sudska zaštita

Član 115.

(Upravni spor)

- (1) Protiv odluke URŽ-a ugovorni organ i učesnici u postupku mogu pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH) u roku od 30 dana od dana prijema odluke.
- (2) Upravni spor po tužbi koju podnesu stranke u postupku javne nabavke vodi se po hitnom postupku.
- (3) Ugovorni organ ili učesnik u postupku može podnijeti i zahtjev za odgađanje konačnog rješenja ili zaključka URŽ-a, zajedno s tužbom kojom se pokreće upravni spor u roku iz stava (1) ovog člana.
- (4) Cijeneći javni interes i štetu koju bi odgađanje konačne odluke URŽ-a moglo izazvati, o zahtjevu iz stava (3) ovog člana rješava Sud BiH posebnim rješenjem, kojim odgađa izvršenje konačne odluke URŽ-a na određeno vrijeme ili do donošenja odluke suda po tužbi u upravnom sporu.

Član 116.

(Prekršajne odredbe)

- (1) URŽ podnosi prekršajnu prijavu kod nadležnog suda za prekršaje, kada utvrdi da je bilo povreda postupka javne nabavke koje predstavljaju prekršaj u smislu odredbi ovog zakona. U slučajevima kada nije bilo postupka po žalbi, Agencija podnosi prekršajnu prijavu kod nadležnog suda za prekršaje, kada utvrdi povrede ovog zakona koje su u njenoj nadležnosti.

- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj ugovorni organ:
- ako nabavi robu, radove ili usluge bez provođenja postupaka javne nabavke propisanih ovim zakonom osim u slučajevima kada to zakon dopušta;
 - ako ne zaštititi podatke koje mu proslijedi privredni subjekat, označivši ih kao povjerljive, a koji prema odredbama ovog zakona mogu biti proglašeni povjerljivim;
 - ako se ne pridržava uslova i načina javne nabavke prema procijenjenim vrijednostima i dijeli vrijednost nabavke s namjerom izbjegavanja primjene propisanog postupka nabavke;
 - ako primijeni pregovarački postupak bez objave obavještenja suprotno odredbama čl. 21., 22., 23., 24. i 28. ovog zakona;
 - ako ne stavi na raspolaganje tendersku dokumentaciju svim privrednim subjektima koji su je tražili, u skladu s obavještenjem o javnoj nabavci, odnosno ne omogućiti uvid u dokumentaciju;
 - ako ne poštuje rokove za prijem zahtjeva za učešće i ponuda;
 - ako pri pripremi tehničke specifikacije ne poštuje vazeće tehničke standarde, propise ili norme;
 - ako ne dostavi odluke za koje je ovim zakonom propisana obaveza dostavljanja ponuđačima u postupku javne nabavke;
 - ako ne završi postupak javne nabavke zaključivanjem ugovora o javnoj nabavci ili odlukom o poništenju;
 - ako zaključi ugovor o javnoj nabavci koji nije u skladu s odabranom ponudom i uslovima određenima u tenderskoj dokumentaciji;
 - ako ne čuva dokumentaciju o javnoj nabavci, u skladu s propisima o arhiviranju dokumenata;
 - ako ustupi postupak nabavke ili za provođenje nabavke ovlasti treće lice ili lice koje nije ugovorni organ u smislu ovog zakona da bi na taj način izbjegao njegovu primjenu;
 - ako na zahtjev URŽ-a ne dostavi traženu dokumentaciju ili onemogućiti uvid u dokumentaciju;
 - ako ne izvrši rješenje URŽ-a;
 - ako predmet ugovora, konkursne uslove, tehničke specifikacije ili druge elemente javnog poziva prilagodi konkretnom ponuđaču, ili ako dodijeli ugovor ponuđaču koji je učestvovao u pripremi konkursne dokumentacije ili nekog njenog dijela, a nije u postupku dokazao da nije bio u povoljnijem položaju;
 - ako ne dostavi izvještaj o dodijeljenom ugovoru;
 - ako ne donese plan nabavki i ne objavi ga na veb-stranici ugovornog organa.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 3.000,00 KM kaznit će se odgovorno lice u ugovornom organu za prekršaj iz stava (2) ovog člana.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj ponuđač ako je dao netačne podatke u dokumentima kojima dokazuje ličnu, poslovnu, finansijsku, tehničku i profesionalnu sposobnost.
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 do 2.000,00 KM kaznit će se i odgovorno lice ponuđača za prekršaj iz stava (4) ovog člana;
- (6) Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka URŽ podnosi nadležnom sudu prema sjedištu ugovornog organa.
- (7) URŽ, rješavajući u postupku po žalbi, a na osnovu stanja u spisu, može podnijeti krivičnu prijavu.

Odjeljak B. Supsidijarna primjena

Član 117.

(Supsidijarna primjena pravila upravnog postupka)
Na postupak pred URŽ-om koji nije uređen odredbama ovog zakona primijenit će se odredbe Zakona o upravnom postupku.

Član 118.

(Odnos prema ostalim propisima)
Na odgovornost ugovornih strana za ispunjavanje obaveza iz ugovora o javnoj nabavci primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona o obligacionim odnosima.

Odjeljak C. Naknada troškova postupka

Član 119.

- (Pravo na naknadu troškova u postupku javne nabavke)
- Ako ugovorni organ povrijedi odredbe ovog zakona ili podzakonskih akata, privredni subjekat ima pravo od ugovornog organa zahtijevati naknadu troškova za pripremu ponude i troškova učešća u postupku javne nabavke.
 - Pravo iz odredbe stava (1) ovog člana ne postoji ako je, nakon donošenja odluke o izboru ili nakon odluke o poništenju postupka javne nabavke, URŽ utvrdio da kandidat/ponuđač čija ponuda nije razmatrana, ni uz poštovanje odredbi ovog zakona i podzakonskih akata, ne bi imao realne izgleda za izbor njegove ponude, ili čija je žalba odbijena.

Član 120.

- (Nadležnost u postupku naknade troškova)
- Za rješavanje zahtjeva za naknadu troškova u postupku javne nabavke iz člana 119. stava (1) ovog zakona nadležan je URŽ.
 - Zahtjev za naknadu troškova dopušten je samo ako je URŽ utvrdio da:
 - zbog postupanja suprotno odredbama ovog zakona ili podzakonskih akata, odluka nije donesena prema navodima iz obavještenja o nabavci za ponudu s najnižom cijenom ili za ekonomski najpovoljniju ponudu; ili
 - je izbor postupka javne nabavke bez objave obavještenja bio suprotan ovom zakonu; ili
 - je odluka o poništenju postupka javne nabavke bila suprotna odredbama ovog zakona ili podzakonskih akata; ili
 - je odluka o izboru, koja je u korist jednog privrednog subjekta donesena bez učešća drugih subjekata u postupku, na osnovu odredbi ovog zakona ili podzakonskih akata bila nedopustiva; ili
 - ugovorni organ, nakon znatnog prekoračenja roka za donošenje odluke i suprotno zahtjevu ponuđača da se nastavi postupak javne nabavke, postupak nije nastavio, niti ga je okončao odlukom o izboru najpovoljnijeg ponuđača, odnosno odlukom o poništenju.

Član 121.

(Naknada štete)
Svaki od učesnika postupka javne nabavke koji je pretrpio štetu zbog povrede ovog zakona ima mogućnost pokrenuti postupak za ostvarivanje prava na naknadu štete zbog izmakle dobiti pred nadležnim sudom, prema općim propisima o naknadi štete.

DIO ČETVRTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 122.

- (Prijelazne odredbe)
- Postupci javne nabavke pokrenuti do početka primjene ovog zakona u kojima nisu zaključeni ugovori o javnoj

- nabavci bit će okončani prema odredbama Zakona o javnim nabavkama koji je na snazi u vrijeme pokretanja postupka javne nabavke.
- (2) Ako se protiv odluke ugovornog organa koja je donesena u skladu sa stavom (1) ovog člana vodi postupak po žalbi, odluka URŽ-a je konačna i izvršna. Protiv odluke URŽ-a može se u roku od 30 dana pokrenuti upravni spor kod Suda BiH.
 - (3) Postupci za naknadu štete pokrenuti prije početka primjene ovog zakona bit će okončani prema odredbama Zakona o javnim nabavkama koji je na snazi u vrijeme pokretanja postupka javne nabavke.
 - (4) U slučaju da se različitim propisima u Bosni i Hercegovini uređuju ista pitanja kao ovim zakonom, primjena ovog zakona imat će prednost u odnosu na ostale propise.
 - (5) Ako ovim zakonom nisu posebno definirani rokovi za podzakonske akte koje donosi Vijeće ministara BiH i Agencija, oni će biti doneseni u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.
 - (6) Direktor Agencije čiji je mandat u toku ostaje na mjestu direktora do isteka mandata od pet godina, računajući od dana kada je imenovan. Članovi Odbora Agencije čiji je mandat u toku ostaju na mjestu člana Odbora Agencije do isteka mandata od pet godina, računajući od dana kada su imenovani.
 - (7) Članovi URŽ-a koji su imenovani i čiji je mandat u toku ostaju na mjestu člana URŽ-a do isteka mandata od pet godina, računajući od dana kada su imenovani. Ako je protekao rok od pet godina od imenovanja, članovi URŽ-a dužni su da obavljaju poslove iz nadležnosti URŽ-a do izbora novih članova. PSBiH će raspisati konkurs najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
 - (8) Do uspostavljanja i početka rada filijala sve žalbe rješava sjedište URŽ-a u Sarajevu. Vijeće ministara BiH dužno je osigurati finansijska sredstva i uslove za početak rada filijala najkasnije u roku od tri mjeseca od dana primjene ovog zakona.

Član 123.

(Elektronske nabavke, elektronske aukcije i dinamički sistem kupovine)

- (1) Način objavljivanja obavještenja u postupcima javnih nabavki propisan je Uputstvom o načinu objavljivanja obavještenja u postupcima javnih nabavki.

- (2) Elektronske nabavke, elektronska aukcija i dinamički sistem kupovine, način, rokovi i početak primjene bit će definirani podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara BiH, najkasnije u roku od jedne godine od početka primjene ovog zakona.

Član 124.

(Prestanak važenja)

- (1) Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06, 12/09, 60/10 i 87/13).
- (2) Danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona iz stava (1) ovog člana, i to:
 - a) Uputstvo o primjeni Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/05 i 24/09);
 - b) Uputstvo o načinu vođenja zapisnika o otvaranju ponuda ("Službeni glasnik BiH", br. 17/05 i 27/08);
 - c) Lista ugovornih organa, po kategorijama, koji su obavezni primjenjivati Zakon o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/05 i 86/06);
 - d) Pravilnik o postupku direktnog sporazuma ("Službeni glasnik BiH", br. 53/06 i 20/09);
 - e) Uputstvo o primjeni i korištenju modela standardne tenderske dokumentacije za postupke javne nabavke za robe, usluge i radove ("Službeni glasnik BiH", broj 56/07).

Član 125.

(Završne odredbe)

- (1) Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se istekom šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Ovaj zakon objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Broj 01,02-02-1-59/13

29. aprila 2014. godine

Sarajevo

Predsjedavajući

Predstavničkog doma

Parlamentarne skupštine BiH

Dr. Milorad Živković, s. r.

Predsjedavajući

Doma naroda

Parlamentarne skupštine BiH

Dr. Dragan Čović, s. r.

ANEKS I.
LISTA RADOVA NA KOJE SE PRIMJENJUJE ZAKON O JAVNIM NABAVKAMA

Ovi radovi uključuju izgradnju novih objekata, rekonstrukciju postojećih objekata kao i uobičajene popravke i redovno održavanje:

Grupa	Klasa	Predmet	Opis radova
1		Priprema gradilišta	
	11	Rušenje zgrada, odvoz zemlje, demontaža objekata	Ova klasa uključuje: - rušenje zgrada i drugih građevina; - raščišćavanje gradilišta; - izmještanje i prebacivanje zemlje: a) kopanje zemlje, b) punjenje zemljom, c) poravnanje i gradiranje gradilišta, d) kopanje rovova, kanala, e) razbijanje i uklanjanje stijena, f) rušenje eksplozivima itd. - priprema gradilišta za miniranje: a) uklanjanje viška tereta, naslaga minerala b) ostali radovi na razvoju i pripremi lokacije za izvođenje. - drenažu gradilišta; - drenažu poljoprivrednog i šumskog zemljišta.
	12	Bušenje i burgijanje	Ova klasa uključuje: - probno bušenje, probno burgijanje, uzimanje uzoraka jezgre u svrhu gradnje, te u geofizičke, geološke ili slične svrhe. Ova klasa isključuje: - bušenje izvora sirove nafte ili plina za proizvodnju (vidjeti klasu 25); - bušenje izvorišta vode (vidjeti klasu 25); - potapanje jama i okna; - kopanje okomitih rovova; - iskorištavanje naftnih i plinskih polja, geofizičko, geološko i seizmičko mjerenje.
2		Izgradnja cijele građevine ili njenih dijelova, građevinarstvo	
	21	Izgradnja zgrada i građevinski radovi	Ova klasa uključuje: - gradnju svih tipova zgrada; - gradnju građevina u građevinarstvu i to: a) mostova, nadvožnjaka, podvožnjaka, b) vijadukta, c) tunele i metroe, d) dugačke cjevovode, e) komunikacijske i elektrovodove, f) gradske cjevovode, g) gradske komunikacijske i elektrovodove; - pomoćne gradske radove; - montažu i podizanje montažnih građevina na gradilištu; Ova klasa isključuje: - uslužne aktivnosti vezane za vadenje nafte i plina; - građevinske radove, osim zgrada, za stadione, bazene, sportske dvorane, teniske terene, golf terene i druge sportske objekte (vidjeti klasu 23); - instalacije u zgradama (vidjeti grupu 3); - završavanje zgrada (vidjeti grupu 4); - arhitektonske i inženjerske usluge za gradjenje; - vođenje građevinskog projekta.
	22	Podizanje krovnih pokrova i okvira	Ova klasa uključuje: - podizanje krovova; - pokrivanje krovova; - hidroizolaciju.
	23	Gradnja autoputeva, cesta, aerodroma i sportskih objekata	Ova klasa uključuje: - gradnju autoputeva, cesta, svih puteva za vozila i pješake, ulica; - gradnju željeznica; - gradnju aerodromskih pista; - građevinske radove, izuzev zgrada, za stadione, bazene, sportske dvorane, teniske terene, golf terene i druge sportske objekte; - bojenje oznaka na autoputevima, cestama, ulicama, na površini i na parking prostorima. Ova klasa isključuje prethodne zemljane radove.
	24	Gradnja vodoprivrednih objekata	Ova klasa uključuje gradnju: - vodenih puteva; - luka i riječnih radova; - marina; - gatova; - brana i nasipa; - bagerovanje; - radove ispod površine.
	25	Drugi građevinski radovi koji uključuju posebne zanatske radove	Ova klasa uključuje specifične građevinske poslove koji su zajednički za različite vrste objekata, a koje zahtijevaju posebne vještine ili opremu: - izgradnju temelja, uključujući i odvoz zemlje; - bušenje i gradnju vodenih izvorišta, potapanje jama i okna; - podizanje gotovih čeličnih elemenata; - savijanje čelika;

			- polaganje cigle i kamena ili drugih materijala; - podizanje i skidanje skela i radnih platformi, uključujući najam skela i radnih platformi; - podizanje dimnjaka i industrijskih peći; Ova klasa isključuje najam skele bez podizanja i demontaže (skidanja).
3		Građevinske instalacije	
	31	Instaliranje električnih instalacija i priključaka (sklopova)	Ova klasa uključuje instalacije u zgradama ili drugim građevinskim objektima i projektima: - električnih žica i sklopova; - telekomunikacijskih sistema; - električnih grijnih sistema; - rezidencijalnih antena; - protupožarnih sistema i alarma; - alarmnih protuprovalnih sistema; - liftova i eskalatora; - gromobrana i sl.
	32	Aktivnosti izolacionih radova	Ova klasa uključuje: - toplotne instalacije; - zvučne ili vibracione izolacije u zgradama i drugim građevinskim projektima. Ova klasa isključuje hidroizolaciju (vidjeti klasu 22.).
	33	Vodovodne instalacije	Ova klasa uključuje instalacije u zgradama ili drugim građevinskim projektima: - vodovodne instalacije i sanitarnu opremu; - plinske instalacije i priključke; - opremu za grijanje, ventilaciju, hlađenje ili klimu; - sisteme za prskanje. Ova klasa isključuje instalaciju električnih sistema za grijanje (vidjeti klasu 31.)
	34	Druge instalacije u zgradama	Ova klasa uključuje: - instalaciju rasvjete i signalnih sistema na cestama, željeznicama, aerodromima i lukama; - instalaciju u zgradama ili drugim građevinskim projektima ostalih instalacija, kablova i vodova.
4		Završni građevinski radovi	
	41	Gipsani radovi	Ova klasa uključuje: - postavljanje u zgradama ili drugim građevinskim projektima unutrašnjeg ili vanjskog gipsa ili štukature, malterisanje uključujući slične materijale.
	42	Vrata i prozore (stolariju)	Ova klasa uključuje: - montažu gotovih vrata, prozora, te okvira za vrata i prozore, ugradbene kuhinje, stepenice, opremu za prodavnice i prodajne objekte, kao i slične elemente od drveta ili drugih materijala; - unutrašnje završne radove (npr. stropove, oblaganje površina lamperijom, montažu pokretnih pregrada i dr.). Ova klasa isključuje postavljanje parketa i drugih drvenih podloga (vidjeti klasu 43.).
	43	Podne i zidne obloge	Ova klasa uključuje: - postavljanje, polaganje, vješanje ili uklapanje u zgradama ili drugim građevinskim projektima; - zidova ili podnih ploča od keramike ili rezanog kamena; - parketa ili drugih drvenih podnih podloga; - tepiha ili linoleumskih podnih obloga, uključujući i gumene i plastične obloge; - teraco, mramorne, granitne ili skriljčane podne ili zidne obloge; - tapete.
	44	Bojenje i ustakljivanje	Ova klasa uključuje: - unutrašnje ili vanjsko bojenje zgrada; - bojenje građevina; - montaža stakla, ogledala i drugih staklenih površina; Ova klasa isključuje montažu prozora (vidjeti klasu 42.).
	45	Ostali radovi za dovršetak gradnje	Ova klasa uključuje: - instalaciju privatnih bazena; - instalaciju parnih praonica; - razbijanje pijeska i slične aktivnosti za gradnju eksterijera; - druge radove završavanja gradnje i završne radove. Ova klasa isključuje čišćenje zgrada i drugih građevina.
5		Najam opreme	
	50	Najam opreme za gradnju ili rušenje s radnikom koji upravlja opremom	Ova klasa isključuje najam mašina i opreme za gradnju ili rušenje bez radnika koji upravljaju opremom.

ANEKS II.

Ova lista usluga odnosi se na kategorije usluga koje su vezane za postupke javnih nabavki, i to:

DIO A - koji za predmet javne nabavke ima usluge koje se dodjeljuju u skladu s postupcima javnih nabavki, izuzev ugovora iz člana 7. ovog zakona, definiranim u Poglavlju I. i Poglavlju IV. ovog zakona.

Kategorija	Predmet javne nabavke
1	Usluge održavanja i popravki
2	Usluge prijevoza kopnom putnika i robe, uključujući usluge blindiranih vozila, i usluge dostave, osim usluga prijevoza pošte
3	Usluge aviotransporta putnika i tereta, osim prijevoza pošte
4	Usluge prijevoza pošte kopnom i zrakom, osim usluga željezničkog transporta
5	Telekomunikacijske usluge
6	Finansijske usluge i to: a) usluge osiguranja, b) bankarske i investicijske usluge. Finansijske usluge koje su isključene su: - izdavanje, prodaja, kupovina ili transfer vrijednosnih papira i obveznica kao i drugih finansijskih instrumenata; - usluge Centralne banke.
7	Kompjuterske i uz njih vezane usluge
8	Istraživačke i razvojne usluge, osim usluga gdje je dobit od njihovog korištenja pri obavljanju svojih aktivnosti koristi ugovorni organ ili sektorski ugovorni organ, uz uslov da naknadu za osiguranje tih usluga u cjelini plaća ugovorni organ ili sektorski ugovorni organ.
9	Računovodstvene usluge, revizorske i knjigovodstvene usluge
10	Usluge istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mijenja

11	Usluge konsaltinga u menadžmentu i uz njih vezane usluge, osim usluga arbitraže i mirenja
12	Arhitektonske usluge: a) inženjerske usluge i integralne inženjerske usluge, b) usluge prostornog planiranja i uređenja pejzaža, c) slične naučne i tehničke konsultantske usluge, d) usluge tehničkog ispitivanja i analiza.
13	Reklamne usluge i usluge marketinga
14	Usluge čišćenja zgrada i upravljanje imovinom
15	Usluge izdavaštva i štampanja na bazi tarife ili ugovora
16	Usluge odlaganja otpada, kanalizacione usluge i druge sanitarne usluge.

DIO B - koji za predmet javne nabavke ima usluge koje se dodjeljuju u skladu s članom 8. ovog zakona:

Kategorija	Predmet javne nabavke
1	Hotelske i ugostiteljske usluge
2	Usluge željezničkog transporta
3	Usluge vodenog transporta
4	Pomoćne transportne usluge i usluge podrške
5	Pravne usluge
6	Usluge zapošljavanja i osiguranja osoblja, osim ugovora o radu i rješenja o imenovanju
7	Usluge istrage i osiguranja, osim usluga oklopnih vozila
8	Obrazovne usluge i usluge stručnog usavršavanja
9	Zdravstvene i socijalne usluge
10	Rekreacione usluge, kulturne i sportske usluge
11	Ostale usluge

DIO C - koji za predmet ugovora ima usluge koje su izuzete od primjene postupaka definiranih ovim zakonom.

Kategorija	Predmet javne nabavke
1	Ugovori o radu i rješenja o imenovanju
2	Ugovori o finansijskim uslugama koji za predmet imaju: a) izdavanje, prodaja, kupovina ili transfer vrijednosnih papira i obveznica kao i drugih finansijskih instrumenata; b) usluge Centralne banke.
3	Ugovori o arbitraži i pomirenju
4	Ugovori o pribavljanju, razvoju, produkciji ili kooprostrukciji programa za radio i TV emitiranje
5	Ugovori o pružanju usluga istraživanja i razvoja, osim onih od kojih korist ima isključivo ugovorni organ ili sektorski ugovorni organ za svoju upotrebu pri obavljanju svojih aktivnosti i za koje naknadu u cjelini plaća ugovorni organ ili sektorski ugovorni organ.

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 64. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 13. ožujka 2014. godine, i na 37. sjednici Doma naroda, održanoj 29. travnja 2014. godine, donijela je

ZAKON O JAVNIM NABAVAMA

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE**Članak 1.**

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim Zakonom uređuje se sustav javnih nabava u Bosni i Hercegovini, utvrđuju pravila za postupke javnih nabava, i to tako što se određuju prava, dužnosti, odgovornosti i pravna zaštita sudionika postupka javne nabave, te nadležnosti Agencije za javne nabave Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) i Ureda za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: URŽ).
- (2) Postupak javne nabave odnosi se na postupke nabave roba, usluga ili radova koje provodi ugovorno tijelo ili sektorsko ugovorno tijelo iz čl. 4. i 5. ovoga Zakona, sukladno odredbama ovoga Zakona i podzakonskih akata.

Članak 2.

(Definicije pojmova)

- (1) Pojedini pojmovi koji se koriste u ovome Zakonu imaju sljedeća značenja:
 - a) **ugovor o javnoj nabavi** je ugovor s finansijskim interesom koji se zaključuje u pisanom obliku između jednog ili više dobavljača i jednog ili više ugovornih tijela i ima za cilj nabavu roba, usluga ili izvođenja radova u značenju ovoga Zakona, i to:
 - 1) **ugovor o javnoj nabavi roba** je ugovor o javnoj nabavi čiji je predmet kupnja, najam i zakup robe ili *leasing* s ili bez opcije kupnje robe, kao i ugovor koji kao usputno pitanje

uključuje i ugradnju i/ili postavljanje i/ili montažu uz robu;

- 2) **ugovor o javnoj nabavi usluga** je ugovor o javnoj nabavi čiji je predmet nabava usluga iz Aneksa II. dijelova A. i B. koji su sastavni dio ovoga Zakona. Usluge koje su izuzete iz ovoga Zakona navedene su u Aneksu II. Dijelu C., koji je sastavni dio ovoga Zakona. Ugovorom o javnoj nabavi usluga smatra se:
 - ugovor o javnoj nabavi čiji su predmet i robe i usluge je ugovor o javnoj nabavi usluga ako vrijednost predmetnih usluga premašuje vrijednost roba obuhvaćenih tim ugovorom ili
 - ugovor o javnoj nabavi čiji su predmet usluge i radovi je ugovor o javnoj nabavi usluga ako uključuje i radove u smislu Aneksa I., koji je sastavni dio ovoga Zakona, a koji su sporedni u odnosu na glavni predmet ugovora;
- 3) **ugovor o javnoj nabavi radova** je ugovor čiji je predmet projektiranje i izvođenje radova ili izvođenje radova koji se odnose na jednu ili više djelatnosti utvrđenih u Aneksu I., koji je sastavni dio ovoga Zakona, ili radova ili izvođenje radova bilo kojim sredstvima koja odgovaraju zahtjevima što ih je navelo ugovorno tijelo ili sektorsko ugovorno tijelo. Pojam "radovi" podrazumijeva rezultat gradnje ili građevinskih radova uzet u cjelini, a koji je sam po sebi dovoljan za ispunjenje neke ekonomske ili tehničke funkcije;
- b) **ugovorno tijelo** u smislu ovoga Zakona je:
 - 1) ugovorno tijelo iz članka 4. ovoga Zakona koje provodi postupak javne nabave roba, usluga i/ili radova,